

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 77 STENOGRAMA

2017 m. birželio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 15 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

10.03 val.

Informaciniai pranešimai

Kol registruojamės, informacija. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 97 straipsnio 2 punktu, nusprendė: „Pripažinti, kad nuo 2017 m. birželio 14 d. atsiradus laisvai Seimo nario vietai Seimo nariu tampa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmasis Seimo nario mandato negavęs kandidatas Andrius Navickas.“

10.04 val.

Seimo nario A. Navicko priesaika

Pagal Statutą priesaiką priims Konstitucinio Teismo pirmininkas. Kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką.

D. ŽALIMAS. Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, iš tiesų, kaip čia buvo minėta, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2017 m. birželio 13 d. priėmė sprendimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo Andriui Navickui“, kuriame nusprendė pripažinti, kad nuo 2017 m. birželio 14 d. atsiradus laisvai Seimo nario vietai Seimo nariu tampa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmasis Seimo nario mandato negavęs kandidatas ponas A. Navickas. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas internete 2017 m. birželio 13 d., taigi, jis įsigaliojo ir ponas A. Navickas gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo nario priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: „Išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.“

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas. Ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištarimas ir priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai ir teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką, išrinktas Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš

Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką, minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos lapas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutiniojo priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką, padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime. Pagal Seimo tradiciją, priimančiam Seimo narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi.

Taigi, pradėdame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašome stoti. Kviečiu poną A. Navicką prisiekti.

A. NAVICKAS. Aš, Andrius Navickas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Navickas prisiekė 2017 m. birželio 15 d. Seimo posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu Seimo narį A. Navicką. (*Plojimai*)

10.10 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. birželio 15 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, šventės šventėmis, bet darbai turi tęstis. Pirmasis klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Turiu pasakyti, kad po seniūnų sueigos antrasis rezervinis klausimas yra perkeltas į darbotvarkę. Dėl klausimų 2-2a ir 2-2b ir lydimąjo 2-2c. Dėl pirmųjų dviejų gauta Teisės departamento išvada, kad prieštarauja Konstitucijai, todėl jie negali būti šiandien čia svarstomi, tada ir lydimąjį 2-2c turėtume išbraukti.

Kokių turėtumėte pastabų dėl šiandienos darbotvarkės? Pritariate. Dėkui. Gerai. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Frakcijos vardu prašau įtraukti į darbotvarkę Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo projektą Nr. XIIIIP-843.

PIRMININKAS. Pakartokite numerį.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). 843.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininke, frakcijos vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės projektą Nr. XIIIIP-831, tai yra darbotvarkės 1-6 klausimas dėl Smurto ir savižudybių prevencijos komisijos sudarymo. Ačiū.

* Santrumpų reikšmės: LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija; LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija; LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija; LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija; MSNG – Mišri Seimo narių grupė; TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija; TTF – frakcija „Tvarka ir teisingumas“.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš taip pat frakcijos vardu dar kartą kviečiu nedaryti labai skaudžios ir jautrios savižudybių ir smurto prevencijos temos politinių žaidimų objektu ir siūlau, kaip ir liberalai, išbraukti 1-6a ir 1-6b klausimus iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar P. Gražulis norėtų dėti darbotvarkės?

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, esu pateikęs Sekretariatui įstatymų projektų numerius, norėčiau truputėlį patobulinti, todėl prašau išbraukti 467, 468 ir susijusius 3302, 1679, 4090. Šie projektai yra mano pateikti opozicinėje darbotvarkėje, todėl prašau juos iš darbotvarkės išbraukti. Sekretariatui esu palikęs, užrašęs jų numerius.

PIRMININKAS. Turbūt niekas neprieštarauja dėl P. Gražulio pasiūlymo, nes tai yra jo teikti projektai. Ačiū.

J. Sabatauskas siūlė įtraukti Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-843. Kviečiu apsispręsti balsuojant. (*Balsai salėje: „Dėl ko?“*) Dėl J. Sabatausko pasiūlymo dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo straipsnio pakeitimo. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 111 Seimo narių: už – 96, prieš – 4, susilaikė 11. Projektas įtrauktas į darbotvarkę. Dviejų frakcijų vardu buvo siūlyta išbraukti dėl... Prašau. R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Nespėjau paspausti, prašau į protokolą įrašyti mano balsą už.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl klausimų 1-6a ir 1-6b dviejų frakcijų vardu buvo siūloma išbraukti šiuos klausimus iš darbotvarkės. Kviečiu apsispręsti balsuojant – palikti ar išbraukti. Kas už pasiūlymą, balsuoja už, kas nori palikti, balsuoja prieš.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 56, prieš – 47, susilaikė 9. Lygu. Teks perbalsuoti, reikia apsispręsti. V. Bakas. (*Šurmuly salėje*)

V. BAKAS (LVŽSF). Pirmininke, padariau klaidą, balsavau prieš. Prašau įskaityti mano balsą. (*Balsas salėje: „Mano taip pat – prieš.“*)

PIRMININKAS. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Mano balsą prieš įskaitykite, Pirmininke.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, kadangi buvo lygu, turime perbalsuoti, tai prašom dabar jau balsuoti visi teisingai. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 114 Seimo narių: už – 54, prieš – 53, susilaikė 7. Darbotvarkėje klausimai lieka.

Ar galime patvirtinti visą darbotvarkę bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Balsuojame? Gerai. Balsuojame už visą darbotvarkę. Už visą darbotvarkę, kas pritaria, balsuoja už.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 72, prieš – 13, susilaikė 31. Darbotvarkei pritarta.

10.19 val.

Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-203(2)ES (priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 1-3a klausimas – Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-203(2)ES. Pranešėjas – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-203(2) ir pritarė visiems Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymams. Siūlome pritarti Seimo Ekonomikos komiteto suredaguotam projektui su Teisės departamento siūlymais. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, 1 straipsnyje yra 78 straipsniai, yra tik Teisės departamento išvados. Ar galime bendru sutarimu pritarti pagal Teisės departamento išvadas? Rengėjai taip pat pritarė. 1 straipsniui su visomis pastabomis pritariame bendru sutarimu. Ačiū. Pritarta. Jį sudaro 78 straipsniai.

Dėl 2 straipsnio taip pat yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pataisa, jai komitetas pritarė. Ar galime pritarti tai pataisai bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Visam 2 straipsniui bendru sutarimu pritarta. Ačiū.

Motyvai dėl viso įstatymo. Motyvai už – Seimo narys R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Įstatymo projektu perkeliama Europos Sąjungos direktyvos nuostatos, praplečiamos dalyvių galimybės dalyvauti koncesijoje, išplečiamos sąlygos. Kadangi Ekonomikos komitetas pritarė ir yra neįvardintas maksimalus koncesijų sutarties terminas, reglamentuota subranga, derybų tvarka, taip pat ekonominės veiklos vykdytoji suteikiama teisė vykdyti ūkinę komercinę veiklą perduodant jam paslaugų teikimą, darbų vykdymą, siūlau pritarti įstatymo pakeitimo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Sakyti nuomonę prieš niekas neužsirašė. Kviečiu apsispręsti balsuojant už visą įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 3. Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.23 val.

Civilinio proceso kodekso 1, 80 straipsnių ir XXI¹ skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-204(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3b klausimas – Civilinio proceso kodekso 1, 80 straipsnių ir XXI¹ skyriaus pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-204(2). Pataisų, pasiūlymų nėra. Pranešėjai neturi noro kalbėti. Galime eiti pastraipsniui.

1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 2 straipsniui taip pat pastabų nėra. Bendru sutarimu galime pritarti? Dėkoju. Pritarta. 3 straipsnis. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū. Pritarta. Ir 4 straipsnis – įsigaliojimo laikas. Taip pat pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Kviečiu apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIII-204(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.25 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 184 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-205(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 184 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-205(2). Pranešėjas – Seimo narys S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tai dar vienas Koncesijų įstatymo lydimasis. Buvo gautas Teisės departamento pasiūlymas papildyti Nusižengimų kodeksą atsakomybe ir koncesijos pasiūlymų teikėjui. Komitetas visiškai pritarė. Siūlome pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime pritarti pataisai bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Eina pastraipsniui.

1 straipsnis. Su pataisa galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. 2 straipsnis – įsigaliojimas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu apsispręsti balsuojant dėl viso įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 100, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 184 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.27 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-610(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3d klausimas – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-610(2). Pranešėjas – Seimo narys G. Kindurys. Pataisų nėra. Neturite ką daugiau pasakyti. Gerai. Siūlau pastraipsniui.

1 straipsnis. Pataisų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 2 straipsnis. Pataisų taip pat nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 3 straipsnis – įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Pataisų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Kviečiu apsispręsti balsuojant už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 96 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-610(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.29 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-611(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3e klausimas – Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 15² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-611(2). Pranešėjas – G. Kindurys. Pastabų, pataisų nėra. Ar galime pastraipsniui? Galime.

1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 2 straipsnis – įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Kviečiu apsispręsti balsuojant dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-611) priimtas. (*Gongas*)

10.30 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-668(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4a klausimas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-668. Pranešėja – G. Skaistė. Pasiūlymų nėra. Ar norėsite dar?.. Nenorėsite. Dėkoju.

Siūlau apsispręsti pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pakeitimų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis – įsigaliojimas. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Kviečiu balsuojant apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-668) priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-669(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4b klausimas – Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-669. Pranešėja – taip pat Seimo narė G. Skaistė, tačiau pasiūlymų nėra, supratau jūsų išraišką.

Siūlau eiti pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimta. 2 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Pastabų nėra. Ačiū, priimta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 4 straipsnis. Bendru sutarimu? Taip pat pastabų nėra. Ačiū, pritarta.

Kviečiu apsispręsti balsuojant už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: 109 – už, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-669) priimtas. (*Gongas*)

10.33 val.

Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-670(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4c klausimas – Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-670. Pranešėja taip pat Seimo narė G. Skaistė. Pasiūlymų nėra, tai nėra ką ir pristatyti.

Siūlau apsispręsti pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu dėl įsigaliojimo? Ačiū, pritarta.

Kviečiu apsispręsti balsuojant dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: už – 110 Seimo narių, susilaikiusių ir prieš balsavusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-670) priimtas. (*Gongas*)

10.35 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-671(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4d klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-671. Taip pat pranešėja Seimo narė G. Skaistė, tačiau pastabų, pasiūlymų nėra gauta.

Siūlau apsispręsti pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio. Galime pritarti bendru sutarimu?

Balsuojame dėl viso įstatymo projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-671) priimtas. (*Gongas*)

10.36 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-672(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4e klausimas – Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-672. Pranešėja – taip pat Seimo narė G. Skaistė, tačiau pasiūlymų, pastabų nėra.

Siūlau apsispręsti pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta. 3 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta. 4 straipsnis – įsigaliojimas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kviečiu apsispręsti balsuojant dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 111, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-672) priimtas. (*Gongas*)

10.38 val.

Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-673(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4f klausimas – Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-673. Taip pat pranešėja Seimo narė G. Skaistė. Kadangi buvo gerai parengtas, tai pastabų ir pasiūlymų nėra.

Siūlau kalbėti apie atskirus straipsnius. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Taip pat pastabų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Kviečiu apsispręsti dėl viso įstatymo projekto balsuojant.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 109, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-673) priimtas. (*Gongas*)

Toliau kviečiu posėdžiui pirmininkauti Seimo Pirmininko pavaduotoją G. Kirkilą.

10.40 val.

Įstatymo „Dėl branduolinės elektrinės, statomos Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, pripažinimo nesaugia, keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai“ projektas Nr. XIIIIP-835(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Branduolinės elektrinės, statomos Baltarusijos Respublikoje, Astravo rajone, pripažinimo nesaugia, keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionali-

niam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai įstatymo projektas Nr. XIIIIP-835. Pranešėjas – Seimo narys V. Bakas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, svarstome įstatymą, kuris, ko gero, tiek vidutiniu, tiek ilguoju laikotarpiu turės ypatingą reikšmę mūsų žmonių saugumui, ne tik, sakysime, tiesioginiam mūsų žmonių saugumui, mūsų galimam poveikiui, mūsų gyvenimo kokybei, bet ir mūsų valstybės pažangai.

Kaip žinote, šis už keliasdešimt kilometrų statomas Astravo AE objektas, kuris statomas vos 40 kilometrų nuo Vilniaus, pasižymi tuo, kad projektas yra itin neskaidrus, vengiama atlikti streso testus, nepadarytas poveikio aplinkai vertinimas, taip pat neužtikrinamas bendradarbiavimas su kaimyninėmis šalimis, su visuomene, neužtikrinamos konsultacijos, taip pat yra problemų dėl vietos parinkimo, neįvertintas poveikis. Akivaizdu, kad šiuo atveju Lietuva imasi lyderystės sprendžiant šį klausimą, šiandien mes darome tokį ne pirmą, tačiau labai svarbų, stiprų žingsnį tam, kad galėtume užtikrinti mūsų šalies, mūsų visuomenės saugumą. Laukia labai daug darbo dirbant, bendradarbiaujant su mūsų kaimynais, įtikinant mūsų partnerius Europos Sąjungoje tam, kad mes galėtume pasiekti, jog statoma elektrinė arba tos statybos būtų sustabdytos, arba jos eksploatacija niekada nebūtų pradėta, esant tokiai situacijai kaip ši.

Trumpai pasakysiu, kad Lietuva, be šio projekto, yra pradėjusi keletą procesų, nes pažeistos mažiausiai trys tarptautinės konvencijos, vyksta intensyvios konsultacijos su kaimynais dėl bendros pozicijos.

Vakar komitetas apsvarstė šį projektą. Be abejo, labai didžiulį indėlį įdėjo visos tarnybos, ministerijos, Vyriausybė pateikė savo išvadas, labai didelį darbą atliko Ekonomikos komitetas, Energetikos komisija. Aš tikiuosi, šiandien apie tai dar bus kalbama. Kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui, kad taip pat pritarus būtų ištraukta aukščiausiu lygiu į tolesnius procesus, užtikrinant, galbūt stiprinant ir parlamentinę diplomatiją, kad tas klausimas atsirastų visose svarbiausiose darbotvarkėse, kur yra diskutuojama apie saugumo klausimus.

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Ačiū, dabar kviečiu Ekonomikos komiteto atstovą V. Poderį pristatyti pozicijas. Ačiū, pirmininke. (*V. Poderys: „Čia komiteto nuomonė?“*) Komiteto. Paskui kalbėsime. Taip.

V. PODERYS (*LVŽSF*). Dėkui, pirmininke. Mielieji kolegos, vakar dienos posėdyje Ekonomikos komitetas apsvarstė minimą projektą ir siūlė pagrindiniam Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė.

Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, pradedame debatus. Pirmasis kalbės E. Gentvilas. Kolega E. Gentvilas kviečiamas į tribūną pasisakyti. Į tribūną. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, galime pasidžiaugti, kad Vyriausybė operatyviai parengė įstatymo projektą, kurį šiandien svarstome ir už kurį tikrai nuoširdžiai agituojau balsuoti. Daugelis komentatorių arba Seimo narių, aš girdžiu, kad kalba apie kainą, kur galėtume gauti pigiau, apie naudą, kiek galėtume gauti, jeigu leistume pasinaudoti mūsų Kruonio hidroakumuliacine elektrine. Prisiminkime praeities dalykus, mes matėme Rusijos „Gazprom“ politiką, t. y. energetinę politiką manipuliuojant kainomis. Jeigu Kremliui patinka valstybė ar valstybės vadovų elgesys vienu ar kitu momentu, tai gausi gerą kainą, jeigu kas nors ne taip, tai gausi tokią kainą, kokią gaudavo kažkada Lietuva, kuri pareikalavo įdiegti trečiąjį energetikos paketą, ir t. t.

Supraskime paprastą dalyką, Rusija taiko energetinės politikos instrumentus santykiuose su aplinkinėmis šalimis, pirmiausia su Lietuva. Dujų sektoriuje mes sugebėjome atsiriboti įsidiėgę Suskystintųjų gamtinių dujų terminalo statybą, gavę finansavimą dujotiekio jungčiai su Lenkija. Elektros energijos rinkoje mes irgi pajudėjome, nuo praėjusių metų įsiliejo į bendrą Baltijos šalių elektros energetikos rinką. Tačiau lieka geopolitiškai labai svarbus mūsų ryšys su Rytų šalimis, t. y. su Baltarusija ir Rusija, kalbant apie elektros energijos perdavimą, mes ir toliau liekame BRELL tinkle. Mes nepriimdami kategoriškų ir aiškių sprendimų dėl sa-

vo požūrio į Astravo atominę elektrinę, mes liekame toje pačioje erdvėje, kurioje ir buvome ir kur yra Kremliaus geopolitinis interesas Lietuvai išsaugoti.

Mūsų šios dienos sprendimas ir anksčiau priimtas įstatymas pademonstruoja, kad Lietuva yra pasirengusi nutraukti energetinius ryšius, kurie ekonomiškai būtų svarbūs, tačiau geopolitiškai jie yra dar svarbesni su neigiamu ženklu. Mes ir toliau būtume išlaikomi toje energetinėje erdvėje. Todėl mano prašymas šiandien neapsirikti, pritarti Vyriausybės siūlomam projektui ir pasakyti – šita atominė elektrinė yra nesaugi.

Visa kita, ką mes girdėjome pateikimo fazėje, yra manipuliacijos, kuriomis, atrodo, sėkmingai manipuliuoja Baltarusija, o kas stovi už atominės elektrinės statybos, mes taip pat puikiai žinome – „Rosatomas“ su Kremliaus įtaka. Prisiminkime, kad tas pats „Rosatomas“ šiandien yra atsakingas už vėluojantį Ignalinos atominės elektrinės uždarymą. Žinoma, čia būtų galima įžvelgti ir Lietuvos politikų kaltę dėl nepriimtų sprendimų arba netinkamų sprendimų, kurie buvo priimti. Tai štai manipuliacijos tęsiasi. Lietuvos ir Rusijos, Lietuvos ir Baltarusijos energetiniai santykiai bandomi pateikti kartais tikrai per ekonominės naudos prizmę. Tą ekonominę naudą matėme Ukrainoje, kai kažkas bandė siekti tik ekonominės naudos mylėdami „Gazpromą“, Kremlių ir V. Putiną, o baigėsi karu. Šiandien Ukraina tiesiogiai „Gazpromą“ vamzdžiu ir „Gazpromą“ dujomis nebesinaudoja. Laimei, Europos Sąjungos valstybių solidarumas buvo pademonstruotas, Ukraina gauna dažnu atveju tas pačias „Gazpromą“ dujas, tačiau nepriklausomai nuo „Gazpromą“ meilės ar nemeilės. Lygiai tas pats ir čia. Lietuva turi pasakyti: atominė elektrinė pradėta statyti nesaugiai, aikštelės parinkimo vieta nebuvo išanalizuota ir TATENA neanalizavo praėjusią savaitę šito klausimo, vienam kolegai dar kartą pabrėžiu. Incidentai statybos metu žinomi, juos sužinojome mes, Baltarusija bandė nutylėti šituos incidentus. Lietuvos reikalas internacionalizuoti šią problemą, bet jeigu mes patys nepriimsime tinkamų sprendimų, internacionalizuoti, europolizuoti šią problemą mums tikrai nepavyks. Todėl aš pasisakau už šito įstatymo priėmimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu į tribūną kolegą Ž. Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Seimo nariai, norėjau tiesiog visos frakcijos vardu padėkoti už tą vienybę, kurią iki šiol mes demonstravome šiuo klausimu, kaip ir visais nacionalinio saugumo ir užsienio politikos klausimais. Tai yra mūsų išskirtinis bruožas, kuris tikrai labai gerai atrodo tiek užsienyje, tiek šalies viduje. Norėjau padėkoti už tai, kad mes kartu rinkome parašus prieš Astravą, priėmėme vadinamąjį Astravo užkardymo įstatymą. Labai raginu visos frakcijos vardu balsuoti už šį įstatymą, kuris yra labai svarbus tam, kad pagal Europos Sąjungos teisę galėtume riboti energijos patekimą į mūsų rinką ar tranzitą iš Astravo ir žinant, kokia sunki ta diplomatų duona, taip pat padėti mūsų diplomatams sukurti užnugarį, kuris bus reikalingas jiems įtikinti kolegas Latvijoje, Lenkijoje, Estijoje ir vi-soje, aš sakčiau, Europos Sąjungoje, kad jie taip pat, kaip ir mes, turėtų taikyti tas nuostatas savo šalyje.

Dar kartą ačiū už vienybę. Kaip sakė gerbijamasis Eugenijus, turime dar labai daug darbų dėl energetinio saugumo, bet kadangi jau tiek daug padarėme, mes buvome pirmi, kurie tą energetinį saugumą įdėjo tiek į Europos Sąjungos, tiek į NATO darbotvarkę, pasiekėme labai daug įvairiose srityse – ir suskystintųjų dujų, ir elektros tiltai, dabar šį darbą reikėtų užbaigti. Labai prašau kolegų vieningai balsuoti už šį projektą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu į tribūną V. Poderį. Prašom, kolega.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Mielieji kolegos, visiškai solidarizuojusi su prieš mane kalbėjusiais E. Gentvilu ir Ž. Pavilioniu. Dar kartą apie šį projektą, ko nepasakė mano mieli kolegos. Visų pirma tai yra nacionalinio saugumo projektas. Ir kaip jis atrodo bendrame kontekste? Prieš 27 metus iškovojoje politinę nepriklausomybę, per kelerius metus įgyvendinoje ekonominę nepriklausomybę, bet vienas esminis dalykas, arba ekonomikos stuburas – elektros energetika, vis dėlto dar iki šiol yra valdoma iš Rusijos, iš Maskvos centrinės dispečerinės, esame jiems energetiškai pavaldūs.

Šis projektas, kuris dabar svarstomas, ir, matyt, bus priimtas, yra vienas iš esminių žingsnių, praktinių žingsnių, ne kalbėjimo, bet praktinių žingsnių atsiriboti nuo tos sistemos. Priėmus šį įstatymą iš karto paleidžiamas praktinis mechanizmas, ką Vyriausybė turi padaryti, ką elektros sistemos operatoriai turi padaryti, kaip užkardyti realiai energijos patekimą į mūsų šalį, kaip nebeteikti savo pajėgumų tos sistemos funkcionavimui.

Todėl labai raginu balsuoti už ir balsuojant dėl šio įstatymo prisiminti, kad tai yra vienas iš esminių žingsnių galutinės mūsų nepriklausomybės, taip pat ir energetinės nepriklausomybės tikslo link. Dėkui. Tikiuosi, kad visi balsuosite už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu į tribūną J. Oleką. Prašom, kolega.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš prisijungiu prie kolegų čia išsakyti minčių. Iš tikrųjų turime pažiūrėti į šį Astravo atominės elektrinės projektą ypač nacionalinio saugumo aspektu.

Apskritai atominė energetika buvo įvardijama kaip švari, pažangi, bet jina turi nemažai trūkumų, ir netgi tokioje šalyje kaip Japonija įvykusi avarija sukelia didelių abejonių. Šiuo atveju mes matome ir tarptautinių konvencijų, normų neatitikimų. Mes matome tam tikras avarijas, kurios vyksta statybos metu, nevisiškai kaimynišką keitimąsi informacija, ypač pačią darbo kultūrą. Jeigu kas nors esate skaitę apie Černobylio atominės elektrinės avariją, viena iš didžiausių avarijos priežasčių yra darbo kultūros klausimas, kaip žmonės reaguoja į tam tikras situacijas. Aišku, galbūt šiek tiek gaila, kad mes tą darome vėlokai.

Aš turiu čia 2009–2010 metų tuometinio premjero A. Kubiliaus susitikimų su kaimynais kalbėjimus apie galbūt galimą bendradarbiavimą, bet gal tuo metu taip atrodė. Šiandien tikrai labai malonu, kad opozicija pritaria ir palaiko Vyriausybės teikiamą projektą. Todėl manau, kad bendromis pastangomis šitą mūsų poziciją reikia išreikšti.

Aišku, šitas sprendimas nėra paskutinis, tai yra labai stiprus parlamento instrumentas, teikiamas mūsų vykdomajai valdžiai, ypač tarptautiniu mastu, ieškoti partnerių stipresnio palai-kymo, nes mes patys, parlamentarai, kurie dalyvavome susitikime su mūsų kaimynais lenkais, ukrainiečiais, žinome, kaip buvo nelengva įtikinti kolegas, kad jie prisidėtų priimdami tokį bendrą mūsų trijų šalių sprendimą. Tas pats dar yra ir su kitais kaimynais – latviais, estais, mūsų parlamentinė veikla turbūt galėtų tą dalyką taip pat paspartinti. Bet, be abejo, lieka daug namų užduočių, ką toliau darysime, jeigu net ir šios mūsų pastangos neduos galutinio sverto. Čia turbūt reikia pagalvoti, kad mes, dėdami dideles pastangas pripažinti šį projektą nesaugiu tarptautiniu mastu ir galbūt sustabdyti, išvengti tos galimybės, nelaimės galimybės, kuri galėtų skaudžiai paliesti Lietuvą, bet taip pat būti pasiruošusiems, jeigu kartais ne visi mūsų žingsniai pavyktų. Todėl kviečiu pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Kviečiu P. Gražulį. Prašom, kolega.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, svarstydamas šį klausimą aš daugiausia žiūriu į dešinę pusę ir niekaip negaunu atsakymo, kodėl buvo uždaryta Ignalinos atominė elektrinė. Juk tenka kalbėtis ir jums, ir man su Lietuvos diplomatais, su kitų valstybių diplomatais. Mes galėjome neuždaryti. Aš suskaičiavau, kada buvo dar Seimo narys J. Veselka ir kėlė tą klausimą, mes šešis kartus kėlėme klausimą Seime, teikėme įstatymo pataisas, kad nebūtų uždaryta Ignalinos atominė elektrinė, šešis kartus. Labiausiai prieš mus pasisakė konservatoriai, kad mes giname rusų interesus, kad mes esame vos ne rusų partija. Ne rusams atstovaujame. Palaukite, o kas išaiškėjo?

O išaiškėjo tai, kad jūs, ponai konservatoriai, kaip labai toli žvelgiantys ir, kaip V. Landsbergis sakė, 36 šachmatų ėjimus į priekį numatantys, galbūt jūs šitaip sumąstėte, kad atsirastų nesaugi elektrinė Astrave. Ko ten A. Kubilius važinėjo dviratuku? Andriau! Ir laimino tą žemelę, kur statoma Astravo atominė elektrinė. Ir nieko tada, kada dar buvo tik bandoma, ieškoma, parenkama ta vieta, deja, konservatoriai, kada buvo valdžioje, jokio triukšmo nekėlė. (*Balsai salėje*) Absoliučiai! Būdamas premjeru A. Kubilius visiškai tylėjo, buvo patenkintas esama situacija. Tada buvo daug lengviau sustabdyti, priimti tokius įstatymus.

Dabar ką duos šitas įstatymas? Ar mes priversime latvius, estus, kad jie taip pat nepirktų elektros energijos iš Astravo atominės elektrinės? Manau, kad vargu. Teko, sakau, ir man dalyvauti Baltijos Asamblėjoje, kur buvo svarstomas šitas klausimas. Dalyvavo ne tik latviai, estai, bet ir lenkai, ir švedai. Jie kėlė pagrindinį klausimą – saugumo, jie taip pat baksnojo į mus, o koks mums skirtumas, Astrave ar Ignalinoje stovės atominė elektrinė. Mes rūpinamės, kad jinai būtų saugi. Mes nė kiek ne saugesni, elektrinė Astrave ar Ignalinoje. Ignalina dar arčiau mūsų.

Gerbiamieji, aš noriu, kad jūs prisiimtumėte tą kaltę ir galų gale baigtumėte baksnoti pirštais į tuos, kurie turi kitą nuomonę, kad jie tarnauja rusams. Tai kam tada jūs tarnavote uždarydami atominę elektrinę? Kam, pasakykite, rusams ar Lietuvai? Buvote Lietuvos patriotai? Nors TATENA pasakė, kad mūsų Ignalinos atominė elektrinė saugi ir dar mažiausiai 20 metų gali dirbuoti Lietuvos labui. Mes galėjome turėti pigią, saugią elektros energiją, o dabar mes galime tik pareiškimus daryti ir įstatymus priimti, ir jokios kitos įtakos negalime padaryti.

Taigi, gerbiamasis Kubiliau, prisiimkite politinę atsakomybę už tai, kad uždarėte atominę elektrinę, o galbūt dėl to uždarėte, kad atsirastų nesaugi Astravo atominė elektrinė. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, baigiame diskusijas. Turime apsispręsti po svarstymo. Gal galime bendru sutarimu ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas pritaria po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIP-835, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kolega Žemaitaiti ir kiti, prašom balsuoti! Kolegos, prašom balsuoti! Balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarėme. Priminsiu, kad praeitame posėdyje buvo priimtas sprendimas taikyti ypatingos skubos tvarką. Jau pritarėme tam.

Dabar pastraipsniui. Yra vienas straipsnis. Minutėlę. Kolegos, yra vienas straipsnis. Ar galime tam straipsniui pritarti? Pritariame. Yra norinčių kalbėti tik už. Gal nereikia? Reikia. Gerai. A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, šiaip, aišku, nereikėtų čia daug kalbėti, bet vienas Seimo narys pasakė daug netiesos, aš turiu į tai reaguoti. Pirmas dalykas, iš tikrųjų sprendimas uždaryti Ignalinos atominę elektrinę, mano įsitikinimu, buvo sudėtingas, bet reikalingas. Ir gerai, kad tuo metu tiek R. Paksas, tiek ir A. M. Brazauskas, kuriems reikėjo priimti tokius sprendimus, tuos sprendimus priėmė, todėl Lietuva galėjo tapti Europos Sąjungos nare.

Antras dalykas, iš tikrųjų blogai yra tai, kad šiuo svarbiu klausimu, t. y. kaip Lietuvoje vystoma energetika, vienu metu dėl įvairių priežasčių, galbūt Seimo dabar nagrinėjami dalykai leidžia atsakyti kodėl, buvo prarastas nacionalinis konsensusas ir įvyko visiškai klaidingas referendumas, pasisakantis prieš Visagino atominę elektrinę, dėl to dabar turime Astravo pasekmes. Tai čia tie, kurie pasisakė prieš naujos Visagino atominės elektrinės statybą, turėtų labai atidžiai pažiūrėti į savo sąžinę arba į tai, kas jiems tuo metu darė įtaką priimti tokį sprendimą ir paremti klaidingą referendumą.

Trečias dalykas yra tai, kad dabar turime tokią gerą situaciją, kad yra vėlgi pakankamai daug plataus politinio konsensuso, nepaisant vieno Seimo nario šokinėjimo, visiškai neatsakingo, priimti sprendimą dėl to, kuris leistų padaryti viską, kad Astravo atominės elektrinės projektas ekonomiškai būtų visiškai neapsimokantis tiems patiems, kurie jį dabar stato. Aš raginu balsuoti už šitą įstatymą.

PIRMININKAS. L. Kasčiūnas – už.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš labai trumpai. Iš tiesų priimdami šitą įstatymą ir įjungdami visas užkardymo priemones, mes turime pagalvoti dar apie vieną dalyką. Labai svarbu, kad tai būtų ir regioninis atsakas. Todėl, vakar svarstydami šitą klausimą Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, mes pagalvojome apie vieną idėją, kad, priėmę įstatymą, galėtume kreiptis į Latvijos ir Estijos parlamentus, kad jie priimtų analogišką įstatymą. Jeigu manome, kad ne Seimui tai reikėtų padaryti, tą galėtų padaryti Nacionalinio saugumo ir gynybos komi-

tetas savo broliškiems komitetams. Bet aš manau, kad mums labai svarbu internacionalizuoti šitą klausimą, parodyti savo pavyzdį, parodyti savo lyderystę. Todėl pagalvokime, kaip tai galima būtų geriausiu būdu padaryti, kad mūsų balsas išeitų į platesnius vandenis. Labai ačiū.

PIRMININKAS. T. Tomilinas – už.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Deja, negaliu nesureaguoti į gerbiamojo A. Kubiliaus kalbėjimą apie vienybę ir apie nacionalinį konsensą. Savo kalbėjimu jis jį iš karto sugriovė, ir tas fariziejiškas savo tiesos primetimas kitiems, ir toks savęs garbinimas yra iš tikrųjų labai ydingas, nes kas ne kas, bet būtent A. Kubiliaus Vyriausybė nedarė nieko dėl to, kad Astravas nebūtų pradėtas statyti.

Aš noriu pasidžiaugti dabartiniu aplinkos ministru, kuris šiandien, rytoj ir visas šitas dienas bus Minske ir dės visas įmanomas pastangas, kad tos elektrinės nebūtų. Iš tikrųjų dirba tuo klausimu. Pono A. Kubiliaus Vyriausybė praleido gerą progą tinkamu metu vesti rimtas derybas su Baltarusija, įtikinti Europos Sąjungą dar tada, kad reikia daryti spaudimą Baltarusijai visais įmanomais formatais. Ir šiandien jis drįsta kalbėti, kad mūsų šalyje negali vykti referendumai, kad žmonės negali turėti savo nuomonės dėl branduolinės energetikos. Kur tos demokratinės vertybės, kur tas vakarietiškas? Ne, šis žmogus bando primesti savo vieną konservatyvią nuomonę visiems ir pristatyti ją kaip objektyvią. Tai yra negarbinga, tai nedaro mūsų vieningų. Ir deja, labai *kubiliška*.

PIRMININKAS. Ačiū. M. Majauskas. Atsiprašu, Mykolai, kadangi atsirado prieš. P. Gražulis – prieš. Prašom.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš tik noriu pratęsti, kad, gerbiamasis Kubiliau, pripažinkite, kad jūs, būdamas premjeru, nieko nedarėte, kad Astravo atominė elektrinė neatsirastų. Tada, jūsų premjeravimo laikais, jau turėjo būti priimtas šitas įstatymas, kad jie žinotų, ir duotas signalas Latvijai, Estijai ir kitoms šalims.

PIRMININKAS. Kolegos, kalbėkime į temą.

P. GRAŽULIS (*TTF*). O dabar, kada beveik pastatyta atominė elektrinė, jūs inicijuojate tokius įstatymus, kai žinote, kad bus be galo sunku juos įgyvendinti.

Antras dalykas, referendumas, ponas Andriau, tai yra tautos balsas. Referendumas buvo dėl to, kad jūs norėjote įkišti Lietuvai seną, nesaugų „Hitachi“ reaktorių. Štai dėl ko tauta nubalsavo prieš atominės elektrinės statybą. Prisiimkite jūs atsakomybę, o nesidėkite nekaltai pradėtas. Ir dar pasakysiu repliką R. Juknevičienei. Po P. Gražulio kalbos, sako, tau bus tas pats kaip A. Skardžiui, yra gąsdinama, kad visi... kaip M. Basčiui, A. Skardžiui. Jūs norite, kad mes visi kalbėtume ir mąstytume kaip konservatoriai ir kaip R. Juknevičienė. Bet, Juknevičienė, taip nebus...

PIRMININKAS. Kolegos, kalbėkite į temą.

P. GRAŽULIS (*TTF*). ...prisimink senus komjaunimo laikus ir kaip uoliai tarnavai būdama komjaunuolė! Rusams, tiems patiems rusams būdama komjaunuole tarnavai! (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, kalbėkime į temą. Dar M. Majauskas. Prašom, Mykolai.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų tai yra be galo svarbi iniciatyva, bet yra dar tik vienas iš žingsnių ilgame kelyje. Vieną dalyką, ką reikia suprasti, kad čia mums reikia būti vieningiems, bet to tikrai neužteks norint pasiekti pokyčius. Bus labai svarbu įtraukti Latviją ir Estiją, kad taip pat priimtų panašias rezoliucijas ir taip pat iškeltų šitą klausimą į Europos Sąjungos tarptautinę erdvę, nes mums Lietuvos vienybės čia, viduje, tikrai neužteks. Tai turime kelti ir kalbėti už Lietuvos ribų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-835. Kas pritaria įstatymo projektui (jau galutinai balsuojame), balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Kolegos, balsavimas pradėtas. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 104 Seimo nariai, vienbalsiai. Įstatymas (projektas Nr. XIII-P-835) priimtas. (*Gongas*)

Dėl vedimo tvarkos – V. Sinkevičius? Ne. L. Kaščiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). ...pasisakymo kai kuriuos aspektus. Gerbiamasis Tomilina, žiūrėkite, kai jūs kalbate apie derybas su Baltarusija šiame kontekste, jūs turbūt turite aiškiai žinoti ir būtų gerai, kad jūs žinotumėte, kad šitas projektas, kuris dabar yra plėtojamas, yra „Rosatomo“ ir Rusijos projektas. Iš esmės Baltarusija, šiuo atveju ir A. Lukašenkos režimas, veikia kaip vasalinis režimas, ir nieko daugiau. Todėl siūlydami eiti į derybas su A. Lukašenka, jūs pagalvokite, ką jūs šnekate. Gerai? Nes tai iš principo... Jeigu jūs taip matote regioninę energetiką, tai jūs labai klaidingai ją matote. Ponas Tomilina, tai prašom susiimti, gerai, nedarykite...

PIRMININKAS. Ačiū. L. Balsys.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Replika po balsavimo.

PIRMININKAS. Prašom.

L. BALSYS (*MSNG*). Aš niekam nesiūlysiu žiūrėti į savo sąžinę – nei už atominę, nei prieš atominę, ne ta tema. Bet aš noriu paminėti labai svarbų dalyką, kuris šiandien vyksta Minske. Mūsų šios dienos sprendimas yra labai svarbus arba gali būti labai svarbus, nes Minske šiomis dienomis vyksta Espo konvencijos šalių susitikimas. Deja, apgailestauju ir raginu valdančiąją daugumą, gerbiamuosius valstiečius paraginti arba nurodyti savo viceministrui ponui M. Norbutui, kuris atstovauja Lietuvos interesams arba turėtų atstovauti Lietuvos interesams, ten, deja, mano manymu, jis to nedaro.

Reikalas tas, kad yra puiki galimybė per šios dienos susitikimą Minske Lietuvos vardu pareikalauti sustabdyti arba įšaldyti atominės elektrinės statybą Astrave tol, kol Baltarusija nesilaikys Espo konvencijos reikalavimų ir neįvykdys ano, prieš porą metų buvusio, šalių susitikimo nurodymų. Deja, Lietuvos atstovai ten reikalauja tik tarptautinių ekspertų... sudarymo, o tai yra paranku tam pačiam Baltarusijos režimui.

Reiktų reikalauti pirma sustabdyti, tą galima daryti, konvencija tą leidžia. Tokių pavyzdžių būta: Rumunijai pavyko sustabdyti Ukrainos projektą Dunojaus upėje ir jis iki šios dienos sustabdytas tol, kol Ukraina neįvykdys ir deramai neinformuos Rumunijos apie projektą. Jeigu mes dabar praleisime šią progą bent jau pareikalauti sustabdymo, bus užfiksuota, kad Lietuva nori tik ekspertų išvadų. Tos išvados, patikėkite, bus palankios Astravo atominei.

Kitas šalių susitikimas bus tik po poros metų. Per tą laiką elektrinė galimai bus paleista ir tada reikalauti sustabdymo bus daug sunkiau. Gerbiami valstiečiai, pareikalaukite iš savo viceministro ir ministro, kad gintų Lietuvos interesus, o ne kitų (...).

PIRMININKAS. Ačiū. R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Aš turiu vieną nelabai rimtą, o vieną labai rimtą replikėlę. Ta nerimtoji – aną savaitę taip netyčia visai moteriška nuojauta remdamasi leptelėjau, kad ateis eilė ir A. Skardžiui. Ir va. O dabar šią savaitę, paklausius P. Gražulio, vėl ta moteriška nuojauta kliaudamasi, leptelėjau repliką, kad ateis ir P. Gražuliui. Ir jis išsigando. Tik nežinau, kodėl čia taip reikia išsigąsti.

O dabar jau labai rimtas dalykas. Daugiau ponui T. Tomilinui. Vakar Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete ambasadorius D. Degutis pateikė labai aiškią chronologiją, kaip viskas vyko, ir tos *fake news*, kurios čia skleidžiamos apie tai, kad A. Kubilius ar kas nors nepadarė to ar to, iš tikrųjų yra *fake news*, nes Astravo atominė elektrinė oficialiai pradėta statyti, tiksliau, paraiška pateikta ir paskelbta, kad tai bus atominė elektrinė, 2013 metų rugsėjo mėnesį. Iki tol atominės kaip tokios statybos Baltarusija net nebuvo deklaravusi. Labai praščiau neskleisti *rubaltic* ir visokių panašių portalų stiliaus propagandos, kuri tam tikrą laiką veikia, bet baigiasi paprastai taip, kaip baigėsi A. Skardžiui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, gal nepradėkime naujų diskusijų. Dar T. Tomiliniui ir gal jau tikrai užtekėtų tų replikų. T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Noriu priminti, kad pirmi protestai, mūsų organizuojami dėl tos atominės, prasidėjo 2008–2009 metais. O kolegė iš Lenkų rinkimų akcijos sako, kad 2009 metais jau pradėjo važiuoti į Baltarusiją mūsų visuomenės atstovai. Apie ką jūs čia šnekate? Jūsų neveiklumas, jūsų išvis nesugebėjimas susitelkti į rimtą pasipriešinimą, sutelkti jėgas Europoje... Apie tą pačią Espo konvenciją, apie kurią šneka dabar ponas L. Balsys, labai teisingai kalba žmogus. Taip, derybos, kurios ten dabar vyksta su Europos partneriais, turi būti kietos, ir aš esu tikras, kad ministras atvažiuos su geromis žiniomis.

Aš tik norėjau pasakyti ponui A. Kubiliui. Baikite mus visus skaldyti. Kalbėkime apie vienybę. Mes priėmėme labai svarbų dokumentą dabar. Taip, kažko nepadarėte jūs, kažko nepadarėme mes. Bet jeigu jūs užsipuolate, tai nenustebkite, kad jums yra pasakomos ir jūsų nuodėmės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Aš labai atsiprašau, mes jau tikrai naujos diskusijos neatversime. Labai daug kas šnekėjo. (*Balsai salėje*) Ir Petro buvo, ir jūsų buvo, gerbiamas kolega.

11.15 val.

Informaciniai pranešimai

Aš noriu dabar vieną rimtą dalyką, nes reikia mūsų naująjį kolegą A. Navicką įtraukti į darbą, o jis nėra frakcijoje. Mes turime Seimo nario A. Navicko prašymą: „Prašau mane priimti į TS-LKD frakciją.“ G. Landsbergis tam pritarė. Taigi nuo šiol A. Navickas yra TS-LKD – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos frakcijos narys, turi visas teises. Sveikiname.

Kolegos, gal mes galėtume tęsti posėdį, ar dar norite būtinai pasisakyti? (*Triukšmas salėje*) Gerai, sutarkime. Tos pavardės, kurios buvo paminėtos... Kęstuti, tavo nebuvo. A. Kubilius. Bet būkite geri, trumpai, gerai? A. Kubilius, po to Petras ir po to Kęstutis. Prašom. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų nebūčiau kalbėjęs, jeigu čia toliau nebūtų skleidžiamas melas, ir ypač jaunų politikų. Tuo metu, kai aš susitikinėjau ir su Baltarusijos premjeru, ir su prezidentu ir bandžiau juos atkalbėti nuo jų projekto, bet atkalbėti taip, kad jie nepradėtų protestuoti prieš mūsų projektą, aš noriu priminti, ponas T. Tomilinas, kiek aš pamenu, važinėdavo į Daugpilį ir aplinkui ir organizavo visą pasipriešinimą dėl Visagino atominės elektrinės statybos. Yra tokia realybė.

PIRMININKAS. Būkite geras, neminėkite pavardžių.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Tvarka, tegul eina ir kalba.

Antras dalykas. Noriu priminti, kad Espo konvencijoje Astravo elektrinės klausimas bus svarstomas todėl, kad mūsų Vyriausybės ir užsienio reikalų ministras, ir aplinkos ministras tuo metu buvo vieninteliai, kurie kreipėsi protestuodami dėl Espo konvencijos pažeidimų, o vėliau, kai jau realiai prasidėjo visos statybos, A. Butkevičiaus Vyriausybė jokių papildomų veiksmų nepadarė. Štai yra tokia realybė.

Trečias dalykas. Aš tikrai dėkoju, kad visas Seimas vieningai pritarė mūsų inicijuotam įstatymo projektui, po kuriuo buvo surinkta 65 tūkst. parašų. Štai taip ir dirbame.

PIRMININKAS. Ačiū. K. Masiulis. Jeigu galima, trumpai.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerai. Mielieji kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad mes balsavome visi vieningai dėl labai skirtingų priežasčių. Vieni dėl to, kad yra žalieji, kiti dėl to, kad nemėgsta A. Kubiliaus, net ir P. Gražulis, kuris pasisakė prieš, iš tikro balsavo už, nors nemėgsta A. Kubiliaus, bet jis, atrodo, mėgsta Lietuvą. Tai sveikinu jus visus.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Taip, aš dar kartą noriu pasakyti. Be abejonės, aš pasisakiau ir prieš 10 ar 15 metų, kad nebūtų uždaryta saugi Ignalinos atominė elektrinė. Skirtingai, ką kalbėjo

A. Kubilius ir visi konservatoriai. Aš pasisakau, kad nebūtų šalia, Astrave, nesaugios elektrinės, bet noriu pasakyti dar kartą A. Kubiliui ir konservatoriams, kad jūs darbus darote pavėluotai. Kai jūs buvote premjeras, deja, tie darbai nebuvo daromi. Tik imituojami tie darbai. Taigi konservatoriai... O R. Juknevičienei nereikia manęs gąsdinti ir neapsimesk tu viena patriote čia Lietuvos, buvusi komjaunuolė.

PIRMININKAS. Neminėkite pavardžių. Ačiū. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš manau, kad iš tikrųjų pasidžiaukime tuo, kad priėmėme reikalingą ir gerą įstatymą, ir tiesiog kviesčiau faktais pakalbėti arba pateikti juos, o ne interpretacijomis.

Mielas Andriau, tikrai daug esate padaręs Lietuvai, bet aš tik noriu pacituoti jūsų Vyriausybės tinklalapį tuo metu, kai buvote premjeras, du tūkstančiai (...) metų rugsėjo 16 dieną. Jūsų žodžiai: „Baltarusijos premjeras pasiūlė Lietuvai dalyvauti naujos atominės elektrinės Baltarusijoje projekte.“ „Premjero A. Kubiliaus teigimu, Lietuva atidžiai išnagrinės šį pasiūlymą.“ (*Balsas salėje*) Mielas kolega, aš manau, kad visko buvo ir nereikia nervintis, bet eikime į priekį bendromis pastangomis ir susitarsime, nes jeigu mes vis kapstysimės ir kapstysimės, iš tikrųjų tos pažangos nebus.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Dar P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikro gaila, kad kai mes surandame bendrą sutarimą, vis dėlto bandoma vienaip ar kitaip apjuodinti vieną ir kitą. Bet reaguodamas į kai kurias replikas, kad dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos dalyvavimo paremiant referendumą... būtent lėmė Astravo atominės elektrinės statybą, aš tik galiu pasakyti vieną faktą. Tuo metu, kadangi buvo aktualu spręsti problemą dėl Visagino atominės elektrinės ir „Hitachi“ reaktorių pastatymo, tada tuometinis premjeras yra pasakęs, kad jis mano, kad tos abi elektrinės gali funkcionuoti.

Antra pastaba. Kai buvo skiriami biudžeto pinigai tam, kad agituotume už atominės elektrinės statybą su „Hitachi“ reaktoriais, tai įdomus sutapimas, kad viešųjų ryšių kampaniją už tuos biudžetinius pinigus vykdė būtent ta, kuri po to irgi vykdė Konservatorių partijos viešųjų ryšių kampaniją.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Butkevičius ir baigiame.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Tikrai būčiau nekalbėjęs, bet kai buvę premjerai, atsistoje šioje garbingoje salėje, užsiima melu, tai tikrai jų nepuošia ir garbės jiems nedaro. Noriu pasakyti, kad buvusios Vyriausybės 2014 metais (tas yra labai aiškiai išplatinta) buvo keli susitikimai su Europos Komisijos komisaru. Aš čia nenoriu teisintis ir aiškintis, bet yra gėda, kai žmonės, patyrę politikai, atsistoje prie mikrofono, meluoja.

Dabar poniai R. Juknevičienei. Aš ką tik paskambinau ambasadoriui D. Degučiiui ir paklausiau, kodėl buvo daromas toks iš dalies melagingas pareiškimas. Jis aiškiai pasakė, kad statyba tikrai prasidėjo 2013 metais, o sklypas buvo parinktas 2008 metais. Po to buvo projektavimo darbai ir t. t. Gerbiamieji konservatoriai, nejaugi jūs galvojate, kad politinį kelią reikia grįsti melu ir nepagarba kitiems? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, mes tęsiame posėdį, visi jau išsisakė. Jeigu dar aš, kaip buvęs premjeras, su savo prisiminimais, tai būtų dar įdomesnė istorija, bet šito nedarysiu.

11.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-35 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIIIP-831 (pateikimo tęsinys)

Taigi kitas mūsų darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIIIP-831, t. y. 1-6a ir 1-6b. V. Sinkevičius norėtų pasisakyti šiuo klausimu? Prašau.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš frakcijos vardu norėčiau paprašyti pusvalandžio pertraukos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega... Prašau. G. Landsbergis. Aš tikrai visiems vienodai. Jau tiek ilgai diskutavome. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Jūs į šitą pusę atsigręžkite dažniau. Aš suprantu, kad žvilgsnis ten yra. Virginijus atsistojo prie šoninio mikrofono tikrai vėliau. Aš frakcijos vardu prašau padaryti pertrauką iki kito posėdžio. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, Virginijus tikrai neatsistojo vėliau, jis stovėjo jau seniai. Atsiprašau, tikrai taip nėra.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Į rezoliuciją dėl smulkaus sukčiavimo bus įtrauktas ir šios dienos pirmininkavimas.

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl V. Sinkevičiaus, Valstiečių frakcijos pasiūlymo dėl pusės valandos pertraukos. *(Balsai salėje)* Kas palaiko šį pasiūlymą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiami kolegos, balsavo 94 Seimo nariai: už – 51, prieš – 35, susilaikė 8. Pusės valandos pertrauka. *(Balsai salėje)*

Prašau, kolega. Prašom, prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, buvo du pasiūlymai, tai jūs turėjote pateikti alternatyviai, kokia pertrauka yra pasirenkama. Jūs to nepadarėte, pasiūlėte tik vieną. Tai neteisėtas sprendimas. Dabar prašom tada siūlyti antrą pasiūlytą sprendimą dėl pertraukos iki kito posėdžio... *(Balsai salėje)* ir balsuojame dėl jo.

PIRMININKAS. Deja, taip nėra.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Prašom, prašom. Du pasiūlymai.

PIRMININKAS. Kreipkitės į Etikos ir procedūrų komisiją, jeigu jūs nesutinkate su mano sprendimu.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Sukčiaujate...

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Noriu pasakyti, kad gerbiamas posėdžio pirmininkas tikrai nesukčiauja, kad vyko diskusijos dėl atominės elektrinės ir replikuoti tuo klausimu stovėjo G. Landsbergis. Bet posėdžio pirmininkas pasakė, kad daugiau šiuo klausimu neleis replikuoti. Tada T. Tomilinas prie mikrofono ir paprašė pusės valandos pertraukos. Kas čia yra? Čia viskas yra labai korektiška. *(Balsai salėje)*

11.24 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-221 (svarstymas)

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kiti darbotvarkės klausimai yra 1-7a, 1-7 b. 1-7a klausimas – Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-221. Kviečiu R. Budbergytę. Svarstymas. Kolegė R. Budbergytė. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-221. Komitetas atsižvelgė į tai, kad svarstomu projektu yra keičiamas Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo įstatymas, kuris įsigaliojo nuo sausio 1 dienos, todėl jis yra integruotas į bazinį Labdaros ir paramos įstatymą, taip pat pritarė Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasiūlymui ir bendru sutarimu priėmė sprendimą iniciatorių pateiktą Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-221 atmesti.

Atsižvelgiant į tai, kad Audito komitetas iš esmės pritarė iniciatorių pateiktoms Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-221 nuostatomis, tačiau siūlomi pakeitimai turi būti dėstomi remiantis aktualių Labdaros ir paramos įstatymo projektu, komitete bendru sutarimu buvo priimtas

sprendimas, atsižvelgiant taip pat ir į Vyriausybės pasiūlymus, ir į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Audito komitetui parengti ir Seimui pateikti Labdaros ir paramos įstatymo 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Taigi Seimui pateiktas įstatymo projektas Nr. XIIIIP-768.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar mes galėtume pritarti komiteto nuomonei, ar reikia balsuoti? Pritariame bendru sutarimu. Atmetėme.

11.27 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-768(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 12 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-222(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-223(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-224(2), Civilinio kodekso 2.72 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-225 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas, kurį jau minėjo, – projektas Nr. XIIIIP-768. Prašau pristatyti. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Seimo Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-768. Dėl įstatymo projekto buvo pateikta viena Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė ir patobulino įstatymo projektą.

Seimo Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 12 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-222, atsižvelgęs į Vyriausybės pasiūlymus, pritaręs Audito komiteto siūlymui nustatyti įgyvendinamųjų teisės aktų parengimo terminus, patobulino įstatymo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Toliau iki 1-7f, c, d, e. Jau c pristatėte, dabar liko d ir e. Prašau.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas nepritarė Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymui, kad būtų nustatyta, kad paramos gavėjų veikla interneto svetainėje būtų skelbiama pagal galimybes. Mūsų nuomone, šiuo metu nėra veiksmingų kontrolės mechanizmų, nėra kontrolės institucijos, kuri galėtų iš tiesų prižiūrėti, kad paramos gavėjai aktyviai galėtų vykdyti nustatytą jiems įstatymu pareigą – teikti visuomenei susipažinti su projektais. Nuoroda statiškoms interneto svetainėms bus leidžiama pasinaudoti per Registrų centro tvarkytojo interneto svetainę.

PIRMININKAS. Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Toliau mes iš dalies pritarėme Teisės ir teisėtvarkos komiteto sprendimui. Tik iš dalies, nes tobulinant projektą nebuvo atsižvelgta į jų pasiūlymą, kuriam Audito komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Viskas?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Dėl Vyriausybės pasiūlymų.

PIRMININKAS. Taip.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komiteto nuomonė buvo iš dalies pritarti Vyriausybės pasiūlymui. Audito komitetas pritarė Vyriausybės pastabai, kad Juridinių asmenų registro tvarkytojo pareiga neatlygintinai viešinti paramos gavėjų teikiamą informaciją turėtų būti reglamentuojama specialiuose įstatymuose, o ne Civiliniame kodekse. Tačiau mes nepritariame Vyriausybės siūlymui konkrečiai neįvardyti, kad registrų centro tvarkytojas iš paramos gavėjų gautus dokumentus viešina būtent savo interneto svetainėje ir atkreipia dėmesį, kad įstatymo projekto tikslas būtent yra nustatyti visas sąlygas, kaip aš jau ir minėjau, kad visuomenė galėtų susipažinti su paramos gavėjų veikla. Tikrai galvojame, kad prieinamumas prie duomenų per interneto svetainę yra viena racionaliausių šiuolaikinės technologijos ir visuomenės poreikius atitinkančių visuomenės informavimo priemonių. Mes siekiame, kad duomenys būtų skelbiami racionaliausiu būdu, o ne, pavyzdžiui, tai, kad visuomenės nariams būtų galima su-

sipažinti su norimais duomenimis tik atvykus, sakykime, į Juridinių asmenų registro tvarkytojo buveinę.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Kviečiu dabar Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską dėl projektų 1-7c, 1-7d, 1-7e. Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonė. Čia mes jau turime. Prašom, pirmininke.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Labdaros ir paramos fondo įstatymo 12, 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir atsižvelgęs į Teisės departamento bei VšĮ NVO Teisės instituto pastabas ir pasiūlymus, taip pat Vyriausybės išvadas, komitetas pasiūlė pagrindiniam komitetui pritarti VšĮ NVO Teisės instituto pastaboms ir argumentams, kad dalis mažų organizacijų dėl finansinių resursų ribotumo turi statiškus interneto tinklalapius, kuriuose gali nebūti techninių galimybių teikti tam tikrą informaciją. Siūlytume tobulinti nuostatą, tačiau nediferencijuojant pagal paramos dydį ir organizacijos metinį biudžetą, o įtvirtinant, kad tam tikra informacija interneto svetainėje skelbiama pagal galimybes.

Už tokią išvadą balsavo aštuoni komiteto nariai, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos, dabar mes turėtume, jeigu galėtume, dėl įstatymo 1-7b, projekto Nr. XIIIP-768. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritatė R. Budbergytė. Ačiū.

Dabar dėl įstatymų projektų Nr. XIIIP-222 ir Nr. XIIIP-223 yra pataisa. Tačiau, gerbiami kolegos, pataisa yra labai prastai Teisės ir teisėtvarkos komiteto suformuluota. Tiesiog čia visiškai neaišku, kur siūloma. Gal mes galėtume prašyti pirmininko performuluoti? Čia yra parašyta „Siūlytina pagrindiniam komitetui pateiktų straipsnių keisti“ ir t. t. Nei kur, nei ką, nei kaip. Jeigu iki priėmimo parašytumėte... Gerai, kolegos? (*Balsai salėje*) Mes tiesiog prašome performuluoti. Gerai? Kolegos, galime pritarti su tuo, kad paprašysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto? Pritariame projektams Nr. XIIIP-222, Nr. XIIIP-223.

Dėl projekto Nr. XIIIP-224. Pataisų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū.

Dabar yra siūloma Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-225 atmesti. Galime bendru sutarimu atmesti? Galime. Ačiū, atmesta. Viskas, gerbiami kolegos.

11.35 val.

Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo Nr. IX-1132 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-584(2), Kelių įstatymo Nr. I-891 4, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-585(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8a, 1-8b klausimai – Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-584(2). Pranešėjai – Z. Streikus ir J. Razma. Z. Streikus yra? Svarstymas. Prašau, kolega.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Dėl Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-584. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvaistė įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui, bet komitetas nepritarė Seimo nario J. Razmos pateiktam pasiūlymui įrašyti į įstatymą būsimą valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčią valstybės įmonę, nes valstybinės reikšmės keliai kaip turtas, kuris išimtinę teisę priklauso valstybei, bus perduotas valdyti patikėjimo teise Lietuvos automobilių kelių direkcijai, o kelius prižiūrinti įmonė valdys tik tokį turtą, kuris neturi strateginės reikšmės.

Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, gerbiamas kolega. Kviečiu J. Razmą, Ekonomikos komitetas. Prašom, kolega.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, mūsų komitetas taip pat pritarė Vyriausybės teiktam projektui, bet pritarė ir mano pasiūlymui. Vis dėlto, matyt, manydamas, kad ne tik kelių turėjimas savo balanse lemia tų įmonių strategiškumą, bet ir turėti pačiai valstybei tas galimybes užtikrinti magistralinių kelių priežiūrą taip pat yra strategiškai svarbu. Todėl atsižvelgiant, kad vyksta įmonių reorganizacija, tiksliau, ji numatoma, buvo pritarta mano pasiūlymui, kuris abstrakčiai įrašo įmonę, įmones. Manau, kai bus jau galutinai likusi ta viena įmonė, tą įstatymą bus galima pataisyti ir jau įrašyti tą konkrečią įmonę. Tam, kad vis dėlto nebūtų problemų reorganizuojant, jau padaręs pagrindinę išvadą komitetas svarstė dar komiteto pirmininko pasiūlymą, kuris yra dėl to straipsnio kitos dalies ir kuris leidžia netrukdomai daryti įmonių reorganizaciją kartu paliekant jas tame sąraše. Jeigu pritartume komiteto išvadai ir po to pateiktam gerbiamo komiteto pirmininko pasiūlymui, aš manau, mes padarytume taip, kad, kaip sakoma, ir vilkas sotus, ir avis sveika. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tikrųjų yra komiteto pirmininko V. Sinkevičiaus pataisa, kuriai komitetas pritarė. Prašau, V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Tiesiog labai trumpai. Gal iš tiesų pritariu gerbiama J. Razmai, kad tiek jo pastaba yra teisinga, tiek ir vėliau mano pasiūlyta. Abiem atvejais tai iš tiesų leistų toliau sėkmingai Susisiekimo ministerijai vykdyti pradėtą regioninių kelių reformą. Kviečiu palaikyti tą pastabą ir vėliau balsuoti už įstatymą.

PIRMININKAS. Kolegos, galime bendru sutarimu šitą pataisą palaikyti? Ačiū, palaikyta.

Dabar balsuojame po svarstymo su pataisomis dėl įstatymų projektų Nr. XIIIP-584, Nr. XIIIP-585. Dar yra motyvai, atsiprašau. Ar Remigijus atsiėmė? Atsiėmė. Balsuojame dėl jau mano minėtų įstatymų projektų. Kas palaiko šiuos įstatymų projektus su pataisomis, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 90 Seimo narių: už – 81, prieš nėra, susilaikė 9. Pritarta po svarstymo.

11.40 val.

Civilinio kodekso 2.18, 2.19, 3.3, 3.16, 3.140, 3.141, 3.143, 3.146, 3.147, 3.150, 3.155 straipsnių, Kodekso Trečiosios knygos VI dalies XV skyriaus ir 5.13, 6.588, 6.590, 6.744 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-781, Civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. VIII-1864 50 straipsnio pakeitimo ir 28 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIP-782, Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 5, 9 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-783 (pateikimas)

Darbotvarkės klausimai 1-9a, 1-9b, 1-9c, projektai Nr. XIIIP-781, Nr. XIIIP-782, Nr. XIIIP-783. Pateikimas. Kviečiu gerbiamąją V. Čmilytę-Nielsen į tribūną pristatyti Civilinio kodekso daugelio straipsnių pataisas ir Gyventojų registro įstatymo pataisas. Prašau, gerbiama kolege. Pateikimas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Kolegos, norėčiau pristatyti Civilinio kodekso daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo drauge su kitais iniciatoriais siūlome įteisinti kartu gyvenančių nesusituokusių porų partnerystę.

Šiuo projektu siekiama užpildyti teisės spragą, atsiradusią dėl to, kad 2001 metais įsigaliojusiam Civiliniame kodekse buvo numatytas bendro gyvenimo neįregistravus santuokos reguliavimas, tačiau nebuvo priimti reikalingi teisės aktai. Nepaisant kelių bandymų, per pastaruosius 17 metų ši spraga taip ir nebuvo užpildyta. Pagal teikiamą projektą partnerystė būtų suprantama kaip dviejų asmenų (partnerių) bendras gyvenimas kuriant šeiminius santykius neįregistravus santuokos, kuris grindžiamas pastoviais emocinio prierašumo, tarpusavio supratimo, atsakomybės, pagarbos, bendro vaikų auklėjimo ir (ar) panašiais ryšiais bei savanorišku apsisprendimu prisiimti tam tikras pareigas.

Siekiant aiškumo, projekte siūloma, kad partnerystė būtų laikoma ir iš partnerystės kylančios teisinės pasekmės atsirastų tik tuo atveju, jei asmenys savo partnerystę savanoriškai pripažintų pateikdami bendrą pareiškimą dėl partnerystės notarui ir jį patvirtinus duomenys būtų užregistruoti Lietuvos Respublikos gyventojų registre.

Šis projektas parengtas remiantis 2011 m. rugsėjo 28 d. Konstitucinio Teismo išaiškinimu, kuriame, be kita ko, buvo konstatuota, kad pagal Konstitucijos 38 straipsnio 1 dalies nuostatas yra saugomos ir ginamos kitokios nei santuokos pagrindu sudarytos šeimos, bei atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje šią dieną šeimos gyvenimo nesusituokusių forma yra labai paplitusi, apie 100 tūkst. porų gyvena kartu nesusituokę, kas trečias Lietuvoje gimstantis vaikas gimsta ne santuokoje.

Atsižvelgiant į tai, siekiama užtikrinti bendrai neįregistravus santuokos gyvenančių asmenų ir jų teisėtų interesų apsaugą. Taip pat šių projektų tikslas yra nustatyti teisinį reguliavimą, kuriuo būtų ginamos ir bendrai gyvenančių tos pačios lyties asmenų teisės, ir taip pašalinti prielaidas asmenų diskriminacijai dėl jų lyties. Siūloma suteikti teisinę apsaugą partneriams, sureguliuojant tiek jų turtinius, tiek asmeninius neturtinius tarpusavio santykius, taip pat partnerių turtinius santykius su trečiaisiais asmenimis, tokiu būdu sprendžiant pagrindines išylančias praktines problemas.

Norėčiau pasidžiaugti, kad net trečdalis Seimo narių pritarė tam, kad būtų pradėta diskusija šiuo nemažai visuomenės daliai svarbiu klausimu. Partnerystės įteisinimas aktualus dešimtims tūkstančių porų, nesudariusių ar negalinčių sudaryti santuokas. Šias poras, kaip ir daugelį susituokusių, sieja emocinio prierašumo, tarpusavio supratimo, bendrų vertybių, atsakomybės ir pagarbos ryšiai. Šių porų statuso pripažinimas siųstų aiškų signalą, kad Lietuvoje nerūšiuojame šeimų ir neskirstome jų į teisingas ir neteisingas, kad esame moderni, vakarietiška valstybė, kurioje vertinamas kiekvieno asmens orumas, gerbiamos žmogaus teisės ir paisoma teisėtų piliečių lūkesčių. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Iš tikrųjų daug kolegų nori jūsų paklausti. Pirmasis – E. Gentvilas. Nematau. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Norėčiau šiek tiek su jumis pasikalbėti šiuo klausimu. Žiūrėkite, jūsų siūlyme iš esmės partnerystė yra prilyginama santuokai. Tai jūs siūlote tam tikrą pakeitimą mūsų šeimos politikai? Čia vienas klausimas.

Kitas klausimas, ką rodo kai kurių Vakarų Europos šalių patirtis, kad civilinės partnerystės įteisinimas, na, iš esmės vyksta tam tikras santuokos sampratos pakeitimo procesas, ir nuo to momento, kai šalys įteisina partnerystę praėjus kokiems aštuoneriems, devyneriems metams, ką rodo patirtis, iš esmės po to pereinama prie vienašalių santuokų įteisinimo ir prasideda domino efektas. Būkite gera, pasakykite man savo asmeninį požiūrį ir galbūt Liberalų sąjūdžio požiūrį, kaip jūs manote, kur yra ta linija, kai jau galima sakyti, kad tos, kaip jūs sakote, žmogaus teisės jau yra įgyvendintos? Ką aš turiu galvoje? Ar tai yra vienašalės santuokos, ar tai yra galimybė įsivaikinti vaikus...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs turite vieną minutę klausti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Būkite maloni, man tiesiog... Kur mes stabdysime šitą reiką? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų partnerystės įteisinimo ir santuokos, šiuo atveju vienašalių porų santuokos, įteisinimo klausimai nėra tiesiogiai susiję, tai yra skirtingi klausimai. Šią dieną, kaip jau minėjau, apie 100 tūkst. porų Lietuvoje gyvena nesusituokusios. Tikrai nemaža dalis tų porų pasinaudotų galimybe įregistruoti savo santykius, jei mes iš tiesų užpildytume tą spragą, kuri jau 17 metų yra mūsų teisinėje sistemoje, ir suteiktume galimybę poroms įregistruoti partnerystę.

Tikrai manau, kad jūs šiek tiek tirštinate spalvas. Mūsų siūlymas yra būtent sureguliuoti tai, kas faktiškai visose Europos Sąjungos valstybėse, visose vakarietiškose, civilizuotose valstybėse, į kurias mes orientuojamės, yra jau seniai sureguliuota ir tikrai ten niekas nesugriuvo.

Beje, dauguma jaunų Lietuvos žmonių, kurie emigruoja, visgi pasirenka tas valstybes, kuriose, jūsų teigimu, egzistuoja kažkoks ydingas reguliavimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Deja, bet Europos Sąjungoje dėl sistemiško šeimos santykių ardymo senėjimo procesai yra tokie, kad faktiškai beveik negrįžtami. Jūs esate visiškai teisi, tiksliau, visai neteisi, nes Europos žmogaus teisių jurisprudencijoje partnerystė yra šeimos teisinius santykius įtvirtinantis institutas. Ir automatiškai, jeigu yra priskiriama šeimos santykiams, bus traktuojama kaip šeima ir vienalytės santuokos. Bet mano klausimas yra susijęs su kitomis jūsų nuostatomis. Pagal jūsų įstatymą vaiko teisės Lietuvos Respublikoje turės būti (...) nepriklausomai nuo teisinių santykių, kurie susiklostys tarp vaikų. Pagal Civilinį kodeksą išeina taip, kad priėmus šį projektą santuokos nesudariusių asmenų vaikai negaus papildomos teisinės apsaugos. Mes tiesiog sumažiname vaikų teisinę apsaugą.

PIRMININKAS. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū už klausimą. Bet jūs neteisingai interpretuojate šitas nuostatas. Tikrai teikiamu projektu niekaip nebus pabloginta vaikų, gyvenančių su partnerystę sudariusiais tėvais, situacija, niekaip nebus pabloginta. Kita vertus, bus tikrai suteikta tiek turinių, tiek kitų interesų apsauga tokiose porose gyvenantiems asmenims. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. A. Armonaitė. Nekomentuojame iš vietos, kolegos.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Viktorija, gerbiama pranešėja, kolege, ar galėtumėte pakomentuoti valstiečių užregistruotą ir Seime jau pateiktą projektą dėl neva partnerystės (aš čia rodau kabutėse). Teisininkų bendruomenė labai kritiškai įvertino projektą. Gal galėtumėte detalizuoti, kuo skiriasi šis projektas ir kuo jis yra platesnis, naudingesnis? Dėkoju.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū už klausimą. Taip, iš tiesų prieš kelias savaites Seimas pritarė po pateikimo grupės Seimo narių siūlymui papildyti Civilinį kodeksą ir jungtinės veiklos sutartis dar viena rūšimi – susitarimu dėl bendro gyvenimo. Tačiau pajuokaudama galiu pasakyti, kad šis siūlymas yra tikriausiai per daug liberalus mano skoniui, nes pirmiausia jį įtrauktos tokios nuostatos kaip tai, kad tą susitarimą dėl bendro gyvenimo arba vadinamosios partnerystės, kuri tikrai nieko bendro neturi su šeimos partneryste, galės sudaryti ne tik skirtingų lyčių ar tos pačios lyties du asmenys, bet ir trys, ir keturi asmenys, tarp jų artimi giminaičiai. Tokios sutartys galės būti terminuotos, taigi partnerystė, kuri sudaroma mėnesiui, pusmečiui arba metams. Kas svarbiausia, kad tokiems partneriams tos sutartys netrukdytų tuoktis ar sudaryti dar kelias analogiškas partnerystės sutartis. Todėl iš tiesų tai yra tiesiog jungtinės veiklos, galbūt verslo tokiems santykiams naudinga sutarčių rūšis, tačiau su šeimos partneryste ji neturi nieko bendro.

PIRMININKAS. Kolega M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, pirmininke. Ačiū pranešėjai ir iniciatorei. Mano supratimu, tai yra svarbi tema, esame pribrendę šiai diskusijai. Tikrai džiaugiuosi, kad pavyko surinkti net 47 parašus Seimo narių, kurie pritarė, jog tokia diskusija Seime turėtų vykti. Taip pat suprantu, kad tai yra ne vienintelis įstatymo projektas. Gerbiamoji A. Širinskienė visai neseniai iš tribūnos pristatė ir valstiečių užregistruotą projektą. Aš norėjau paklausti jūsų, kaip nuoseklių liberalų, kodėl jums neįtinka valstiečių projektas, kuris atrodo dar liberalesnis, kuris leidžia ne tik homoseksualių asmenų partnerystes, bet seserų ir brolių, leidžia turėti kelias partnerystes tuo pačiu metu arba, pavyzdžiui, kaip A. Širinskienė pristatė, leidžia trise turėti partnerystę. Kodėl jums neįtinka jų projektas? (*Šurmuly salėje*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Tikriausiai aš jau iš dalies Aušrinei atsakiau į šį klausimą. Šiuo atveju kalbama apie šeimos partnerystę mūsų teikiame projekte ir mes siūlome, kad būtų suregistruotos...

PIRMININKAS. Kolegos, dėmesio!

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). ...sureguliuoti porų, kurios gyvena šeimos gyvenimą, santykiai, jų teisės, kad iš tiesų jų praktinės problemos, su kuriomis jie susiduria, būtų palengvintos.

PIRMININKAS. Kolega Algimantas Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Algimantas Dumbrava.

PIRMININKAS. Taip, Algimantas Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, prašom pasakyti, kaip jums atrodo taip iš gyvenimiškos pozicijos, kam šis įstatymas naudingesnis, ar Lietuvos vyrams, ar moterims? Ar tai, kad Lietuvos vyrai yra neryžtingi ir nesiūlo savo širdies ir rankos moterims, ar moterims, kurios sako, kad geriau su tokiu vyru nesusieti savo gyvenimo ateityje, nes jis šioks ir toks?.. Labai ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū už gerą klausimą. Iš tiesų sunku pasakyti, kam naudingesnis, bet aš norėčiau matyti, kad jis yra naudingesnis silpnesnei pusei. Dažniausiai silpnosios pusės yra moteris santykiuose, todėl mano instinktas yra, kad būtent silpnosios pusės būtų geriau apsaugota. Tai vienas dalykas.

Dar plačiau atsakant į jūsų klausimą, bus naudingas daugeliui porų, kurios šiuo metu susiduria su sunkumais įgyvendindamos savo teises, pavyzdžiui, pagalbinį apvaisinimą, kurio procedūros pagal įstatymo nuostatas yra teikiamos tiek susituokusioms poroms, tiek partneriams. Tačiau praktikoje bet kuri pora, kuri kreipiasi dėl pagalbino apvaisinimo, tiesiog gauna atsakymą iš medikų, kad privalo pirmiausia eiti susituokti, o po to grįžti. Aš manyčiau, kad vėlgi to nereikia, tai yra problema, ją taip pat mes išspręstume.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegė R. Tamašunienė. Prašom, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų santuoka, tradicinė santuoka – tai pirmiausia priesaika ir priimama atsakomybė dviejų žmonių laisva valia vieno prieš kitą, taip pat prieš visuomenę. Tai yra įtvirtinta Konstitucijoje, kad vis dėlto šeima yra mūsų valstybės ir ginama, ir sudaroma laisva valia. Taip pat tai nėra tikrai tušti žodžiai, tai taip pat ir teisiniai įsipareigojimai, kurie laukia šeimos priesaiką sulaužius arba pasukus dėl kitų priežasčių skirtingais keliais. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, labai didelis triukšmas!

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ar jūs nemanote, kad vis dėlto ir tie žmonės, kurie pasirenka kitą gyvenimo sykiu formą, taip pat turėtų jausti atsakomybę ir neturėtų turėti kokių nors išskirtinių teisių lengvatų ir t. t.? Jie pasirenka laisva valia tokią formą gyventi ir taip pat turi prisiimti visą atsakomybę, taip pat ir teisinę, kuri jų laukia, jeigu jie pasuka skirtingais keliais. Man atrodo, kad negalima suvienodinti dviejų skirtingų dalykų. Ar jūs taip nemanote?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Labai ačiū už gerą klausimą. Iš tiesų sutinku su jumis, kad santuoka yra ir bus tradicinė forma. Šeima, be jokios abejonės, yra visuomenės pagrindas. Tačiau taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad šeima, na, taip jau susiklostė realūs santykiai visuomenėje, šių laikų visuomenėje nebūtinai kyla iš santuokos. Jeigu mes tvirtinsime, kad šeima kyla tik iš santuokos, mes meluosime sau ir užmerksime akis. Šiuo atveju mes ir toliau statysime į labai sudėtingą padėtį ne šimtą, ne tūkstantį žmonių, tačiau kur kas didesnę žmonių skaičių. Aš manyčiau, kad nebūtų tikslinga ir nebūtų teisinga kalbėti apie kokių nors išskirtinių sąlygų sudarymą tam tikrai vienai ar kitai grupei. Atvirkščiai, tiesiog nemaža dalis visuomenės yra atskira ir izoliuota. Mes tokiu būdu suteikiame minimalią teisinę apsaugą ir manyčiau, kad jokios grėsmės, tikrai jokios grėsmės tai nekelia susituokusioms poroms.

PIRMININKAS. Kolega S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamoji Viktorija, norėčiau jums užduoti šiokią tokį politologinį klausimą. Prieš rinkimus penki iš aštuonių Lietuvos partijų lyderiai pritarė tokiai iniciatyvai – partnerystės formai. Žvelgiant į Europą, iš esmės partijos, tradicinės partijos, kurios pasisako už partnerystės įteisinimą, yra žaliųjų ir socialdemokratų partijos. Liberalai nėra ta propaguojanti partija. Dažnai pasakoma, kad Lietuvos politiniame kontekste... kad Lietuva nėra pribrendusi dar šiam klausimui, tai viena ar kita forma nuskambėjo iš šalies vadovės. Gal jūs galėtumėte atskleisti, kodėl Lietuvoje vis dar yra kalbama, kad Lietuvos politikai, Lietuvos visuomenė vis dar nėra pribrendusi, nors giminingos partijos Europos Parlamente yra būtent

socialedemokratų, žaliųjų, kurios iš esmės kelia žmogaus teisių vėliavą ir kovoja už šituos dalykus, ne liberalai ar ALDE frakcija?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų aš manau, kad Lietuvos visuomenė yra vis labiau pribrendusi, dabar galbūt kaip tik laukiama tam tikros ir politikų lyderystės. Dar pagal 2015 metais atliktą apklausą 84 % apklaustų Lietuvos gyventojų pritarė vyro ir moters partnerystei. Kaip jūs teisingai paminėjote, prieš rinkimus visų didžiausių parlamentinių partijų lyderiai pasisakė už homoseksualių porų partnerystę. Aš manyčiau, kad tam tikras lūžis įvyko, ir tos baimės, galbūt perdėtos baimės ir spalvų sutirštėjimas, kuris būdavo paprastai siejamas su partnerystės klausimu, po trupučiuką sklaidosi.

PIRMININKAS. S. Jovaiša. Prašau, kolega.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamoji kolege, jūs minėjote, kad tokių norinčių pakeisti savo statusą yra apie 100 tūkst. porų. Aš pirmiausia norėčiau dėl vaikų. Jeigu jau tokie žmonės nori vaikų, tai kodėl jie negali ryžtis santuokai, nes vaikai, kurie gims iš partnerystės, bus tarsi kitokio statuso kaip gimę normalioje šeimoje ir ateityje gali būti diskriminacinių problemų. Čia vienas dalykas.

Antras. Tie partneriai, kurie dabar gyvena, sakykim, kaip mes juos norime įvardinti, gali visiškai paprastai įteisinti savo turtinius santykius, kurie turbūt yra svarbiausi tarp jų, notarinėmis sutartimis ir sau ramiai toliau gyventi, ir mes nebeužeiname už įstatymo ribų, nebeieškome kitų formų. Kaip jūs manote?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų aš pataisyčiau. Šiandien mes tokių žmonių nevadiname partneriais, mes vadiname juos sugyventiniais, ir tai yra tas žodis, kuris man baisiai nepatinka, ir aš labai norėčiau, kad mes jo nevartotume. Realybė yra tokia, kad tikrai dešimtys tūkstančių porų gyvena kartu, kas trečias vaikas gimsta ne santuokoje. Mes galime iš aukštos politikų tribūnos mokyti Lietuvos piliečius moralės ir sakyti, kad jie būtinai turėtų susituokti, ir tokiu atveju viskas bus gerai, bet yra daugybė priežasčių, kodėl žmonės pasirenka nesituokti. Pavyzdžiui, viena iš svarių priežasčių. Kaip žinoma, skyrybų procentas yra labai aukštas ir antrą kartą sudarę porą žmonės tiesiog dažniausiai pasirenka nebesudaryti antros santuokos. Ir yra daug kitų priežasčių, kurios tikrai, manau, turėtų būti paliktos žmonių sprendimui. Mūsų, kaip įstatymų leidėjų, mano galva, pareiga yra kaip tik atsižvelgti nuo savo ideologijų ir galbūt nuo savo kokių nors baimių ir priimti tuos sprendimus, kurie maksimaliai pagerintų visų Lietuvos piliečių gyvenimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji kolege. Jūs išsamiai atsakėte į visų kolegų klausimus. Mielieji kolegos, tuoj mes pereisime prie sprendimų, bet prieš tai norėčiau perskaityti dar vieną pareiškimą.

11.59 val.

Informaciniai pranešimai

Seimo narės D. Šakalienės prašymas. „Prašau priimti mane į Liberalų sąjūdžio frakciją.“ Ir matau čia vizą E. Gentvilo, kuris pritaria tam faktui. Tiesiog pranešu, kad Dovilė šiuo metu jau yra Liberalų sąjūdžio frakcijos narė.

Gerbiemieji kolegos, prieš suteikdamas žodį norintiems pasisakyti tiesiog pranešu, kad toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiemieji kolegos, nuomonės už, nuomonės prieš. Buvo trys įstatymų projektai. Aš manau, kad tikslinga ir jūs norėsite, nes matau, kad užsirašė labai daug norinčių pasakyti nuomonę už ir nuomonę prieš taip pat. Išklausysime po tris nuomones už ir po tris prieš.

S. Gentvilas – nuomonė už.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiemieji kolegos, dažnai Lietuvoje kalbama, kad šitam klausimui Lietuva yra nepribrendusi. Aš manau, kad Lietuva yra visiškai pribrendusi šiam klausimui, nes Lietuvos vaikas, gimęs 1869 metais, E. Goldman, gimusi Kaune, išvyko į Ameriką ir

tapo viena žinomiausių pasaulio kovotojų už moterų teises ir kovotoja už homoseksualų teises, už galimybę moterims rinkti, balsuoti ir t. t. Žmogus, kuris iš esmės visą gyvenimą kovojo prieš kapitalizmą. Aš metu šitą kortą kaip liberalas, nes aš metu kortą į kitą tribūnos pusę. Šitas žmogus buvo aiškių socialistinių pažiūrų žmogus, kuris nuolatos kovojo už teisybę ir buvo Lietuvos vaikas.

Lietuvai pasakymas, kad Lietuva yra nepribrendusi partnerystei, yra tiktai slapstymasis nuo mūsų istoriškai žavių asmenybių, žinomų visame pasaulyje, kovojusių įvairiuose pasipriešinimuose. Mes turime patikėti šiais dalykais, ne tai, kad tai yra liberalų klausimas ar kažko kito, bet tai yra pačių jūsų ideologinių vadų, kurie kovojo prieš 150 metų už žmogaus teises. Mes turime pritarti šiam Partnerystės įstatymui šiandien ir galvoti apie tai, kad 100 tūkst. šeimų pasinaudotų galimybe apginti savo teises. Dėkoju.

PIRMINKĖ. Nuomonė prieš – R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, mes svarstome klausimą, dėl kurio liberalios pasaulėžiūros žmonės mėgina įpiršti tą pasaulėžiūrą mums visiems. Tai yra ideologinė konstrukcija, kuria mes turėtume paneigti ir prigimtinę tam tikrą prasmę šeimos, dėl ko kuriamė. Šeima tai yra tarpusavio įsipareigojimas, turint tikslą pratęsti mūsų giminę, sulaukti vaikų, juos globoti ir t. t. Prigimtinė teisė ir gamtinė teisė yra realizuojama tarp vyro ir moters. Tai realizuojama per santuokos institutą. Nereikia išsigalvoti kokių nors kitokių konstrukcijų. Bendro gyvenimo būdą, jeigu jūs norite gyventi kartu, galima per Civilinio kodekso VI knygą realizuoti, galima sureguliuoti turtinius santykius. Kuo čia dėta santuoka?

Toliau, apie pribrendimą mūsų visuomenės. Jūs užmerkiate akis ir mėginate vėl savo propaganda pasakyti, kad yra kitaip, negu mūsų žmonės galvoja. Ką tik užregistruota 50 tūkst. Lietuvos piliečių parašų be politinių partijų jokios pagalbos, be jokio dalyvavimo ir panašiai. Jie palaiko europinę iniciatyvą „Mama, tėtis ir aš“, jie kaip tik ir nori apsaugoti nuo tokio ideologizuoto kišimosi į mūsų teisę, iškreipiant santuokos prasmę ir Konstitucijos normas, priimesti mums savo pasaulėžiūrą.

Aš siūlau nepalaikyti tokių dalykų, juo labiau kad yra alternatyvus projektas, kuriuo galima ūkinius klausimus sutvarkyti. Manau, kad čia reikia, per tai būtų galima daug ką išspręsti. Pasikliaukime sveika prigimtinė logika. Tie, kurie neturi vertybinių įsitikinimų, krikščioniškų ar kitokių, vadovaukitės savo argumentais...

PIRMINKĖ. Laikas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). ...o tiems, kurie turi įsitikinimus, manau, nereikia aiškinti, kas yra šeima ir dėl ko ji sukurta.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Tai yra nuomonė už.

PIRMINKĖ. Nuomonė už. Atsiprašau.

A. ARMONAITĖ (LSF). Labai tvirta nuomonė už. Išties partnerystei atėjo laikas. Lietuva yra viena iš nedaugelio, viena iš keleto Europos Sąjungos valstybių, kurioje nėra šio instituto. Aš manau, kad šeima Lietuvai yra labai svarbi. Šeima visada buvo mums svarbi. Ir būtent dėl to visi turi teisę turėti, kurti šeiminius santykius. Šis įstatymas užtikrina visų lygybę prieš įstatymą ir tai yra labai svarbu. Ne tik ūkinius, komercinius ryšius, kuriuos galėsi nutraukti po mėnesio, ne tik partnerystę tarp brolių, seserų, kunigų ar vienuolių, ką iš esmės reiškia anksčiau Seimo salėje pateiktas projektas. Iš esmės kalbama būtent apie dviejų vienas kitą mylinčių žmonių santykių įteisinimą ir visų lygybę prieš įstatymą. Aš labai tikiuosi, kad Seimas priims, ir labai raginu visus Seimo narius būti drąsius, nebijoti pažiūrėti realybei į akis ir paspausti pliusą – balsuoti už.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Kitą nuomonę turi L. Kasčiūnas. Prašom, kolega. Ar įdėta jūsų kortelė? Neįdėta. Įdėkite kortelę ir išreikškite savo nuomonę. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke, už kantrybę. Iš tiesų dažnai tokiose diskusijose ištraukiama neva žmogaus teisių korta. Iš karto galiu aiškiai pasakyti, kad kai kalbama apie vienalytes santuokas ir apie partnerystę, nėra kalbos apie jo-

kias žmogaus teises. Tai yra tam tikros žmonių grupės interesas išplėsti savo teises ir tiek. Ir visa tai būtent tokiu kampu reikia įvertinti.

Kadangi čia buvo pacituoti kai kurie mąstytojai arba buvę politikai, emancipacijos šalininkai, aš irgi pacituosiu prancūzų filosofą, kuris būtent ir kalba apie šiuolaikinę tolerancijos sampratą.

Labiausia nervina tai, kad liberalai reikalauja toleruoti tai, ko negali toleruoti jų oponentai. Tarkime, iš katalikų jie reikalauja toleruoti homoseksualų partnerystę, nors gerai žino, kad katalikams to neleidžia Katalikų bažnyčios katekizmas. Iš katalikų reikalaujama toleruoti tai, ko jie negali daryti, nenustodami būti katalikais. Kai iš katalikų buvo reikalaujama toleruoti protestantus, tai buvo pagrįstas reikalavimas, nes katalikai ir protestantai vieni iš kitų reikalavo to paties. Tačiau homoseksualų partnerystės atveju tokios lygybės nėra. Liberalai jau dabar ne tik siūlo laikytis tolerancijos, bet ir pradėjo nurodinėti, ką toleruoti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė už – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš, tiesą sakant, esu už tai, kad šita diskusija būtų kiek galima racionali. Aš dabar iš visų pusių girdžiu labai daug stipriai ideologizuotų pasisakymų, o, mano įsitikinimu, mums reiktų iš tikrųjų rūpintis žmonių gyvenimu.

Aš negaliu pasakyti, kad labai pritariu tam, kas buvo pasiūlyta šiame projekte, bet nelabai galiu pritarti ir tam pasiūlymui, kuris buvo čia anksčiau pateiktas. Mano įsitikinimu, reikia dėl abiejų projektų labai ramiai toliau diskutuoti ir atskirti du dalykus.

Vienas, kaip padėti žmonėms, kurie gyvena kartu, susitvarkyti savo gyvenimą, jeigu jie kol kas vengia Santuokos sakramento. Ir reikia viską labai ramiai išspręsti. Antras klausimas, ar tokiems žmonėms, kurie gyvena kartu ir kurie galbūt teisiškai susitvarkys tuos santykius, suteikti šeimos statusą, ar nesuteikti. Aš tikrai galvoju, kad tam nereikia suteikti šeimos statuso, bet aš taip pat galvoju, kad taip, kaip buvo pasiūlyta projekte, kurį pasiūlė ponis A. Širinskienė, tai mane irgi šiek tiek stebina, kad ten galimybė teisiškai susitvarkyti santykius yra visiškai nepibrėžta arba, kitaip sakant, galima susitvarkyti santykius, kartu gyventi su keturiomis moterimis, perimant kai kurių Rytų šalių tradicijas, būtent tokiu būdu, jeigu jau pajuokaučiau.

Aš raginu labai racionaliai svarstyti visus projektus, šiek tiek sumažinti tą ideologinį įkarštį ir po to surasti atskirus sprendimus dėl dviejų problemų: kaip teisingai sutvarkyti žmonių santykius ir, antras dalykas, ar tai pripažįstame šeima, ar nepripažįstame. Ir antru klausimu aš tikrai raginsiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų įžvalgas. A. Ažubalis – nuomonė prieš.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, kiekvienas teisės aktas ar projektas turi savo pamatą, pamatinę nuostatą, koncepciją, požiūrį. Jeigu tas pamatas yra tvirtas, teisingas, galima tikėtis, kad ir teisės aktas, kuriuo jis remiasi, bus toks: patikimas, teisingas, objektyvus ir teikiantis naudą visuomenei.

Tačiau šiuo atveju šio projekto teikėjai pasirinko gana kreivą pamatą.

Turiu mintyje 2011 metų Konstitucinio Teismo nutarimą „Dėl Valstybinės šeimos koncepcijos“. Ten, atvirai kalbant, Konstitucinio Teismo teisėjai įsivėlė į moralinį ginčą ir pabandė suvaidinti neutralaus teisėjo vaidmenį, nes pasakė daug gerų žodžių apie Konstitucijoje įtvirtintą santuokinės šeimos sampratą, tačiau tuo pat metu prie jos pabandė pridurti ir legalizuoti niekur Konstitucijoje nesančią nesantuokinės šeimos sampratą, t. y. išrado dar vieną terminą ir galvoja, kad patiks abiem pusėms. Taigi, kaip sako vienas garbus filosofas, kai dvi besiginčijančios pusės klausia trečiosios, kas yra šeima, ir ši trečioji pusė jiems atsako, kad šeima yra tai, ką sako abi besiginčijančios pusės, tai ta trečioji pusė atrodo kvailai. Taigi šio įstatymo projekto pamatas yra kreivas, nevykęs ir be bėdų valstybei ir mūsų lietuviškai šeimai jis nieko gero neatneš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju Labai atsakingai apsispręsimė ir balsuosime, išreikšdami savo nuomonę dėl minėtų įstatymų projektų Nr. XIIP-781, Nr. XIIP-782, ir Nr. XIIP-783. Prašom įjungti balsavimo...

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 29, prieš – 59, susilaikė 20. Minėtiems įstatymų projektams po pateikimo nepritarė. Dabar mums reikia apsispręsti, ar atmetame, ar grąžiname tobulinti.

Tie, kurie balsuojate už, balsuojate už atmetimą, kurie spaudžiate mygtuką „minus“ – grąžinate tobulinti. Tie, kurie už, pasisakote už atmetimą, kurie prieš – už grąžinimą tobulinti. Mygtukas „už“ – atmetimas, mygtukas „prieš“ – tobulinimas.

Balsavo 107 Seimo nariai: už atmetimą pasisakė 64, už tobulinimą – 43. Minėti įstatymų projektai atmesti.

Repliką po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Tikrai mane nustebino gerbiamas A. Kubilius, buvęs Konservatorių-krikščionių demokratų partijos lyderis. Taigi jūs savo politiką grindžiate Bažnyčios socialiniu mokymu, o Bažnyčios socialinis mokymas – tik priedanga jums. Jūs nežinot, A. Kubilius net nežino, kad yra civilinė santuoka, ne tik Santuokos sakramentas. Santuokos sakramentas sudaromas bažnyčioje, o tie, kurie netiki, sudaro civilinės metrikacijos biure santuoką. Taigi, gerbiamas buvęs premjere Andriau Kubiliau, jūs tą turite žinoti.

Aš noriu taip pat paklausti, kada mes sustosime. Ką tik šiandien skaitau interneto svetainėje: Kolumbija įteisino trijų vyrų partnerystę. Tai gal mes, klausykite, jau grupinius santykius tuoj įteisinsime?! Bet man atrodo, kad jau tikrai jūs tuo keliu ir einate. Jeigu jūs esate krikščionys demokratai, bet siūlote liberalias vertybes, tai aš pritariu gerbiama G. Landsbergiui, atsakykite kuo greičiau, išbraukite iš savo partijos pavadinimo žodžius „krikščionys demokratai“ ir neapgaudinėkite visuomenės.

PIRMININKĖ. Ačiū, Petrai. V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Nepaisydamas visų ginčų, aš džiaugiuosi, kad Seimas dar turi krikščioniškos moralės ir sveiko proto.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Negaliu nereaguoti. Klausykite, aš jaučiu, kad P. Gražulis šios dienos posėdyje siūlėsi man į partnerystę. Visą dieną jis kalba tik apie mane. Man dėl to pradeda kilti visokių minčių... (*Plojimai, šūksniai*) ir aš tikrai raginu greičiau svarstyti šituos klausimus, kad mes galėtume juridškai teisingai tuos santykius ir suderinti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Tikriausiai jūs asmeniškai tai ir išsiaiškinsite. Gerbiamas Petrai, jūs ir vėl norite nustumti jaunąjį kolegą, kaip?..

P. GRAŽULIS (TTF). Palaukite, paminėjo vardą.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, kad apgynėte teisę pasisakyti, bet iš tikrųjų žinokite, parlamente jau antrą kartą nuo mikrofono nustumiamas esu.

PIRMININKĖ. Kažkaip jums nesiseka, taip.

S. GENTVILAS (LSF). Man atrodo, pats balsavimas šiek tiek atspindi Seimo moralę, kad mes esame pasirengę nurodinėti kitiems žmonėms, kaip gyventi, pastumti nuo mikrofono, pasakyti, kaip turi elgtis. Net prieš rinkimus penki iš aštuonių partijų vadovų pasisakė už šią klausimą. G. Landsbergis, medžiodamas liberalų rinkėjus, mušė rugsėjo 8 dieną į krūtinę savo ranką sakydamas, kad jo koalicija atneš įstatymo projektą ir tikrai suderins. Gerbiame, kur jūs šiandien buvote? Jūs taip pat nustūminėjate 100 tūkst. Lietuvos gyventojų nuo mikrofono ir gyvenimo būdo, kurį jie pasirinko.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis jau nieko nebenustums nuo mikrofono. Jūs kalbėjote, tai labai trumpai.

P. GRAŽULIS (TTF). Labai trumpai. Man, gerbiamas Andriau Kubiliau, tikrai partnerystės įstatymo nereikia. Tu jį labai jau palaikai, tai gal tau reikalinga su manimi partnerystė? Bet aš su jumis į partnerystę niekada neisiu – nei į politinę, nei į bet kokią kitą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Petrai. Viskas. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Norėčiau, kad tikrai Liberalų frakcijos atstovas neklaidintų visuomenės, nes Seimas pritarė įstatymo projektui, kuris būtų įteisins santykius žmonių, kurie gyve-

no kartu nesiekdami sudaryti santuokos. Kaip tik jūsų yra apribojantis laisvę tų žmonių, jūs norite įsprausti juos į šeimos formatą.

12.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-35 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIIIIP-831 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytas replikas, nuomones ir pereiname prie kito mūsų darbotvarkės klausimo, tiksliau, grįžtame, praėjo daugiau kaip pusvalandis, prie 1-6a klausimo – prie Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-35 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIIIIP-831. Aš privalau pakviesti pranešėją A. Širinskienę. Prašom, kolege. Pateikimas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gal galėčiau pristatyti abu teisės aktus, nes jie yra susiję vienas su kitu?

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, aš norėčiau jūsų atsiklausti, ar pristatome atskirai? Pristatome atskirai. Dauguma taip pageidautų, tai galbūt atskirai ir pristatysime.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gera. Kaip žinome, šiuo metu Lietuvos Respublikos Seime yra įregistruoti du nutarimų projektai. Vienas yra nutarimo „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas, kurį aš dabar ir pristatysiu.

Kitas projektas yra jį papildantis, nes iš tiesų nėra ketinimo sunaikinti komisiją, yra noras tik ją reorganizuoti. Dėl to paskui jūs priimsite sprendimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo Smurto ir savižudybių prevencijos komisijos sudarymo.

Mes esame įsitikinę, kad svarbu visomis priemonėmis užtikrinti ne tik savižudybių, bet ir smurto prevenciją, o pagal esamas veiklos apimtis ir turimą statistiką, kuria disponuojame, komisijos veikla neatitinka realių problemų masto. Tam, kad smurto problema būtų realiai atspindėta, turi būti pakeistas ir komisijos pavadinimas, prioritetą teikiant smurto prevencijai. Taip pat vėliau turės būti pakeisti ir komisijos nuostatai, kurie, deja, kiek teko susipažinti, taip pat didesnę dėmesį skiria ir nepagrįstai, sakyčiau, diskriminuoja smurto prevencijos klausimus.

Antra vertus, savižudybė yra viena iš smurto formų, tai yra smurtas žmogaus prieš save patį. Tad yra nuoseklu, manyčiau, kad koreguojame pavadinimą į Lietuvos Respublikos Seimo Smurto ir savižudybių prevencijos komisiją ir kartu prašome pripažinti, kad Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos sudarymo nutarimas netenka galios.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Aš tik patikslinu, kad iš tiesų mes turime svarstyti atskirai šiuos du nutarimus, nes jeigu nepriimsime vieno, mes negalime kalbėti apie kitą.

Dabar dėl pirmojo Seimo nutarimo, kurio pagrindu yra siūloma pripažinti netekusia galios šią komisiją. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, Seime yra daug komisijų. Apie dalį iš jų mes nesame net girdėję, nors jos veikia, turi pirmininkus, susirenka. Jeigu paklaustume žmogų iš gatvės, apie kurią komisiją Seime yra daugiausia girdėta, ko gero, Savižudybių ir smurto prevencijos komisija būtų ta, kurią žmonės, rinkėjai galėtų įvardyti. Kodėl? Todėl, kad ji veikia.

Mano klausimas yra toks. Kuo jūs argumentuojate šios komisijos *uždarymą*, nes pavadinimui pakeisti reikalingas ne toks nutarimas? Ir ar galite kaip nors kitaip paaiškinti savo veiksmus, ne kaip cinišku noru išvaikyti jums neįtinkančią komisiją? Neįtinkančią todėl, kad opozicijos vadovaujama komisija veikia geriau negu visos daugumos vadovaujamos komisijos.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų niekas nenori išnaikinti ar išvaikyti, kaip jūs sakėte, Seimo esamos komisijos. Mes tikrai džiaugiamės jos darbu, labai džiaugiamės jos pirmininko veikla, tačiau matome, kad komisijos darbas būtų daug darnesnis ir jos veikla galėtų plėstis.

Dėl tos priežasties mes keičiame ir pavadinimą ir, kaip jūs žinote, vėliau aš pristatysiu ir nutarimą, kur yra plečiamas narių skaičius. Taip, realybė yra tokia, kad Seime yra daug komisijų...

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Pavadinimui pakeisti užtenka kitokio nutarimo, kuris keičia pavadinimą, o *ne uždaro* komisiją.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, nediskutuokime! Pranešėja atsakė. Klausia I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš neklausiu jūsų, kur šiandien yra šio nutarimo iniciatorius, įžymus smurto ir savižudybių klausimų specialistas R. Karbauskis, taip pat neklausiu jūsų, jeigu jūsų komiteto pavadinimą pervadintų Apsaugos sveikatos komitetas, ar dėl to Lietuvos sveikatos apsaugos sistema būtų geresnė. Bet aš noriu jūsų paklausti štai ko. Visiškai neseniai profesorius D. Pūras, kalbėdamas konkrečiai apie šią komisiją, vertino jos veiklą kaip vakarietišką praktiką, vakarietiškus standartus atitinkančią veiklą. Jūs man pasakykite, kokių jūsų standartų neatitinka šita komisija, kad ją reikėtų panaikinti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų, jeigu kas nors pasiūlytų keisti Sveikatos reikalų komiteto pavadinimą ir pasiūlytų mūsų komitetui prisijungti dar du narius, aš tik dėliau už. Didesnis narių skaičius reiškia didesnes galimybes veikti. (*Balsai salėje*)

Kitas dalykas. Vėlgi niekas komisijos darbo ir jos pirmininko nekritikuoja. Tiesiog mes norime išplėsti komisijos veiklos ribas ir smurto problemai suteikti adekvatų dėmesį. Jūs puikiai žinote, kad 2016 metais buvo įregistruota apie 66 tūkst. pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje. Manau, yra labai natūralus Seimo rūpestis ir mūsų, kurie registravome tą nutarimą, kad šitų žmonių problema būtų atspindėta ir iš tikrųjų sprendžiama.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, jūs vis dėlto neatsakote į klausimą. Aš norėčiau jį dar pakartoti, pritarti. Iš tiesų mes gavome daug raštų, pasisakymų dėl to, kad komisija veikia gerai, kad didžiausia problema yra dėl savižudybių. Norėčiau vis dėlto paklausti. Jūs visada apeliuojate į tai, kad konsultuojatės su specialistais, tarkime, Trišale komisija, su visuomeninėmis organizacijomis. Kas konkrečiai konsultavo jus ir patarė jums įsteigti komisiją, kurią jūs norite įsteigti, o šią panaikinti? Konkrečiai.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš manau, kad dėl nevyriausybinių organizacijų klaidinimo, sukeliant isteriją, kad kažkas naikina komisiją ir niekas nieko daugiau nekurs, atsakomybę turėtų prisiimti tam tikros partijos. Manau, kad nevyriausybinių organizacijų puikiai suprantama problema ir lygiai taip pat yra organizacijų, kurios rūpinasi smurto klausimais. Šiuo atveju, aš manau, tikrai nereikėtų manipuliuoti žmonėmis ir jautriomis pacientų grupėmis. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia V. Kernagis.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš pakartosiu Ingridos klausimą, į kurį jūs vis dėlto neatsakėte. Jungtinių Tautų žmogaus teisių ekspertas D. Pūras yra teigęs, kad šita komisija yra vienintelė, kuri dirbo pagal tarptautinius standartus. Ar jūs galėtumėte tiesiogiai atsakyti į klausimą, kuris skamba: kokių standartų neatitiko ši komisija, kad jūs ją uždaro? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komisija atitiko visus standartus. Dar kartą kartoju, kad mes norime plėsti jos veiklą ir sustiprinti galimybes dirbti smurto prevencijos srityje. Tai tiesiog puikiai dirbančiai komisijai linkėdami sėkmės dirbti toliau, pirmininkui taip pat, linkime gilintis ir į smurto klausimus, ne tik savižudybių.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, pirmiausia užjaučiu jus, kad jūs mėginate čia pagrįsti nepagrindžiamą dalyką. Prisiimate tokią misiją, kurios aš ateityje nerekomenduočiau niekada prisiimti, nes tiesiog žeminate savo autoritetą.

Jūs minėjote vieną argumentą, kad jums kažkas trukdo papildyti komisiją dviem nariais. Tai yra tiesiog Seniūnų sueigos sutarimo klausimas, čia nieko nereikia daryti. Jeigu jūs norite

kitokio turinio daryti, tada jūs turėjote pildyti komisijos tikslus, bet jūs šito nedarote, jūs darote formalų pateikimą keisdami pavadinimą. O keitimas pavadinimo ką reiškia ūkinės veiklos visuose įstatymuose – tai yra reorganizacija. Jūs pasiūlėte reorganizacijos kelią, užuot pildę turinį, tą kelią. Kodėl jūs tokiu keliu žengiate?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mielas kolega, ilgai dirbdamas Seime jūs puikiai žinote, kad yra tam tikros teisėkūros taisyklės. Kai yra keičiama daugiau kaip 50 % teisės akto, yra formuluojama nauja jo redakcija. Šiuo atveju mes, keisdami pavadinimą, keisdami sudėtį, faktiškai keičiame visus Seimo nutarimo punktus. Dėl šios priežasties mes ir pasirinkome tokį kelią. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už žodį, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama Agne, norėčiau jūsų paklausti. Naujai formuluojamame pavadinime iš esmės pirmasis žodis yra „smurtas“ ir tada „savižudybės“. Mano supratimu, savižudybės buvo iškeltos kaip prioritetas. Pagal šiandieninius statistinius duomenis, nuo smurto per metus Lietuvoje miršta arba, kitaip tariant, nužudoma apie 100 žmonių. Nuo savižudybių, smurto prieš save pernai žuvo 813. Man atrodo, buvo teisingas lapkričio 22 dienos sprendimas iškelti vieną problemą – smurto prieš save, nes ji reikalauja visiškai kitokių prevencinių priemonių, visiškai kitokių pastangų negu smurto prieš kitus prevencija. Ar jūs galėtumėte pagrįsti, kodėl net ir formuluodami jūs iš esmės paimate vieną kurį nors, sakyčiau, net statistiškai žiūrint, mažiau, negaliu sakyti, svarbi, bet...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes statistiškai neskaičiavome žmonių mirčių ir tai būtų labai neetiška. Kitas dalykas, į ką aš jau atkreipiau dėmesį, kad vis dėlto savižudybė yra smurto prieš save forma. Todėl tiesiog norėdami pabrėžti kito smurto problematiką, norėdami išlaikyti savižudybę pavadinime, pripažindami, kad tai yra viena iš smurto prieš save formų, mes ir formulavome taip, kad yra Smurto ir savižudybių prevencijos komisija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, jeigu pamenate, pradžioje ir buvo šita komisija pavadinta Savižudybių prevencijos komisija ir paskui mūsų pačių iniciatyva buvo pildyta kitaip. (*Balsai salėje*) Suteikiu žodį A. Kubiliui.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, aš suprantu, kodėl jūs čia esate įstumta dabar į tribūną, nebe R. Karbauskis, tai šiek tiek man tikrai gaila jūsų. Aš suprantu tam tikra prasme tą visą psichologinę dramą. R. Karbauskiui reikia įrodyti, kad jis šeimininkauja savo frakcijoje, ir čia R. Baškienė turbūt neatsargiais pareiškimais pirmadienį paskatino tokį jėgos demonstravimą. Na, matyt, čia gal ir kitų problemų buvo su frakcijos nariais. Bet aš dabar girdžiu iš jūsų tam tikrus normalesnius pareiškimus, negu kad vakar darė Seimo Pirmininkas, sakydamas, kad komisija blogai dirba, arba R. Karbauskis irgi ten aiškino, kaip čia blogai tokia komisija. Jūs siūlote papildyti komisiją ir pataisyti jos reglamentą. Tai pagal Seimo visas teisės aktų rengimo tradicijas jūs dabar turėtumėte atsiimti šitą nutarimo projektą, kurį jūs teikiate, ir pateikti pataisas dėl veikiančio nutarimo, veikiančios komisijos, t. y. pasiūlyti papildyti jos narius dviem nariais ir atitinkamai pataisyti jos veiklos aprašymą. Niekam nereikia naikinti...

PIRMININKĖ. Jau laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Tokiu atveju tikrai nereikia naikinti veikiančios komisijos. Aš klausiu, ar jūs pritartumėt tokiam toliau racionaliam veikimui, kad siūlome pataisas, pataisome įgaliojimus, papildomai suteikiame naujų narių, ir komisija toliau tęsia darbą?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Ne, tikrai nepritarsiu. Vėlgi pasiremsiu teisėkūros technika, kada reikia naujos redakcijos. Kadangi vis kyla klausimų dėl Seimo nario R. Karbauskio, kartu galiu pasakyti, kad šiuo metu jis yra vaikų stovykloje, kurią mecenuoja jau daugiau kaip 20 metų. Manau, kad būtent... (*Šūksniai, triukšmas salėje*) Manau, kad būtent toks darbas prisideda visokeriopai prie prevencijos taip pat.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausti...

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Jis yra informavęs Etikos ir procedūrų komisiją apie savo pareigą išvykti.

PIRMININKĖ. Klausti laikas baigėsi. Jūsų valioje. Ačiū pranešėjai.
Dėl vedimo tvarkos?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Taip, dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Norėčiau kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją dėl Seimo nario R. Karbauskio užklasinės veiklos Seimo posėdžio metu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų klausimą, manau, Etikos ir procedūrų komisija išgirdo ir, ko gero, turi galbūt jau ir prašymą, bet tai palikime Etikos ir procedūrų komisijai išsiaiškinti.

A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Aš prieš svarstymo stadiją noriu pasiūlyti parlamentui svarstymo stadijos metu suteikti žodį šiuo metu Seimo salėje esančiai Vilniaus universiteto profesorei, savižudybių prevencijos pradininkei Lietuvoje, savižudybių prevencijos judėjimo vienam ryškiausių veidų ir, ko gero, žinomiausiam vardui – profesorei D. Gailienei, kuri šiuo metu yra salėje, ji stebi posėdį. Ji galėtų daugiau papasakoti apie tai, ką nevyriausybiniškai galvoja apie šios komisijos darbą.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Norėčiau paprašyti, kad parlamentas balsuotų ir suteiktų žodį.

PIRMININKĖ. Dėl visko apsispręsimė, bet jūs žinote, kad šį Seimo nutarimą mes... Dabar pateikimas ir už tai balsuosime, ir tik po trijų valandų pertraukos, kas numatyta mūsų Statute, jeigu pritarsime ypatingai skubai, galėsime toliau vykdyti svarstymą ir priėmimą.

Gerbiamieji kolegos, nuomonė už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Iš tikro asmeniškai galiu pasakyti tai, kad jeigu buvo norėta vis dėlto akcentuoti tai, kad šitos komisijos darbas turi spręsti pagrindines problemas, susijusias su savižudybėmis ir smurtu, tai gal buvo galima eiti ir kitu keliu – papildyti sudėtį ir tokiu būdu dar kartą išspręsti klausimą dėl vadovų, kurie būtų linkę nepanaudoti šitos komisijos savo asmeniniam politiniam *piarui*, bet būtent naudoti tą komisiją tiems tikslams ir uždaviniams siekti. Bet jeigu bus nubalsuota taip, kad atmesime šitą siūlymą, mes savotiškai tada pripažinsime, kad tas siūlymas atsirado dėl to, kad vieną komisijos pirmininką pakeistų kitu.

Šiaip gerbiamos Seimo narės D. Šakalienės reakcija dėl perėjimo į Liberalų frakciją faktiškai ir patvirtino, kad kai kas manė, kad šitos komisijos performavimas gali būti susijęs su lūkesčiais užimti tam tikrą postą. Kai paaiškėjo, kad D. Šakalienė gali ir netapti šita pirmininke, ji priėmė sprendimą palikti frakciją. (*Triukšmas salėje*) Kadangi tikrai jūs žinote, kad D. Šakalienė netaps šita pirmininke, ir tikrai, man atrodo, gerbiamas M. Majauskas labai tiksliai akcentavo, kad jeigu norima išsaugoti pačią komisiją, nereikia paversti asmenine politikų problema, nes jis irgi siekė, kad šita komisija dirbtų efektyviai. Todėl aš prašau pritarti tam siūlymui, kuris sudarytų prielaidas mums vis dėlto išspręsti dirbtinį tos komisijos veiklos politizavimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – M. Adomėnas. (*Balsai salėje*) Viskas pagal Statutą. Kai pabaigsime nuomos už, prieš, balsuosime, tada replikos po balsavimo. (*Balsai salėje*) Buvo paminėtas. Gerai, suteiksime žodį. (*Balsai salėje*) Kalba M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Pridėkite man 15 sekundžių.

PIRMININKĖ. Pridėsime.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Kolegos, man atrodo, tiems, kurie klausė diskusiją, nekyla jokių abejonių dėl to, kas vyksta. Vienintelė šios komisijos kaltė yra ta, kad ji per gerai dirba ir per gerai dirba ne valdančiųjų atstovas. Todėl ją nuspręsta dabar performuoti taip, kad būtų galima pasistatyti savo atstovą. Mes tą stilių jau matome. Kai valdančiųjų programinis siūlymas ateina iš opozicijos rankų, yra apšaukiama, kad viskas yra labai blogai, jūs vagiate mūsų

idėjas, ir nubalsuojama prieš, kad paskui po savaitės kitos būtų galima pateikti jau savo vardu tą pasiūlymą ir jam pritarti.

Dabar lygiai taip pat su komisija. Ji per gerai dirba, todėl reikia pasistatyti savo žmogų, kuris gal taip gerai nedirbs, bet bus savas. Tai yra spjūvis į veidą visuomenininkams, tai yra spjūvis Lietuvos visuomenei, kuriai ši problema iš tikrųjų yra labai opi, abi šios problemos yra labai opios, ir galų gale būtų pradėta jas spręsti. Ne! Tai tampa politiniu žaidimu, kažkokiu instrumentu. Labai gaila.

Aš tikiuosi, kad tie iš jūsų, kurie turi sąžinės, nebalsuos už šitą cinišką, be skrupulų manipuliavimą parlamentinėmis procedūromis. Balsuokime prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Noriu kolegoms priminti, kad Statuto straipsnio, kuriame būtų parašyta, kad paminėjus pavardę būtinai reikia suteikti čia ir dabar, nėra. Tad mes pagal procedūras. Nuomonės išsakytos. Prašome balsuoti, o po to, po balsavimo, suteiksiu žodį replikoms.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 54, prieš – 50, susilaikė 6. Po pateikimo Seimo nutarimui nepritarta. (*Plojimai*) Ar gražiname tobulinti, ar atmetame? Apsispręskite, kolegos. Nebėra ką atmesti, teisingai. Bendru sutarimu. Procedūrą, deja, mums vis tiek reikia baigti ir aš prašau balsuoti. Kas už tai, kad atmetume, balsuojate už, kas už tai, kad tobulintume, balsuojate spausdami kitą mygtuką.

Seimo nutarimas atmetas. (*Plojimai*) 58 pasisakė už tai, prieš – 47. Iš viso balsavo 105 Seimo nariai.

A. Vinkus – replika po balsavimo.

A. VINKUS (LSDPF). Jeigu galima, aš norėčiau, kad ir dešinė pusė girdėtų. Mes šiandien tarsis taip ciniškai elgiamės ir t. t. Aš, kaip amžiumi vyresnis už kai kuriuos, noriu pasakyti. Aš noriu palinkėti kolegai, kuris dabar stovi priešais mane, aš jam sakiau tiesiogiai. Daug ką nulemdavo ir toks priešingas požiūris į jus, jūsų tam tikrais momentais *erogancija*, toks ne visai kartais kultūringas replikavimas oponentams ir panašiai. Aš turiu moralinę teisę, kad ir ką jūs sakysite, bet padarykite iš to išvadą ir jūs pats viduje save sudrausminsite, ir labiau seksis jums gyventi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. D. Šakalienė. Prašau. Žodis jums.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Aš labai norėčiau paprašyti baigti tą *ad hominem* puolimą ir patyčias. Man labai gaila, kad politinių žaidimų įkaite tapo problema, kuri yra labai skausminga. Tai, ko aš iš tiesų norėjau, – tai pridėti prie komisijos darbo daugiau sričių, kurios yra susijusios su smurtu. Viena ar kita forma veikia komisija, iš tikrųjų yra nesvarbu, svarbu tai, ką mes joje darome ir ar joje yra žmonių, kurie turi tam kompetencijos. Aš tik prašau jūsų pačių prisiminti savo orumą ir pagaliau nepriskirti man tų dalykų, dėl kurių aš nesu kalta.

PIRMININKĖ. Dėkoju... Atsiprašau, G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dėkoju, kolegoms socialdemokratams už naują žodį, kurio dar nebuvo išmanęs, ačiū už *eroganciją*, bandysiu suprasti, ar čia geras, ar blogas dalykas.

Kita vertus, aš noriu pabrėžti vieną svarbią detalę, kas atsitiko – valstiečiai patys pasiklydo tarp savo pasodintų trijų šakų, tarp savo trijų pasodintų medžių. Mano supratimu, visas šitas veiksmas buvo skirtas vienam dalykui – atsikratyti dviem žmonėmis: M. Majausku ir D. Šakaliene, kuri, mes žinojome, yra labai nepriimtina frakcijai, kuri dažnai konfliktuodavo su frakcijos vadovybe. Visas šitas veiksmas buvo skirtas numušti dviem šaškėms. Tai nepavyko ir aš dėl to labai labai džiaugiuosi. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Tai jūsų asmeninė nuomonė ir jūsų įžvalgos, kiekvienas turime savo poziciją, manau, kad aš, turėdama teisę ją išsakyti, taip pat galiu pasakyti, ne, tai nebuvo taip.

R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš tikrai nemoku žaisti, man nepatinka politikavimas. Tas buvo justis komisijoje, nes esu komisijos narys. Keista, tie, kurie kalba, kad darbas vyko tikrai fantastiškai gerai – jūs gi ne komisijos nariai, kaip jūs galite sakyti, kad gerai? Bet iš dalies aš esu labai dėkingas Mykolui už pačią idėją, kurią jis iškėlė pirmą kartą istorijoje sukurdamas šią komisiją. Per tai buvo matyti, kad atsirado trintis, nes D. Šakalienė visada norėjo užimti

jūsų vietą, tas akivaizdu, nes jinai norėjo būti ir ministre, ir komiteto vadove, ir komisijos vadove. Čia nereikia slėpti. Mes visi, 140, žinome, kad tai buvo akivaizdu.

Aš, Mykolai, norėčiau jūsų paprašyti neišėiti iš komisijos, jūsų indėlis yra toliau reikalingas, sudėkime šiandien visi ginklus, nes tai yra pati jautriausia komisija iš visų. Dideli skaičiai yra iškalbingi, jie sako, kad reikia mums visiems dirbti. Tikrai nebesityčiojime, nebeužsiimkime šitais dalykais, dirbkime Lietuvos labui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prisidėdama prie R. Šarknicko, aš tiesiog nuoširdžiai visus kviečiu bendrai dirbti. Šita komisija reikalinga, aš už ją pasisakiau iš karto, tikrai inicijavau ir priitariau, kad jaunas, iniciatyvus kolega imtųsi tam vadovauti, jaučiuosi iš dalies kaip ir krikštamotė, todėl ir mano sprendimas šiandien balsuojant buvo atitinkamas.

Mielieji kolegos, yra šitiek daug darbo, mums reikia tik susitelkimo, nebebūkime vilkai vieni kitiems, o dirbkime ieškodami sutarimo! Šita komisija labai reikalinga ir dirbs toliau, savo darbu įrodys, ką gali. Ar dar norite replikų po balsavimo? (*Šurmulyš salėje*)

A. Vinkus.

A. VINKUS (*LSDPF*). Aš noriu tik pasakyti, mielas Gabrieliau, kritika kiekvienam padeda tobulėti, o už *lapsus linguae* – vietoj a pasakiau e, atsiprašau.

PIRMININKĖ. Paskutinis replikuoja J. Razma ir dirbame toliau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš manau, kad mes tęsime toliau darbą Seimo Pirmininko pavaduotojos paskelbta dvasia ir koncentruosimės į tikrai mums svarbius klausimus, kurie mums yra iškilę. Aš tikiuosi, kad jūsų žodžius išgirs ir Valstiečių ir žaliųjų frakcija, nes dabar tas projekto teikimas naikinti komisiją, kai jau iniciatorė, kaip jūs čia bandėte skelbti, Dovilė buvo perėjusi į kitą frakciją, tikrai neturi jokios logikos, nesuprantu aš tokių jūsų veiksmų.

PIRMININKĖ. Taip, sprendimas priimtas. Gerbiami kolegos, 1-6b klausimas jau nebetenka prasmės. Mes nebegalime jo nagrinėti. Jeigu kils iniciatyvų išplėsti komisiją, papildyti naujais nariais, sustiprinti ar dar kaip nors prisidėti prie bendro tikslo, aš manau, tą sugebėsime tikrai padaryti.

12.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Neformaliojo vaikų švietimo krepšelio tęstinumo ir plėtros“ projektas Nr. XIIIIP-844 (*pateikimas*)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Neformaliojo vaikų švietimo krepšelio tęstinumo ir plėtros“ projektas Nr. XIIIIP-844. Pranešėja – A. Armonaitė. Tribūna jums. Prašau.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Sveiki. Dėkoju. Ištis vakar pasiekė žiniasklaidą, viešąją erdvę žinia, kad Vyriausybė po ilgų raginimų rado trūkstamų lėšų neformalaus ugdymo krepšeliui, tai yra 2,5 mln. eurų, kas yra labai gerai, ir su tuo sveikinam.

Tačiau situacija, kuri buvo šiemet, situacija, kuri būna kasmet planuojant neformalaus ugdymo politiką, planuojant finansus neformalaus ugdymo krepšeliui, ir paskatino iš tiesų parengti nutarimo projektą, pasiūlyti Seimui balsuoti dėl jo, pakviesti Vyriausybę nuosekliai formuoti politiką ir užtikrinti, kad krepšelį reikia tęsti ir netgi plėsti.

Aš pateiksiu, jums leidsiu, keletą argumentų, kurie ir yra išdėstyti šiame nutarime. Ko gero, visi sutinkame – ir opozicija, ir valdantieji, ir bet koks kitas žmogus sutiks, kad būreliai, vaikų užimtumas labai prisideda prie jauno žmogaus asmenybės ugdymo, ne tik prie dalykinių savybių, kurias jie plėtoja būreliuose, bet ir apskritai ugdo asmenybę, atsakomybę, savarankiškumą, pilietiškumą, visas kitas demokratijai, laisvai valstybei reikalingas visuomenines savybes.

Ištis prasmingas vaikų ir jaunimo užimtumas yra ypač svarbus dėl alkoholio priklausomybių, geros emocinės aplinkos, geros savijautos elementas. Matyt, tai, kad kalbėjome apie alkoholio draudimus paskatino Vyriausybę labiau atkreipti dėmesį į šį klausimą ir surasti tuos trūkstamus pinigus šiais metais.

Krepšelis įtraukia vis daugiau ir daugiau moksleivių. Ši priemonė startavo 2015 metų spalio mėnesį ir tuo metu jau 17 % visų moksleivių pasinaudojo krepšeliu. 2016 metais buvo skirta šiek tiek mažiau negu 10 mln. ir tai suteikė 25 % moksleivių galimybę pasinaudoti būreliais. Šiais metais, kadangi visą laiką galvojome, kad nebus visas reikalingas finansavimas, buvo paskaičiuota, kad 23 % moksleivių pasinaudos būreliais. Apskritai Švietimo ir mokslo ministerija skaičiuoja, kad neformalaus ugdymo veiklomis, tiek krepšeliu, tiek kitomis, šalyje naudojasi 56 % Lietuvos moksleivių, kas iš esmės reiškia, jog tai yra prasminga investicija, prasminga veikla.

Vis dėlto tai, ką aš kalbėjau savo kalbos pradžioje, ta nuolatinė nežinomybė, ar bus finansavimas, ar nebus finansavimo, ar krepšelis bus tęsiamas, ar nebus tęsiamas, ištis sukuria tam tikrą nuotaiką, jog šalyje nėra nuoseklios neformalaus švietimo krepšelio politikos. Tas finansavimas yra uždengiamas įvairių kitų projektų likučiais, kas, tiesą sakant, ir įvyko šį kartą. Tiesiog siūlome Vyriausybei keletą dalykų. Iniciatorių noras yra, kad Seimas vieningai išsakytų poziciją. Mes suprantame, kad Lietuvoje valdžios yra atskirtos ir kad Vyriausybei iš parlamento tribūnos niekas įsakinėti negali, tačiau gali išsakyti parlamento valią. Mes kviečiame, siūlome formuojant ateities biudžetus, pavyzdžiui, kitų metų biudžetą, nes įstaigos jau dabar savo finansus planuoja, t. y. vasarą ruošia rogutes žiemai, kitų metų biudžeto projekte numatyti 11 mln. eurų krepšeliui, kuriuo būtų galima pasinaudoti mokslo metų metu. Tai yra Švietimo ir mokslo ministerijos skaičiavimai.

Antras dalykas, kviečiame įvertinti galimybes pasinaudoti... numatyti finansavimą ne tik mokslo metams, bet ir vasaros atostogų metu, nes, kaip žinote, moksleiviai turi labai daug laisvo laiko ir prasmingai praleisti vasarą būtų galima būreliuose.

Šiandien buvau susitikusi su keletu tėvų, keletu organizacijų, kurios teikia būrelių paslaugas. Tai buvo Lietuvos skautija. Aš galiu pasakyti, kad skautai, Lietuvos skautija šio krepšelio dėka įveiklino per visą Lietuvą daugiau negu 1 tūkst. 300 vaikų. Jiems, žinoma, būtų dar prasmingiau, jei šia priemone galėtų pasinaudoti vasarą, tada, kada vyksta stovyklos. Tiesą sakant, skautija dirba savanoriškai, tie pinigai yra daugiau panaudojami vaikų kelionėms, vaikų stovykloms, įvairioms priemonėms, kurios yra pasitelkiamos neformaliai ugdymui. Taigi mes kviečiame įvertinti galimybę krepšelį plėsti ir vasaros atostogų laikotarpiu.

Ir paskutinis dalykas. Kviečiame garantuoti nepertraukiamą finansavimą, t. y. pagaliau nuosekliai pažiūrėti į krepšelį, pripažinti, jog tai yra prasminga priemonė, kurią reikia plėsti ir sutvirtinti, ir kad ji nebūtų įkaitė kartais ir politinių nesutarimų, nes kai gruodžio mėnesį tvirtinome biudžetą, mes teikėme pasiūlymą dėl finansavimo, jis buvo atmestas, vėliau pinigai surasti, tarsi ir gerai, bet tai sukėlė tokią sumaištį, kad kai kuriose savivaldybėse būreliai nutrūko birželio 1 dieną. Dabar tarsi turėtų prasidėti rugsėjį, bet irgi neaišku, ar tai nebus spalio ir panašiai. Kad išvengtume tokios situacijos, kviečiame pasiūlyti Vyriausybei nuosekliai pažiūrėti. Kviečiu pritarti šiam nutarimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs išsamiai pasakėte labai daug argumentų. Tačiau labai daug Seimo narių nori jūsų paklausti. Pirmasis klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Gerbiamoji Aušrine, čia mes visada kaip opozicija turime tam tikrą pavojų, mes pasiūlome ir tada žiūri – ai, čia liberalų klausimas. Aš esu dėkingas S. Skverneliui, kuris pasakė – rasime. Na, tikiu, kad šiais metais atras, nes nuo rugsėjo 1 dienos iš Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų gali atrasti. Problema, kad tai būtų ilgalaikiškas. Labai ačiū už jūsų iniciatyvą, bet paneikite, kad tai ne vien liberalų klausimas, nes man jau atsibodo. Mus kala prie kryžiaus už geras iniciatyvas, patys nebalsuoja, po to sako: jūs čia politiką darote. Mano vakarykštis straipsnis, aš manau, statistiką pateikė. Pasakykite, kad dėl to turi būti bendras visų partijų sutarimas, ypač kalbant ne apie šiuos – 2017 metus, o žvelgiant į priekį.

A. ARMONAITĖ (LSF). Visiškai teisingai. Aš tik noriu labai padėkoti kolegoms, kurie pasirašė projektą, ir 47 kolegoms, kurie palaikė, kad aš išvis galėčiau pristatyti projektą. Aš tikrai linkiu balsuoti ir palaikyti. Pirmasis žmogus, pas kurį aš nuėjau su šiuo projektu, buvo

R. Karbauskis. Aš tikrai nuoširdžiai noriu, kad baigdami sesiją, kuri jau eina į pabaigą, mes kaip nors rastume ir tuos klausimus, kuriais galime sutarti, nes iš tiesų buvo labai aštru dėl alkoholio, buvo aštru dėl Savižudybių komisijos ir taip toliau. Bet mes galime sutarti dėl neformaliojo krepšelio, mes galime nuosekliai vystyti tą politiką ateityje, ir aš kviečiu palaikyti. Ir ačiū tiems, kurie jau palaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori paklausti A. Gelūnas. Ruošiasi M. Adomėnas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Mano klasės draugas yra vaikų psichiatras ir mes labai dažnai pabendraujame su juo apie jo profesiją. Jis papasakoja man apie vaikų ir paauglių psichinių problemų mastą Lietuvoje. Žinome, kad statistika taip pat nedžiugina. Mūsų vaikai yra vieni liūdniausių Europoje. Kai buvo nukirstos lėšos vaikų popamokinei veiklai, aš pagalvojau, kad tai yra tiesiausias kelias į dar didesnę vaikų liūdinimą, atėmimą iš jų popamokinės judrios fizinės veiklos, to, kuo jie nori užsiimti.

Bet, gerbiamoji Aušrine, noriu paprovokuoti ir jus, ir save. Ar toks krepšelis, gal jis čia dirbtinai mažindamas tą nelygybę... tarp turtingų šeimų, kurios gali sau leisti nupirkti vaikams popamokinę veiklą, gal čia mes, kaip liberalai, kaip tik turėtume sakyti, kad tai pačių šeimų problema? Kaip jūs į tokį iššūkį atsakytumėte?

A. ARMONAITĖ (LSF). Aš visų pirma manau, kad krepšelio modelis atnešė tą dalyką, jog būrelių įvairovė tapo labiau prieinama pirmiausia net ne mieste, kur ir taip yra labai daug pasirinkimo, bet regionuose, kaimiškose vietovėse, miestuose, miesteliuose. Tikrai žinau, kad čia yra Seimo narių, kurie grįžta į savo apygardas ir susiduria su tais klausimais: čia bus finansavimas, nebus. Tikrai žinau, kad politikai jaučia, kad regionuose ypač šita priemonė yra pasiteisinusi.

Gal reikėtų pažymėti dar tokį dalyką. Savivaldybės gauna pinigus, jos akredituoja programas ir viskas priklauso nuo kainos, nuo paties būrelio specifikos. Yra būrelių, kuriuos galima esant krepšeliui lankyti nemokamai. Štai, pavyzdžiui, šiandien ryte buvau susitikusi su vienu tėčiu, kurio dukra lanko šachmatų būrelį visiškai nemokamai. Yra būrelių, kurie galbūt yra brangesni, ir tas 15 eurų krepšelis kofinansuoja visą kainą, taigi tėvams reikia kažkiek prisidėti. Yra modelių, kur galbūt ne kaina krenta, bet yra nuperkamos įvairios priemonės, pavyzdžiui, skautijos atveju, ten, kur ir taip yra savanoriška veikla, jie investuoja esant krepšeliui į kitas veiklas.

Iš esmės šitas modelis yra universalus ir lankstus, jis leidžia prieiti prie įvairesnių veiklų, jis leidžia daugiau žmonių, daugiau vaikų pasinaudoti veiklomis. Man atrodo, iš tiesų labai prasminga ir tai yra visų reikalas, ne tik liberalų, konservatorių ar panašiai.

PIRMININKĖ. Klausia M. Adomėnas. Ruošiasi M. Majauskas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Kolege, ačiū už pasiūlymą, kuriam tikrai negalima nepritarti. Labai tikiuosi, kad jis bus priimtas. Kokie yra finansiniai poreikiai kitais metais, priminkite, kiek mes turime numatyti biudžetą?

A. ARMONAITĖ (LSF). Švietimo ir mokslo ministerija skaičiuoja, kad reikia 11 mln. eurų mokslo metams. Mes siūlome apmąstyti, mes suprantame, kad biudžetas yra ne guminis, bet mes siūlome įvertinti galimybes ir vasaros atostogų metu. Tai būtų šiek tiek daugiau negu 11 mln.

Kita vertus, jeigu mes sakome, kad mums vaikų užimtumas, jaunimo veiklos yra prioritetas, dideliame valstybės biudžete tikrai gali atsirasti tokia suma pinigų.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Ačiū, pranešėja. Iš tikrųjų puiki iniciatyva. Ne pirmą kartą tai girdime ir kalbame, dar prieš gerą pusmetį jūs teikėte šį siūlymą kartu su biudžetu. Jam nepritarė Vyriausybė. Ar galite priminti, kokie buvo Vyriausybės argumentai, kodėl ji vis dėlto nusprendė nepritarti? Kaip suprantu, dabar lyg ir ta pozicija keičiasi.

A. ARMONAITĖ (LSF). Išties finansų ministras iš šios tribūnos svarstant biudžetą sakė, kad nėra pinigų, nėra tų 2,5 mln. eurų. Mes balsavome ir, deja, didžioji dalis balsavo prieš arba susilaikė. Aš dėkoju tiems, kurie palaikė. Argumentai, ko gero, buvo, nežinau, įprasti, kaip

ir atmušant daugelį pasiūlymų, kad mes suplanavome, biudžetas ne mūsų, nes Vyriausybė buvo ką tik pasikeitusi. Matyt, ateityje reikia atsakingiau žiūrėti apskritai į finansų planavimą ir ypač toms veikloms, kurios, mes žodžiais sakome, yra prioritetinės.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamoji Aušrine, valstiečių frakcijoje yra tokia sveikuolių grupė, kuri sako, kad sveika visuomenė lemia sutaupytus kaštus sveikatos sistemos. Seniai žinoma tiesa, kad vaikų užimtumas skatina juos išvengti žalingų įpročių, tokių kaip alkoholio gėrimas, rūkymas, skatina prevenciją nusikalstamumo ir panašių veiklą. Ar jūs galėtumėte pasidailinti, gal žinote kokių mokslinių įžvalgų ar skaičiavimų, kiek įdėtas vienas euras į vaiko papildomą ugdymą išsaugo jo sveikatos priežiūrai arba galimam nusikalstamumui?.. Dėkoju.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Klausimas iš tiesų labai tikslus ir, ko gero, tikslaus skaičiaus ar kokios nors ekonominės išraiškos negalėčiau įvardyti, bet absoliučiai visi tarptautiniai tyrimai rodo, kad didesnis vaikų įsitraukimas ir užimtumas lemia mažesnę įsitraukimą į priklausomybes, į nusikalstamumą ir galiausiai turi pozityvią įtaką gerai emocinei aplinkai ir apskritai savivertės jausmui ir savijautai.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Tikrai svarbi iniciatyva, kurią, be abejonės, reikia palaikyti. Bet jūsų nutarimo projekte... Ar nereikėtų, be nutarimo projekto, taisyti ir pagrindinį įstatymą, nes nutarimas yra Seimo palinkėjimas, o įstatymas yra įstatymas, kuris turi biudžetines eilutes, biudžetines lėšas, konkrečius įsipareigojimus. Tada mūsų mokyklos ir kiti gali planuoti tą veiklą ir panašiai. Turbūt turėtų būti ir konkrečios pataisos, tada būtų tvirtiau ir atsakingiau, ne vien tik mūsų, Seimo, valia.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkui. Čia daugiau palinkėjimas buvo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte per jums skirtą laiką į užduotus klausimus. Gerbiamieji kolegos, nuomonė už... Dėkoju A. Armonaitei. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, 47 pasirašiusieji po šiuo Seimo nutarimo projektu, labai ačiū už parašus, kuriuos padėjote. Iš tikrųjų dauguma jūsų esate iš regionų, ypač iš Valstiečių frakcijos. Kalbėdami apie alkoholio kontrolę, mes susidūrėme su tokiu ideologiniu kibirkščiavimu, kad visų pirma reikia kalbėti apie prevenciją, kaip išvengti, kad vaikai eitų ir vartotų alkoholį, apie tai reikėtų visų pirma kalbėti, o tik po to kalbėti, kad vaikai negalėtų nusipirkti ir jiems amžiaus cenzą pakelti iki 20 metų. 2,5 mln. eurų kitam pusmečiui yra ypač maža suma, kad kaimo vaikas, augantis rizikos šeimoje, turėtų kur nueiti, negrįžti tiesiai namo pas galimai smurtaujančią, girtuokliaujančią ar laisvalaikio galimybių nepasiūlančią šeimą, bet galėtų nueiti į fotografų būrelį, į dailės būrelį ar dar kitur, susidomėtų, galų gale sportuoti pradėtų. Čia reikia dėti akcentą, čia reikia, kad būtent kaimo vaikams provincijoje būtų galimas užimtumas. 2,5 mln. eurų pusmečiui yra kruopelytės, lyginant su nuo kovo 1 dienos pakeltu akcizu, dėl kurio jūs žadate surinkti 114 mln. eurų, vien pakėlę alkoholio akcizą. Būkite prasmingi, būkite racionalūs ir aiškūs sau, nes iš alkoholio jūs surinksite 50 kartų daugiau pinigų, negu čia prašoma vaikų papildomam užimtumui. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – J. Jarutis. Prašom, kolega.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pabandysiu argumentuoti, kodėl aš šiuo atveju pasisakau prieš, nors esu vienas iš tų, kurie pasirašė po kolegės Aušrinės, jeigu neklystu, šituo teikiamu. Tiesiog Vyriausybė jau yra priėmusi sprendimus dėl šitų lėšų skyrimo neformaliai krepšeliui šiais metais ir įsipareigojimo kitiems metams. Tiesiog, mano galva, tai būtų perteklinis nurodymas, tuo labiau, jau kolega minėjo, galbūt ir įstatymu tai įteisintume, tai surištume rankas Vyriausybei manevro laisvei. Tiesiog yra mūsų rinkimų įsipareigojimai, kaip kiti kolegos sako, yra ir papildomų pajamų. Manau, kad tas lėšas Vyriausybė, tinkamai įvertinusi visas galimas pajamas, numatys ir kitų metų biudžete. O dėl tęstinumo, nuoseklumo, kad tai būtų ilgalaikis projektas, visiškai pritariu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsisprendžiame balsuodami. Kas pritariate Seimo nutarimo „Dėl Neformaliojo vaikų švietimo krepšelio tęstinumo ir plėtros“ projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 47, prieš – 18, susilaikė 19. Seimo nutarimo projektui priarta po pateikimo. Pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje.

13.04 val.

Vyriausybės valanda

Skelbiu Vyriausybės valandos pradžią. Gerbiamieji ministrai, prašome užimti jums skirtas vietas. Pirmiausia klausia frakcijų vardu. Matau, kad opozicinės frakcijos vardu – J. Imbrasas. Žodis jums. Gerbiamas Juozai, prašom klausti. Jūs atsisakote. Frakcijos vardu užsirašė klausti A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Aš ponui V. Šapokai turiu klausimą. Šiandien interviu „Verslo žinioms“ jis labai išdidžiai pareiškė, kad yra aukščiau politikos ir atstovauja kažkokiai šventai tiesai. Aš labai norėčiau išgirsti iš ministro aiškų paaiškinimą, kaip jis suvokia savo veiklą, kai jis yra politinio kabineto narys, tačiau politika, jo supratimu, yra kažkas labai žeminančio žmogų. Jeigu norite, galiu pacituoti: jis turi pranašumą vien todėl, kad jis nėra politikas. Aš manau, kad mes, šitoje salėje sėdintys, turėtume būti visi įsižeidę.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Politika yra labai geras dalykas, nes ji demokratinėje šalyje įgyvendina... politinės institucijos yra vienas iš pagrindinių institutų, kuo remiasi visas mūsų gyvenimas. Kodėl yra pranašumas? Aš galiu žiūrėti plačiau, nes nepriklausau jokiai partijai ir įgyvendinu tuos darbus, dėl kurių susitarta Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia Č. Olševskis, Lenkų rinkimų... Prašom.

Č. OLŠEVSKI (LLRA-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gaila, kad nėra socialinės apsaugos ir darbo ministro pono L. Kukuraičio, nematau, tai gal premjerui užduosiu klausimą. Nuo liepos mėnesio įsigalioja naujas Darbo kodeksas ir kyla daug klausimų dėl jo įgyvendinimo. Darbdaviams ir mūsų savivaldybei, kur aš dirbau, neaišku, kaip sudaryti darbo sutartis, daug neaiškumų biudžetinių įstaigų vadovams, ypač prasidėjus atostogų laikotarpiui, nėra aišku, kiek atostogų dienų skaičiuoti, kaip išmokėti atostoginius. Mano manymu, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turėtų bent prieš savaitę pateikti raštišką paaiškinimą, kokius Darbo kodekso nuostatus taikyti, kad neįsiveltume į sumaištį. Kokių veiksmų imasi ministerija šiuo klausimu? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Iki kodekso įsigaliojimo buvo pakankamai daug organizuota įvairaus formato mokymų dėl praktinio taikymo. Ministerija taip pat ir šiandien konsultuoja. Jeigu kyla klausimų dėl praktinio taikymo, tiesiog reikėtų savivaldybės administracijai kreiptis bet kokia priimtina forma į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir gaus atsakymą. Tikrai nematau problemų. Ministerija yra suinteresuota konsultuoti visus ūkio subjektus, kad viena taikymo praktika būtų pradėta formuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Adomėnas. Ruošiasi A. Gelūnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamas premjere. Norėjau paklausti štai kokio dalyko: Seime yra užregistruotos ir pateikimo stadiją perėjusios Mokslo ir studijų įstatymo pataisos, kuriomis įtvirtinamos, mano supratimu, atžangios nuostatos. Viena iš jų panaikina buvusį ir turėjusį nuo liepos 1 dienos įsigalioti Aukštųjų mokyklų finansavimo susiejimą su mokslo rodikliais ir su studentų skaičiumi pagal studijų programas. Kitaip tariant, tai reikš, kad reikalavimas turėti bent kokio mokslo kokybę ir turėti studijuojančių studentų yra naikinamas ir bus galima leisti duoti pinigų tuščioms patalpoms šildyti ir administracijai išlaikyti. Kita yra rektorių rinkimas senatuose, o ne tarybose. Ar Vyriausybė, kurios išvados yra papra-

šyta, palaikys šias įstatymo pataisais? Kaip tai dera su bendru planu reformų, už kurias jūs prišiemėte politinę atsakomybę?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Laba diena, gerbiamas Seimo nary. Ačiū už klausimus. Vyriausybė savo poziciją pareiškė, priimdama išvadas. Išvados vienareikšmiškai bus susietos su Vyriausybės pateiktu planu ir tikslais. Kalbėdami apie programų rentabilumą, efektyvumą, kokybę, mes tą išvadą pareikšime ir jūs mūsų poziciją matysite.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Gelūnas. Ruošias J. Imbrasas.

A. GELŪNAS (*LSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų susisiekimo ministrui. Gerbiamasis ministre, mus visus džiugina Klaipėdos jūrų uosto veikla, kiekvienais metais auganti ir duodanti be galo daug naudos ir Klaipėdos miestui, ir valstybei. Ir žinau, kad yra numatoma Klaipėdos uosto plėtra. Bet geografiškai tas uostas yra labai jautrioje vietoje, tai yra beveik ribojasi su Kuršių nerija, kuri yra pasaulio paveldo vietovė. Ar būtų kokių nors posėdžių ir svarstymų, kaip su vandeniu neišpilti ir kūdikio ar kad ir vilkas sotus, ir avis sveika liktų. Ar diskutuojate su paveldosaugininkais, kaip įvykdyti tą plėtrą kiek įmanoma neskaudžiau tai vietovei? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Nerijos draustinis visada Klaipėdos planuose turėjo ypatingą vaidmenį ir nė vienas projektas nėra daromas nederinant su atsakingomis institucijomis. Kartais gal, uosto nuomone ar pramonės nuomone, tie reikalavimai yra itin griežti, bet iki šiol visais laikais jie buvo vykdomi. Aš pats asmeniškai su aplinkos ministru ta tema daug diskutuojame. Reikia įvertinti, kad dėl uosto plėtros tiek mūsų, tiek, aš tikiu, ir Aplinkos ministerijos matymas tokios artimos sąsajos su Neringa neturi. Mūsų pagrindinis ryšys, kuris būtų, tai pietinio molo, kuris jau Neringos pusėje, pailginimas, bet viso labo tai būtų tik pailginimas egzistuojančio molo ir čia problemų, mano supratimu, gamtosaugininkai nemato.

Dėl kanalo gilinimo yra daug skaičiavimų padaryta, kaip tai paveiktų kranto eroziją. Ant ras kitas klausimas, kuris labai aktualus Neringai. Paskaičiavimai rodo, kad ta erozija būtų minimali, bet uostas bet koku atveju yra išipareigojęs statyti sienutes, kurios apsaugotų krantą nuo erozijos. Galbūt net šiek tiek pagerintų dabartinę būklę, tą, kuri yra dabar. Taigi tikrai užtikrinu, kad su atsakingomis institucijomis, atsakingomis už gamtos apsaugą, už draustinį, labai labai glaudžiai dirbam ir turbūt jos net pirmos institucijos, su kuriomis yra kalbama, kai kalbame apie uosto plėtrą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsakymas labai išsamus, bet jeigu sutilptume į dvi minutes, būtų labai puiku, daugiau paklaustų. Klausia J. Imbrasas. Jums – minutė. Ruošiasi gerbiamas R. Martinėlis.

J. IMBRASAS (*TTF*). Gerbiama pirmininke, dėkui. Aš dar kartą noriu premjerui klausimą. Gerbiamasis premjere, prieš keletą dienų jūs išreiškėte didelį susirūpinimą dėl valstybės valdomo turto efektyvumo. Manau, kad jūs labai esate teisus. Aš pagalvojau ta tema. Kas jums yra svarbiau... spręsti tą problemą ar tobulinti turto valdymo valstybės sistemą, kuri irgi, manyčiau, kad tobulintina, kai ministerijai priklausančių turtą, jų balanse, tvarko Turto fondas. Du šeimininkai, o kai reikia atsakyti, kažkaip nelieta kam. Kodėl aš taip sakau?

Prieš keletą dienų man pateikė pavyzdį, kai netoli Vilniaus miesto centro ministerijai priklausančiame pastate, kuris priklauso ministerijai, Turto fondas neleidžia nuomoti. Pusę patalpų ar trečdalis nenuomojama, mokama už šildymą, mokama už visokias komunalines, neleidžiama nuomoti. Stovi pustuštis. Sako, čia buvo atėjusi labai rimta turtinga firma, pasakė...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

J. IMBRASAS (*TTF*). ...šitą objektą padarykime, kad jis būtų nuostolingas. Kaip jūs galvojate, galbūt kontrolę reiktų sustiprinti ir pakeisti kanclerių statusą ministerijose, kurie šiandien visą tą dalyką vairuoja? O ministrai keičiasi ir jie kartais nespėja įsigilinti į tas problemas.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Dėl valstybės valdomo turto pagrindinis dalykas per beveik trijų dešimtmečių laikotarpį, kad pagaliau mums pavyko bent jau inventorizuoti, kas valstybėje ir kokį turtą valdo, daugiau negu 28 tūkst. objektų. Tikrai matome naudojamą turtą, kuris nieko bendro neturi su teikiamomis viešosiomis paslaugomis, turime vis dar ir įvairiausių poilsio

nių, turime laisvo ploto, vadinamojo viršpločio, kur tenka vienam valstybės tarnautojui. Turime paradoksą turėdami laisvo ploto. Mes nuomojamės iš kitų verslo subjektų papildomai, patys nuomojame. Skirtumas tarp to, ką mes išnuomojame ir išsinuomojame, beveik iki keturių kartų ne valstybės naudai. Todėl trečiadienį ataskaita buvo pristatyta pasitarime. Kitą trečiadienį Vyriausybės posėdyje bus priimti pakankamai kardinalūs ir griežti sprendimai ir dėl efektyvaus turto valdymo, ir pačių kriterijų, kokiais mes turėsime vadovautis.

Kalbant apie Turto banką, nebe fondą, o banką, taip, tai yra pozicija, apsisprendimas, kad visas valstybės turtas turėtų būti valdomas centralizuotai. Tas paslaugas teiktų būtent specializuota įstaiga, kokia yra Turto bankas, ir tą darytų vadovaudamasis vienodais kriterijais. Yra problema ta, kad nemaža dalis institucijų tiesiog nenori to turto perduoti į centralizuotą valdymo sistemą. Dėl suprantamų priežasčių, matyt. Mes neturime kitos išeities, kaip iš esmės su tvarkyti, nes skaičius irgi yra įspūdingas. Už viso šito turto išlaikymą mes kasmet sumokame 180 mln. eurų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Martinėlis. Ruošiasi A. Palionis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau klausimą užduoti švietimo ir mokslo ministrei. Norėjau paklausti. Dabar yra daug diskutuojama apie aukštųjų mokyklų tinklo pertvarką, apie mokyklų pertvarką. Norėčiau paklausti apie profesinį mokymą. Yra atlikta profesinio mokymo studijų ir mokslo būklės analizė regionuose. Gal jūs galėtumėte išgryninti kelias strategines kryptis profesinio mokslo srityje?

J. PETRAUSKIENĖ. Laba diena. Dėkoju už klausimą. Profesinio mokymo irgi yra numatyta nemažai pertvarkų. Vienas iš dalykų, viena naujovė jau vyksta kaip tik šiuo metu, siekiant didesnio skaidrumo profesinio mokymo sektoriuje, priėmimas į profesines mokyklas pirmą kartą yra pradėtas per elektroninę LAMA BPO sistemą. Taip pat yra įvesta daugiau modulinį profesinio mokymo programų. Jų buvo parengta už 5,5 mln. eurų ir daug metų tos programos nebuvo diegtos į profesinio mokymo mokyklas. Taip pat yra numatoma keisti ir peržiūrėti profesinių mokyklų vertinimą ir tinklą, siekiant atitikti tiek darbo rinkos poreikius, tiek regionų poreikius.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Klausia A. Palionis. Ruošiasi E. Pupinis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėjau klausyti susisiekiimo ministro, bet noriu pratęsti apie profesinį mokslą su švietimo ministre. Iš esmės ar jūs galvojate, kad yra teisinga, kad ministerija išskirsto krepšelius pagal profesinio mokymo mokyklas, kurios išsidėsčiusios visoje Lietuvoje? Ar ne geriau būtų, kad paskirtumėte pagal profesiją krepšelių skaičių ir studentai galėtų pasirinkti, kurioje mokykloje mokytis. Kaip pavyzdys, aš praeitą ketvirtadienį klausiau Ministro Pirmininko, Kaunas gavo 25 vietas floristų rengimo ir kažkas nusprendė, nors dar klausimas, kodėl tik 25, kai kiti mažesni miestai gavo daugiau, ir kažkas nusprendė atiduoti Karaliaus Mindaugo mokyklai tą visą krepšėlį, o ji atidavė ten buitinių... yra kita profesinė mokykla. Jeigu būtų taip, kad studentai pasirinktų, gal dėstytojas kur nors geresnis, gal kiti aspektai, pamatytumėte, kad vienur susirinko 17, kitur – 8 ar 9, ir ministerija nuspręstų, kad rengs tenai tą programą. O ne tai, kad selekciniu būdu kas nors ministerijoje...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

A. PALIONIS (LSDPF). Ar nebūtų į tą elektroninę sistemą naudinga tai įtraukti?

J. PETRAUSKIENĖ. Kaip tik, kaip ir minėjau, priėmimo į profesines mokyklas sistema yra keičiama, ji yra tobulinama. Tačiau eiti tuo keliu, kaip jau buvo nueita aukštajame moksle, kur stojantysis renkasi, kur nueiti, vis dėlto turi būti atsižvelgiama tiek į regiono poreikius, tiek į turimą profesinės mokyklos potencialą, tiek į valstybės poreikius, ne vien palikti tik stojančiojo pasirinkimui. Tačiau rinkdamasis studijuoti, tarkime, floristiką, dabar registruodamasis per LAMA BPO sistemą, stojantysis mato visas galimybes, kokiose mokyklose floristiką galima studijuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Norėčiau klausimą užduoti švietimo ministrei. Turbūt viena iš problemų, kuri buvo deklaruojama, yra bendrojo lavinimo gana žemas lygis, aišku, atsižvelgiant į tam tikras apklausas, rekomendacijas ir t. t. Pavasario pradžioje buvo iškilusi tokia idėja ilginti mokslo metus, tačiau įsikišus visų galų vienam tokiame specialistui, ta idėja kažkur dingo. Ar tikrai tas klausimas dėl mokslo metų ilginimo baigtas? To klausia pedagogai.

Kitas dalykas. Kokios priemonės dabar planuojamos siekti aukštesnio lygio ir sureaguoti į tai, kad pagal tarptautinius standartus mūsų lygis yra gana žemas? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Siekiant stiprinti mokinių pasiekimus, yra pradėta ir jau padaryta daug darbų. Kitą savaitę yra pristatoma pedagogų rengimo ir kvalifikacijos kėlimo nauja sistema, taip pat yra suformuota Ugdymo programų turinio atnaujinimo strategija, nuo rugsėjo 1 dienos mokyklose startuos nauja lietuvių kalbos programa, stiprinamas medių raštingumas, pilietiško ugdymas. O mokslo metų trukmė yra tik vienas iš instrumentų, kuris taip pat suteikia erdvę užtikrinti geresnius pasiekimus. Ugdymo planas jau yra patvirtintas, visos mokyklos yra informuotos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Gentvilas nematau. Klausia R. Juška. Ruošiasi A. Dumbrava.

R. JUŠKA (*LSF*). Dėkoju. Norėjau paklausti socialinės apsaugos ir darbo ministro, bet jo nematau. Gal paprašyčiau tada tiesiog, jau ne klausimas būtų, bet prašymas premjerui, kad ministrui primintų.

Balandžio 6 dieną kreipiausi ir prašiau, kad pavestų Neįgaliųjų departamentui spręsti klausimą dėl vilties autobusiukų panaudojimo, kad būtų sudarytos galimybės rajonų neįgaliesiems jais naudotis. Ministras pažadėjo, kad šitą klausimą paves spręsti Neįgaliųjų departamentui. Deja, praėjo du su puse mėnesio ir jokio judesio nėra. Grįžus į apygardą neįgalieji nuolatos klausia apie tokią galimybę. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Kas atsako į klausimą? Premjere, prašom.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Mes atsakysime raštu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi L. Balsys.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Dėkoju, pirmininke. Klausimą norėčiau užduoti žemės ūkio ministrai. Ministre, aš esu labai jums dėkingas už informaciją, kurią gavau dėl Sosnovskio barščų. Ten smulkiai išaiškinta, kokios jų grėsmės, kokios pasekmės. Norėčiau jūsų paklausti. Vasara įpusėjo. Ar imamas kokių nors priemonių su jais kovoti Lietuvoje? Gal kokie paskelbti konkursai, pirkimai, kas yra daroma? Labai ačiū.

B. MARKAUSKAS (*LVŽSF*). Dėkui už klausimą. Dabar irgi negalėčiau tiksliai atsakyti, nes tai yra bendra priemonė su Aplinkos apsaugos ministerija, bet aš tikrai informuosiu jus raštu dėl programų, dėl finansavimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Sulauksime vėliau jūsų atsakymo. Klausia L. Balsys. Ruošiasi L. Staniuvienė.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas premjere, aš žinau, kad jūs nesate abejingas policijos darbui ir tą darbą neblogai išmanote. Bendruomenėms kelia didelį susirūpinimą, baimę, gal kartais ir tokį pyktį faktai, kad naikinami arba nyksta patys dėl lėšų stygiaus ir negalėjimo išsinuomoti patalpų komercinėmis kainomis vadinamieji nutolę policijos skyriai, sakykime, buvusios nuovados. Vienas iš pavyzdžių, dėl ko į mane kreipėsi rinkėjai ir net patys policininkai, pavyzdžiui, nutolęs Naujininkų policijos skyrius. Gali atsitikti taip, kad jie turės grįžti sėdėti į tas bendras komisariato patalpas, Naujininkuose nebeliks tos saugos salelės, o Naujininkai yra tas rajonas, kuris oficialiai pripažintas kaip karštasis rajonas nusikalstamumo požiūriu. Nebeliks tos saugumo salelės. Tie žmonės, teigiama, ir toliau galės patruliuoti ir ten būti, atvažiuoti mašinomis pagal iškvietimą 112. Tai nepadidina saugumo, nes iškviesti pagal...

PIRMININKĖ. Klauskite.

L. BALSYS (*MSNG*). ...112 gali būti iškviesti kitur, o ne tame rajone, kurį jie pažįsta. Dabar dirbantys, tarkim, devyni policininkai pasiskirstę gatves, zonas, viską žino, viską pažįsta.

Tai kaip jūs vertinate tokią įvykusią reformą? Tai tiesiog vyksta dėl lėšų stygiaus, bet tai kelia nepasitenkinimą bendruomenėms dėl saugumo.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tikrai nesu abejingas, bet stengiuosi nutolti nuo policininkiškos praeities. Jeigu jūs neįsižeistumėte, aš šitą klausimą peradresuočiau vidaus reikalų ministrui.

E. MISIŪNAS. Ačiū. Laukiau premjero signalo, kad tikrai perduotų vidaus reikalų ministrui. Ačiū jums.

Gerbiami Seimo nariai, atsakyčiau į šį klausimą. Matote, vyksta policijos reforma. Vidaus reikalų ministerija įvertino policijos reformą, kai buvo atlikta maždaug 70 % policijos įstaigose. Buvo pateikta reformos metmenys, ataskaitos, statistiniai duomenys. Mes tai įvertinome ir vis dėlto leidome tęsti tą reformą. Reformos esmė yra tokia, kad tokių nuvadų, budėtojų dalių, tokių sėdinčių pareigūnų neliktų. Policija turi naujus automobilius, geba greitai atvykti į įvykio vietą, reaguoti į iškvietimus, tai ji ir daro. Ar reikia, kaip ir jūs pats, gerbiamas Seimo nary, pasakėte, kad sėdėtų Naujininkų nuovadoje? Tai nėra policijos darbas sėdėti nuovadoje. Darbas yra vaikščioti, patruliuoti gatvėse, užtikrinti viešąją tvarką, vykdyti prevencinę veiklą, ir tai policija daro.

Taip pat norėčiau priminti, kad vertindami reformą mes įpareigojome Policijos departamentą teikti ataskaitas kas ketvirtį ir dabar, vasaros pabaigoje, bus pateikta antra ataskaita, darysime posėdį ir vertinsime reformos eigą. Tada vėl žiūrėsime statistinius duomenis, nusikals-tamumo reikalus, gyventojų vertinimą, kitus dalykus ir toliau išsakysime savo nuomonę. Ma-nau, kol kas kritikuoti nėra pagrindo. Aš tikiu, kad kai kam ir nepatogu, nes, kaip jūs ir sakėte, sėdėjo nuovadose. Tai sėdinčių pareigūnų neturėtų būti. Aš tiek galėčiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia L. Staniuvienė. Ruošiasi A. Butkevičius.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas būtų susisieki-mo ministrui. Problema yra sodų bendrijų keliai. Šią problemą labai aštriai kelia Lietuvos gy-ventojai, taip pat šią problemą kelia ir Seimo kontrolierių įstaiga, ją paminėjo savo metinėje ataskaitoje, šią problemą kėlė ir savivaldybės. Klausimas. Kokie žingsniai daromi, kad šios problemos nebūtų? Keliai lyg ir numesti savivaldybėms, bet jie neinventorizuoti, neišspręstas finansavimas. Ką atsakyti gyventojams? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Problema žinoma. Sodų bendrijose tokių proble-mų anksčiau buvo ne tik dėl kelių, bet ir dėl energetikos panašių dalykų buvo. Statėsi bendri-jos, žmonės kūrėsi soduose, tada atsitiko taip, kad daug važinėja keliais, keliai sugedo, o šei-mininko nėra. Valstybinių kelių ten nėra, tos sodų bendrijos yra pirmiausia savivaldybių klau-simas, bet, kaip jūs teisingai paminėjote, pagrindinis klausimas yra visų šitų kelių finansavi-mas. Pirma, nuosavybė, kieno tai bus nuosavybė, antra, ar tam bus rasti pinigai, ir spręsti.

Aš sakyčiau, čia ir biudžeto klausimas yra, ne tik Susisiekimo ministerijos. Susisiekimo ministerija kiek turi KPP lėšų, tai jų neužtenka mūsų tiems keliams atnaujinti – regioniniams keliams, miestų gatvėms. Mano pagrindiniai susitikimai yra su miestų merais, kurie rodo, ku-rios gatvės blogos. Reikia suprasti, kad čia yra jau platesnis klausimas negu vien susisiekimo ministro. Pirmiausia reikia įteisinti nuosavybę, kieno nuosavybė yra tie keliai, ir tada savinin-kas jau turi kelti klausimą dėl finansavimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi M. Majauskas.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas energetikos ministrui. Norėčiau paklausti, kada bus parengta Lietuvos energetikos strategija? Jeigu tai tas dokumentėlis, jeigu aš jį galėčiau pavadinti, kuris buvo pristatytas koalicijai, ten lyg ir api-brėžti naujos Lietuvos energetikos strategijos tam tikri kontūrai, žinote, aš prisipažinsiu, tru-putį į tą jūsų pristatytą dokumentėlį žiūrėjau liūdnokai. Arba jūs tiesiog pavedėte kokiam nors ministerijos darbuotojui, aš noriu pasakyti, taip neatsakingai pasielgti ir tokį dokumentą, jeigu galima pasakyti, atnešti į koaliciją. Gerai, kad gal per daug politikų nesigilino, bet tie, kurie bandė pasigilinti, – iki tam tikrų strategijos kontūrų ten labai labai toli. Norėčiau, kad atsaky-tumėte į šitą klausimą.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Koalicijoje buvo pristatytos strategijos gairės, ne visas strategijos tekstas. Visas strategijos tekstas bus pateiktas svarstyti kitą savaitę. Tada ir pastaboms, ir pasiūlymams turėsime pakankamai laiko.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi E. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Norėjau paklausti premjero S. Skvernelio. Ar galite paneigti informaciją, kad jūsų patarėjai turėjo informacijos apie galimai neteisėtą A. Skardžiaus veiklą ir jos neperdavė teisėsaugos pareigūnams?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Mano patarėjai neinformavo manęs, kad ką nors kada nors turėjo ir ko nors neperdavė, negaliu nei patvirtinti, nei paneigti. Jeigu jie turėjo, tai visą laiką būdavo ateina, pasako ir perduoda. Jeigu jūs pasakytumėte, kuris konkrečiai patarėjas, aš jo ir paklausčiau, ar turi ir kodėl neperdavė.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

E. GENTVILAS (LSF). Klausimas premjerui apie susisiekimo reikalus, bet norėčiau, kad jūs ir atsakytumėte. Aš tikrai dėkingas ir jums, ir R. Masiuliui už nuolatinę dėmesį Klaipėdos uosto plėtros klausimams. Sudėtingi dalykai, viskas gerai. Tačiau yra tokia uostą aptarnaujanti infrastruktūra kaip Lietuvos saugios laivybos administracija. Dabar, atrodo, R. Masiulio įgyvendinama iniciatyva perkelti administraciją iš Klaipėdos į Kauną. Masteliai ne tie! Didžioji administracijos darbo dalis, darbo krūvis tenka dėl saugios laivybos Baltijos jūroje, Kuršių mariose ir Klaipėdos uosto akvatorijoje. Tai yra per metus keliasdešimt tūkstančių laivų, kurių talpa 100 tūkst. tonų ir t. t. Perkeldami į Kauną, centru padarome saugią laivybą Kauno mariose, Elektrėnuose ir t. t.? Ar jūs galite pritarti tokiai reformai – administracijos perkėlimui iš Klaipėdos į Kauną?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ar yra tie masteliai, ar ne tie, aš tikrai paprašysiu, kad atsakytų susisiekimo ministras.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Iš tiesų ši Vyriausybė tarp savo prioritetų yra numačiusi mažinti biurokratinę naštą, optimizuoti valstybės turto valdymą. Todėl Susisiekimo ministerija vykdo trijų organizacijų reformą – Geležinkelių inspekcijos, Kelių inspekcijos ir Saugios laivininkystės, jas sujungiant į vieną. Taigi kitų metų biudžete mes atitinkamai prašysime mažiau nei pusę milijono eurų. Pats optimizavimas ir veiklos paprastinimas yra pirmoji užduotis. Mes ir patys nuvažiavę raminame klaipėdiečius, kad iš Klaipėdos tie žmonės, kurie šiuo metu Klaipėdoje atlieka pagrindinį darbą, niekur nebus iškelti. Jie ir liks Klaipėdoje, bet administracinis centras bus kitoje vietoje, nes tai natūralu. Juk jeigu jungiame tris organizacijas, turi būti vienas administracinis centras, bet patys darbuotojai, pats padalinys Klaipėdoje liks.

Kitas dalykas. Dar buvo didelis nuogastavimas jūrininkų bendruomenės, kad tos inspekcijos pavadinimas neskambėtų kaip Kelių inspekcijos pavadinimas. Tikrai į tą prašymą yra atsižvelgta. Bus bendrinis pavadinimas, kuris palies visas transporto modas. Taigi tikrai galima nuraminti, kad kaip Klaipėdoje tos paslaugos buvo teikiamos, taip ir liks teikiamos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi A. Baura.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Klausimas būtų žemės ūkio ministrui. Ministerija dejuoja, kad trūksta lėšų. Beveik metus Žemės ūkio rūmai neišsirenka savo vadovo. Jūs skirate nemažas lėšas. Kas atsitiks ir atsakys, kai nesant vadovo, jei tos lėšos bus netinkamai panaudotos?

Kitas klausimas. Visi ūkininkai kalba, kad valstiečiai sąmoningai sabotuoja vadovo rinkimą iki 2019 metų.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Žemės ūkio rūmai nėra Žemės ūkio ministerijos padalinys ir Žemės ūkio ministerija tiesiogiai neskiria Žemės ūkio rūmams finansavimo. Tai yra projektinis finansavimas. Visų lėšų panaudojimą kontroliuoja Nacionalinė mokėjimų agentūra. Jeigu Žemės ūkio rūmai už vykdomus projektus ir darbus sugeba atsiskaityti Nacionalinei mokėjimų agentūrai, vadinasi, tas finansavimas yra teisėtas ir lėšos yra tinkamai panaudojamos.

Dabar dėl Žemės ūkio rūmų vadovybės. Vėlgi Žemės ūkio rūmai yra savivaldos organizacija. Šiuo atveju turbūt nei valstiečiai, nei Žemės ūkio ministerija niekaip negali daryti įtakos vadovų rinkimui. Aš manau, labai gaila, kad taip vyksta, nes mes netgi turėjome prašyti Vyriausybės, kad mums panaikintų įpareigojimą rengti Žemės ūkio rūmų įstatymo naują projektą, nes iš tikrųjų neturime su kuo kalbėtis, nėra vadovybės. Žemės ūkio ministerija taip pat yra labai suinteresuota, kad tie rinkimai ir naujas vadovas kuo greičiau atsirastų, bet, deja, mes jų sprendimams daryti įtakos negalime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Baura. Ruošiasi I. Šiaulienė.

A. BAURA (LVŽSF). Neduosime gerbiamam žemės ūkio ministrui atsipūsti. Mano klausimas irgi būtų jums. Visų pirma, aišku, gal noriu pasidžiaugti (tiek ir jūs džiaugiatės, tiek ir visi šalies žemdirbiai) ta Dievulio dovana – tomis keliomis lietingomis dienomis, kas tikrai turi duoti nemažą plusą.

Mano klausimas būtų toks. Šie metai yra keturiolikti metai nuo įstojimo į Europos Sąjungą, kai greta tiesioginių išmokų šalies žemdirbiai, kurie ūkininkauja mažo ir vidutinio nepalankumo žemėse, dar gauna kompensacines išmokas. Žinau, kad tai bene pagrindinis klausimas, kai jūs nuvažiuojate į tų prastesnių žemių rajonus, kaip bus po 2018 metų? Tos kompensacinės išmokos bent iki šiol tam tikra prasme leido išsilaikyti konkurencinėje kovoje. Gal jūs čia turite kokių nors ir linksmesnių naujienų?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už rūpestį. Aišku, iš tikrųjų tai yra didelė problema. Šiandien tam, kad baigtume mokėti arba mokėti kompensacines išmokas iki 2020 metų, tai yra iki naujojo finansinio periodo pradžios, trūksta 170 mln. eurų. Iš tikrųjų tai yra didžiulės lėšos. Mes kaip tik prieš porą dienų buvome susirinkę Žemės ūkio ministerijoje kartu su socialiniais partneriais, ministerijos vadovybė svarstėme tą klausimą. Iš tikrųjų ne kartą svarstėme, kreipėmės ir į Finansų ministeriją, ir premjeras tą problemą žino. Šiandien vyksta Žemės ūkio bendrovių asociacijos prezidiumo posėdis.

Aišku, yra du variantai. Vienas variantas tas, kad žemdirbiai sutiktų perkelti dalį lėšų iš pirmojo ramsčio, t. y. mažinti tiesiogines išmokas, suteikiant galimybę mokėti išmokas už mažiau palankias ūkininkauti vietas. Nuo tų sprendimų ir priklausys. Mes tą problemą tikrai gerai žinome. Turime sutarę su Finansų ministerija ir eisime kartu su ministru su socialiniais partneriais susitikti ir apie tai kalbėti. Čia bendromis jėgomis labai tikimės, kad kokių nors būdu tą problemą daugiau ar mažiau pavyks išspręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia I. Šiaulienė. Ruošiasi J. Razma.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Turiu buvusios sveikatos apsaugos ministrės R. Šalaševičiūtės pavedimą paklausti dabartinio sveikatos apsaugos ministro. Klausimas štai koks. Nors vyksta kova su alkoholizmu visomis priemonėmis: ir visuomenės švietimas, ir kitos priemonės, regis, jūs, ministre, pasirašėte įsakymą, kad būtų uždraustas toks gydymo metodas kaip kodavimas. Dėl jo sunerimą ir savivaldybių merai ir teigiama, išsiskiria medikų nuomonės, bet maždaug teigiama, kad nuo 2010 metų taikoma tokia priemonė buvo efektyvi 30–40 %. Ar tai tiesa? Kokią priemonę vietoj to siūlote?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų jis yra gana aštrus, specialistų nuomonės išsiskiria. Galėčiau pasakyti, kad didžiausias Lietuvoje priklausomybių ligų centras, t. y. Vilniaus priklausomybių ligų centras, jau daug metų tokių metodų netaiko. Buvo susiklosčiusi situacija, kada realiai neegzistuojant tokiame gydymo metodui, nei vaistui, kurie būdavo įvardinami egzotiškai, tokie kaip *torpedo*, kolegos net juokaudavo, kad mes pacientus ne gydome, o kaip vokiečių povandeninius laivus torpeduojame.

Galime pajuokauti, aišku, bet mes jau labai seniai save vadiname civilizuota valstybe ir medicina nėra vudu ar šamanizmas. Lietuvos sveikatos sistemoje mes privalome vadovautis ir gydyti mokslu pagrįstais ir įrodytais metodais. Šitas metodas nebuvo nei mokslu pagrįstas, toks medikamentas realybėje neegzistuoja, gydytojai leido, ką sugalvojo. Na, čia yra tiesiog garbė ir prievolė sutvarkyti tokį klausimą. Iš tikrųjų yra panaikinta įsakymo dalis, kuri leido priklausomybių ligų centrams tokia praktika užsiimti.

Dabar jūs klausiate, kas vietoj to. Visi centrai žino ir taiko visus kitus metodus, pradedant Minesotos programa, grupine terapija, jeigu reikia, medikamentinė terapija yra naudojama, ir ta pati psichoterapija gali būti naudojama, tarp jų psichoitaiga, niekas nedraudžia to gydytojui psichiatrui daryti. Bet manau, kad buvo tiesiog gėda, kai už eufilino suleidimą priklausomybių ligų centrai iš paciento paimdavo 200 ar 400 litų, už eufilino suleidimą, ir tą vadindavo gydymu. Todėl toks įsakymas ir buvo panaikintas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma, ruošiasi V. Alekna.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, jeigu teisingai supratome iš viešų pranešimų, jūs tvirtai pasisakote, kad būtų parlamentinis tyrimas dėl galimų Seimo nario A. Skardžiaus interesų energetikos srityje, dėl sklypų nuomos. Kadangi mūsų frakcijoje jūs nevengėte pripažinti savo politinės lyderystės valdančiojoje koalicijoje, jeigu yra tokia jūsų pozicija, ar galima tikėtis, kad tai bus iš esmės ir valdančiųjų tokia pozicija, ir Seimo narių?

Ir dar norėjau paklausti, ar jums žinoma jūsų patarėjo T. Gerasimavičiaus istorija Ekonomikos komitete, kaip jis minėjo Seimo nario buvo apkaltintas, kad atstovauja ne viešiesiems, o vienos bendrovės interesams, ir faktiškai išvytas iš posėdžio? Ar jūs tą istoriją kaip nors aiškinotės, ar jūs tai tik dabar sužinojote?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dėl pirmo klausimo. Šiandien Socialdemokratų partija taip pat labai aiškiai poziciją pasakė, kad tai turėtų įvertinti Antikorupcijos komisija. Parlamentinį tyrimą ir tą poziciją aš palaikau. Klausimai yra iškelti, atsakymai bus gauti, o toliau atsižvelgiant į išvadas ir bus tolesnės kryptys tyrimo arba ne tyrimo.

Dėl komiteto ar komisijos posėdžio. Mane informavo, kad buvo žodinis aštrus pokalbis, bet kad išvijo iš komiteto, tikrai nepasigyrė. Manau, kad to nebuvo. O apie tą žodinį aštrų pokalbį aš esu informuotas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Alekna, ruošiasi A. Gaidžiūnas.

V. ALEKNA (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Klausimas finansų ministrui. Vyriausybė visoms ministerijoms yra pavedusi peržiūrėti įstatymus, kurie pagal Konstitucinio Teismo suformuotą doktriną riboja Vyriausybės ir Seimo įgaliojimus planuojant tvirtinti ir įgyvendinti valstybės biudžetą, pavyzdžiui, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymas, Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo įstatymas, Kultūros rėmimo fondo įstatymas, atsisakant nuostatų, kuriomis šiuose įstatymuose įtvirtinti konkretūs dydžiai nuo atitinkamų mokesčių, pavyzdžiui, akcizo, loterijų, tam tikroms sritims remti. Prašome pateikti vertinimą, ar analogiškai neturėtų būti tikslinamas ir teisinis reguliavimas, numatantis, kad loterijų organizatoriai į valstybės biudžetą moka tik 5 % nuo išplatintų loterijos bilietų nominalios vertės, suteikiant jiems teisę papildomus 8 % paskirstyti savo nuožiūra labdarai, paramai, ir numatoma, kad šie 8 % būtų mokami į valstybės biudžetą ir dėl jų paskyrimo sprendimus priimtų Vyriausybė? Kaip jūs manote?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų yra Vyriausybės protokolu priimtas sprendimas ir pavesta visoms ministerijoms peržiūrėti tas įstatymo nuostatas, kurios galimai prieštarautų Konstitucijai. Tai, ką jūs paminėjote. Ir tada, kai apibendrinsime informaciją, visa tai svarstysime Vyriausybės pasitarime.

Dabar dėl individualių teisės aktų, kuriuos peržiūrėsime, tai kol kas dar būtų atsakymas, kad per anksti. O kuomet tas svarstymas įvyks, tai tikrai visus informuosime.

PIRMININKĖ. A. Gaidžiūnas. Norite klausyti? Ruošiasi J. Olekas. Minutę! Tuoju įjungsiu. Prašau.

A. GAIDŽIŪNAS (LVŽSF). Ačiū. Aš atsisakau, kadangi nėra aplinkos ministro.

PIRMININKĖ. K. Smirnovas, Valstiečių ir žaliųjų sąjunga.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu klausimą užduoti žemės ūkio ministrui, kad paneigtų arba patvirtintų gandus, ar savivaldybėse ir seniūnijose tikrai numatoma naikinti žemės ūkio skyrių specialistus? Ačiū.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Tą klausimą šiandien jau uždavei. Dėl žemės ūkio skyrių ir dėl deleguotų žemės ūkio funkcijų savivaldybėms. Turbūt, ne tik turbūt, bet tikrai Žemės

ūkio ministerija negali panaikinti žemės ūkio skyrių, kadangi žemės ūkio skyriai yra savivaldybių administracijos padaliniai. Žemės ūkio ministerija arba, dar tiksliau, valstybės biudžetas finansuoja deleguotas funkcijas. Ko gero, šiuo atveju tikrai reikėtų ir galėtų peržiūrėti tas funkcijas ir finansavimą, kadangi praėjo 25 nepriklausomos Lietuvos metai ir iš tikrųjų situacija žemės ūkyje yra labai pasikeitusi, tiek kalbant apie deklarantų skaičių, tiek apie ūkininkų skaičių, tiek apie jų patirtį deklaruojant pasėlius, juo labiau kad yra planuojama visus melioracijos įrenginius perduoti žemės ūkio savivaldybėms. Aš manau, kad tikrai reikėtų pasižiūrėti, peržiūrėti tas funkcijas, tai, ką savivaldybė administruoja, kokius darbus dirba, ir tikrai tos funkcijos pasiliks. Bet kalbant apie visą reformą, manau, tikrai reikia peržiūrėti. Šiandien tikrai nėra kalbama apie žemės ūkio skyrių naikinimą. Aš manau, kad tikrai čia verta platesnės diskusijos ir, kaip sakant, ne šios dienos klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas, ruošiasi A. Matulas. Kortelė jūsų kišenėje. Viskas, tuoj. Prašau, gerbiamas Juozai.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš noriu pratęsti žemės ūkio ministro benefisą šiandien. Gerbiamas ministre, aš norėčiau pasiteirauti dėl Žuvininkystės tarnybos ir tų šešių ūkių, kurie yra, man atrodo, jie gerą darbą daro. Lietuvos ežerai įžuvinami. Kiek girdėjau, yra įvairūs svarstymai, kokia galėtų būti jų ateitis. Gal galėtumėte pakomentuoti ir išreikšti savo poziciją, kad žinotume?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Turbūt niekas neabejoja, kad geras darbas daromas, nors ir šiandien skaičiau mokslininkų rekomendacijas, kad Žuvininkystės tarnyba tikrai ne visada atsižvelgia į mokslininkų rekomendacijas, kokių rūšių, kokios žuvys turėtų būti veisiamos ir paleidžiamos, nes ne visos jos yra Lietuvos vandenų gyventojos. Aš tą šiandien skaičiau.

O šiaip tai vėlgi turbūt yra finansavimo klausimas, mes esame tikrai pasiryžę ir peržiūrimi, kiek valstybei reikia to, kas yra daroma. Nėra numatoma tiesioginio privatizavimo, yra optimizavimas sujungiant, piginant administravimą. Tikrai ten, kur mes matome rizikas, tarkime, dėl taurių žuvų, dėl lašišų, dėl upėtakių veisimo, jeigu mes matome, kad valstybė negali rinkoje pigiau nusipirkti tos veislės mailiaus, tai tikrai bus išlaikoma ir mes, kaip sakoma, nerizikuosime. Bet ten, kur mes matome, kad gali valstybė atsisakyti, manau, kad tikrai tas bus daroma.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Matulas. Ruošiasi J. Liesys.

A. MATULAS (TS-LKDF). Noriu užduoti du trumpus klausimus sveikatos ministrui. Premjeras frakcijoje sakė, kad visi ministrai lankosi ir bendradarbiauja, bendrauja su komitetais. Noriu paklausti sveikatos ministro, kada pradėsite lankyti komiteto posėdžius, nes piktybiškai neateinate, tik dėl alkoholio klausimo buvote atėjęs?

Kitas klausimas. Mūsų šalis prieš keletą metų įsigijo australišką DRG sistemą ir įdiegė ją, jos principas – už tą pačią paslaugą sumokėti visoms įstaigoms vienodai. Dabar jūs pateikėte Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 10 straipsnio pataisą, pagal kurią (cituoju aiškinamąjį raštą): „Suteikti ministerijai galimybę indeksuoti įkainius skirtingai universitetinėms ligoninėms, pavyzdžiui, vieną ir daugiau balų, o rajono ligoninėms mažiau kaip vieną balą.“ Vadinasi, jūs tokiomis priemonėmis imatės naikinti rajono ligonines. Gal galime tautai pasakyti, ar tikrai jūsų planas finansinėmis priemonėmis sužlugdyti blogėjančią rajonų situaciją, nes žmonės tai tikriausiai turi žinoti, kad efektyviau pasirošų planuojamiems mitingams ir piketams?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą, už du klausimus. Dėl dalyvavimo Sveikatos reikalų komiteto posėdžiuose, jeigu jūs norite dažniau mane matyti, aš galėsiu pasistengti dažniau ateiti. Problema yra ta, kad laikas sutampa, jūs žinote, su Vyriausybės posėdžio laiku, tada, kada aš galėsiu, aš pasistengsiu ateiti.

Dabar dėl DRG, prašyčiau iš tikrųjų neklaidinti tiek rajonų ligonių, tiek čia esančių, nes jūsų paminėta ir net dėl įstatymo siūloma pataisa yra visiškai nesusijusi su rajonų ligoninių kokia nors skriauda ar nuskriaudimu. Mes kaip tik kalbame apie papildomą finansavimą tų įstaigų, kurios susiduria su didesniais kaštais, t. y. su aukštos kvalifikacijos institucijomis,

ypač universitetinėmis ligoninėmis. Jeigu jau kalbame apie DRG sistemą, taip pat turėtume pasakyti, kad, nepaisant to, kad tikrai ne vien Lietuva turi tokią sistemą, šalys taip pat sukuria papildomas finansavimo sąlygas ligoninėms. Aš galėsiu pateikti medžiagą, kokios šalys, kurioms ligoninių grupėms, iš jų yra išskiriamos vaikų ligoninės arba universitetinės ligoninės, kurios rengia specialistus, atlieka ypač brangius tyrimus. DRG sistema visų šitų problemų Lietuvoje neišsprendžia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Patikslinti klausimą? Na, labai trumpai, pone Antanai. Mes tokią praktiką taikydavome praeitose kadencijose. Tą patį klausimą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš nieko neišsigalvoju, aiškinamajame raš-tė aiškiai pasakyta, kad jūs teikiate šitą įstatymo projektą tam, kad galėtumėte universiteti-nėms ligoninėms indeksuoti balu ir daugiau, o rajono ligoninėms – balu ir mažiau. Jūs akivaiz-džiai pasakote, kad nedidinate finansavimo, o norite perskirstyti lėšas. Jūs aiškiai atsakykit tautai, ar tokiu būdu jūs norite toliau uždaryti ir žlugdyti rajono ligonines, kurios didžiąją dalį paslaugų tam tikroms grupėms...

PIRMININKĖ. Jūs jau ne klausiate, o komentuojate, kolega. (*Balsai salėje*) Ministras atsakys.

A. VERYGA (LVŽSF). Galiu atsakyti. Iš tikrųjų tikslas yra suteikti galimybę prioritetizuoti tam tikras įstaigas. Jeigu jau mes taip diskutuojame, tai pasakykime, kad dabartinė tvarka leis-davo rajono ligoninėms mokėti iki 1,45 ir panašiai balų, ir tokia praktika buvo nusistovėjusi. Manau, kad yra neteisinga praktika vadovautis principu, kad kas nederba, tas gauna pinigų. Tikrai neklaidinkime visuomenės sakydami, kad rajonų ligoninės suteikia didžiausią dalį pa-slaugų. Niekas rajonų ligoninių tokiu būdu tikrai nesiruošia nei naikinti, nei uždaryti, tikslas – apmokėti už paslaugas brangiau ten, kurios tiesiog brangiau kainuoja, ir tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia J. Liesys. Prašau.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerai, kad paskutinis. Aš turiu klausimą gerbiamajai kultūros ministrei, gal ir premjeras palaikytų siūlymą. Mes, grupė Seimo narių, kreipėmės dėl dabar vykstančio sujungimo, mažinimo, taupymo. Kultūros ministerijai pasiūlyta 17 mln. su-mažinti savo biudžetą. Siūlome Kernavės ir Trakų pilių parkus sujungti į vieną, atiduoti vado-vavimą į vienas rankas – departamentui. Tai būtų ir finansiškai geriau, ir geresnė valdymo struktūra. Prašyčiau premjero ir Vyriausybės apsvarstyti, ar tai būtų priimtina Kultūros mi-nisterijai.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji ministre!

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju už klausimą. Norėjau tik pasiteirauti. Ar jau raštas pa-siekė mus, ar yra tik žodinis pasiūlymas? (*Balsai salėje*) Jeigu artimiausiu metu pasieks, žino-ma, dėl visų gerų idėjų mes diskutuojame.

J. LIESYS (LSF). Yra išsiųsta elektroniniu, aš šiandien jums įteiksiu asmeniškai.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Puiku, labai ačiū. Aptarsime ir galėsime atsakyti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dėkojame ministrams, premjerui už dalyvavimą ir atsakymus į klausimus.

13.57 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-813 (pateikimas)

Rytinio posėdžio dar nebaigėme, nes liko vienas darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-813. Maloniai kviečiu gerbiamąjį ministrą A. Verygą pateikti minėtą įstatymo projektą. Prašom. (*Balsai salėje*)

Gerbiamieji Seimo nariai, jeigu norite paklausti ministrų, gal tai galite padaryti už Seimo posėdžių salės ribų? O dabar visų prašau dėmesio, ministras jau pasiruošęs pateikti įstatymo projektą. Prašau.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, norėčiau pristatyti Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šiuo pakeitimu siūloma papildyti 15 straipsnį nauja 7 dalimi. Pacituosiu tiksliai, kaip jinai skambėtų: „Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių biudžetinių, viešųjų įstaigų ir jų filialų, ir padalinių vadovai bei šių įstaigų sveikatos priežiūros specialistai į darbą priimami ir iš darbo atleidžiami Darbo kodekso nustatyta tvarka ir pagrindais. Su Lietuvos nacionalinės sveikatos sistema, valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovais sudaryta darbo sutartis taip pat nutraukiama, kai valstybės ar savivaldybės biudžetinės ar viešosios įstaigos steigėjas arba visuotinis dalininkų susirinkimas priima sprendimą atšaukti įstaigos vadovą.“

Trumpai paaiškinsiu, kodėl manau, kad tokia pataisa turėtų būti svarstoma, ir prašyčiau jai pritarti. Argumentai būtų gana paprasti. Pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų gydymo įstaigų vadovai, kurie yra įtariami padarę nusikaltimą, korupcinio pobūdžio nusikaltimą ar nusikaltimą, kuriuo padaryta turtinė žala valstybei, negali būti atleidžiami iš pareigų, nes tam nėra teisinio pagrindo. Pitarus šioms pataisoms ir siūlomam projektui, tokia galimybė atsirastų. Mes dabar susiduriame su tokia situacija, kai kai kurių gydymo įstaigų vadovai jau ne vienerius metus yra nušalinti nuo pareigų, nes jiems yra iškeltos bylos, kai kurie nenušalinti, bet baudžiamosios bylos perduotos teismams. Iš tikrųjų steigėjos – ministerijos rankos yra surištos, mes neturime teisinio pagrindo tokiems vadovams atleisti tol, kol teismai nėra priėmę sprendimų. Susiduriame su tokia situacija, kad net ir gydymo įstaigų veikla yra savotiškai paralyžiuojama, nes ji neturi vadovo, mes negalime skelbti konkurso naujiems vadovams ateiti. Tai ne tik trukdo darbą, bet, manau, apskritai kompromituoja sveikatos priežiūros sistemą. Kitose demokratinėse valstybėse paprastai tokiais atvejais patys įstaigų vadovai parašo prašymus išeiti iš darbo, susiklosčius panašioms situacijoms, taip siekdami išsaugoti tiek įstaigos, tiek viešojo sektoriaus gerąjį vardą. Deja, pas mus tradicijos yra šiek tiek kitokios ir tokie asmenys paprastai daro viską, kad tik kuo ilgiau išlaikytų tas pareigas, ir tokiu būdu kompromituoja sveikatos priežiūros sistemą.

Dar ką yra labai svarbu pasakyti ir atkreipti dėmesį į tai, kad gydymo įstaigų vadovai šiuo atveju buvo savotiškai išskirtiniai, išskirti, nes jeigu lygintume juos su kitų viešųjų įstaigų, tai jiems buvo padaryta savotiška išimtis, nes kitų viešųjų įstaigų vadovai gali būti atleidžiami, kai jų padarytais veiksmais domisi teisėsauga. Manychiau, kad toks sąlygų suvienodinimas tikrai prisidėtų prie sveikatos sistemos skaidrinimo ir galų gale sudarytų aplinkybes ir galimybes atleisti susikompromitavusius vadovus. Jeigu Seimas pritartų tokiam siūlymui, tiek ministras, meras ar kitas tiesioginis vadovas turėtų teisę iš gydymo įstaigų atleisti nusikaltusius, įtariamus ir prastos reputacijos įstaigų vadovus, dėl kurių pradėti ikiteisminiai tyrimai ar iškeltos bylos.

Dėl šito teisės akto projekto Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pateikė išvadą, kurioje yra pateiktos pastabos dėl projekto sąvokų tikslinimo bei projekto derinimo su Darbo kodeksu, įsigaliosiančiu nuo liepos 1 dienos. Manau, kad tos pastabos labai konstruktyvios, ir į jas tikrai būtų prasminga atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsamiai pateiktą įstatymo projektą. Nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministras labai išsamiai pateikė klausimą. Iš tikrųjų pritardamas jam, aš tik norėčiau paklausti, ar dabar šiuo metu yra tokių vadovų, kurie turi drausminių nuobaudų, pažeidę Viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo reikalavimus, ar kitokių nusižengimų, kurie šiuo metu aktualūs?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Kaip aš ir minėjau, turbūt yra vieša paslaptis. Mes žinome bent apie dvi respublikines ligonines, kurių vadovai susiduria su rimtomis problemomis. Vienos vadovas yra nušalintas jau ne pirmus metus ir mes turime problemą netgi rasti žmogų, kuris sutiktų laikinai vaduoti vadovą. Todėl, kad niekas nenori laikinai prisiimti atsakomybės. Tai savotiškai paralyžiuoja net ir įstaigos veiklos planavimą. Kitos žinomos respublikinės ligoninės va-

dovui yra iškelta baudžiamoji byla, perduoti, jeigu neklystu, 59 tomai baudžiamosios bylos. Yra tokių, sąrašas, aišku, nebaigtinis, aš manau, kad ir daugiau paieškoję tokių tikrai rastume. Kaip sakiau, tai nedaro garbės sveikatos priežiūros sistemai. Seniai yra kalbama, kad tą problemą reikia spręsti. Tik, kaip ir minėjau, steigėjo rankos iki šiol buvo surištos, nes atleidimas reikštų, kad greičiausiai mums tektų eiti į teismus, bylinėtis ir gal net galimai su rizika, kad tektų grąžinti į darbą su priteistomis kompensacijomis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Matulas, nes nemažai Seimo narių nėra salėje.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, jūs pabaigoje pasakėte, kad sąrašas nebaigtinis. Prie įstatymo aiškinamojo rašto nepridėsi. Aiškinamajame rašte jūs rašote, kad tie, kurie prarado pasitikėjimą. Įvardinote, kas tokie, o įstatyme to neparašyta. Jūs asmeniškai galėsite savo įsakymu atšaukti įstaigos vadovą, kuris laimėjo konkursą, vien dėl to, kad prarado jūsų pasitikėjimą. O tokių jau daugėja, nes visi pasirašė dėl to paties indeksavimo, vyriausieji gydytojai. Kiek žinau, jūsų šaunieji patarėjai jau kai kuriuos yra pakvietę ir pasiūlę išeiti iš darbo bendru susitarimu. Ar nebus instrumentas jums papildyti baigtinį sąrašą pagal jūsų nuožiūrą?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Aš manau, kad mes kiekvienas sprendžiame pagal savo įsivaizdavimą, ir, gal pajuokausiu, turbūt ir vadovai sprendžia pagal savo sugedimo laipsnį. Aš noriu tiesiog pacituoti Aukščiausiojo Teismo sprendimus ir bylas, kur yra pakankamai aiškiai pasakyta. Išplėstinė Teisėjų kolegija yra konstatavusi, kad „siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui valdžia, vieno asmens diskriminavimui ir privilegijų teikimui kitiems, valstybės ar savivaldybės institucijų sprendimai dėl biudžetinės įstaigos vadovo turi būti aiškūs, racionaliai motyvuoti, pagrįsti atitinkamomis teisės normomis bei faktinėmis aplinkybėmis“. Tai reiškia, kad biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovo atleidimas turės būti motyvuotas, sprendime turėtų būti nurodyta, dėl kokių priežasčių valstybės ar savivaldybių biudžetinės ar viešosios įstaigos steigėjas arba visuotinis dalininkų susirinkimas juo nebepasitiki, arba kokios yra kitos atšaukimo priežastys. Jau yra suformuota teismų praktika iš kitų viešųjų įstaigų ir iki šiol tokių problemų niekam nekildavo. Nemanau, kad sveikatos priežiūros sistema yra kuo nors išskirtinė, ir mes susidursime su kažkokia panašia rizika.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi R. Juška.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis ministre, ar aš teisingai supratau, kad priėmus jūsų pateiktą įstatymo projektą sąlygos visų viešųjų įstaigų vadovams būtų vienodos?

A. VERYGA (LVŽSF). Taip, iš esmės taip. Kaip aš ir minėjau, dabar sveikatos priežiūros srityje veikiančios viešosios įstaigos turėjo savotišką išskirtinumą. Šitas sprendimas suvienodintų su kitom viešosiom įstaigom.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Gerbiamasis ministre, iniciatyva yra sveikintina, bet bandau įsivaizduoti, kaip tai veiks praktiškai. Ar jūs nematote pavojų ir galbūt būtų galima šiek tiek tobulinti? Neseni pavyzdžiai, ypač savivaldybėse, Širvintų savivaldybėje, kai po rinkimų neįtinka vienos ar kitos biudžetinės institucijos vadovas grynai politiniais motyvais, ir čia paliekama galimybė, šviesiai tiesiai pasakysiu, susidoroti su biudžetinių organizacijų vyriausiais gydytojais. Kaip jūs manytumėte, kaip toje vietoje galėtume įdėti kažkokius saugiklius, kad tas nevyktų.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai mes tą riziką analizavome patys, dėl ko aš neatsitiktinai domėjausi ir mano patarėjai domėjosi ir teismų praktika. Tiek, kiek aš citavau jums Aukščiausiojo Teismo kolegijos sprendimus ir išaiškinimus, aš manau, kad tie saugikliai ir teismų praktika yra pakankamai suformuota, kad tos grėsmės būtų tikrai minimalios. Galų gale aš manau, kad mes kaip teisinė ir demokratinė valstybė pasiekėme tą brandos lygį ir tikrai turėtume daugiau pasitikėti tomis pačiomis savivaldybėmis, jose išrinktais politikais. Gal mažiau abejoti jų sprendimais. Bet koku atveju teisinė sistema sudaro galimybes tokius sprendimus skųsti. Aš manau, kad tie saugikliai šiuo atveju yra pakankamai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi S. Jovaiša.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, noriu paklausti, vis tiek jūs jau padarėte sau inventorizaciją ir jūs jau maždaug žinote, kiek yra pado-rių, sąžiningų vadovų. Yra nors 50 % pagal jūsų išdėstymą ar nėra? Kaip?

A. VERYGA (LVŽSF). Procentais tikrai neskaičiavau. Manau, kad yra daugiau. Mes vis tiek kalbame apie nedidelį skaičių vadovų, kurie tikrai turi labai rimtų problemų. Čia tikrai netaps kažkokiu, kaip čia nuogaustaujama, susidorojimu ar masinio atleidinėjimo įrankiu. Mes tikrai kalbame apie labiau išimtis, negu taisyklę, kad čia pasipils masiniai atleidimai.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi M. Bastys. Nematau. A. Sysas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis ministre, aš, atrodo, supratau, kad čia teisinga kryptimi jūs einate, bet man kelia susirūpinimą motyvacijos įvertini-mas, gerai dirba ar blogai, patikimas ar nepatikimas. Jeigu matytume kokį nors baigtinį sąrašą tų motyvų, dėl ko galima atleisti, būtų gal ir lengviau apsispręsti. Nes jūs išivaizduokite, už-teks keletu pacientų skundų ir bus galima vertinti, kad medicinos įstaiga dirba blogai, ir strė-lės skris į vadovą. Kaip jūs manote, kaip mes turime tuos motyvus sureguliuoti, kad jie nebūtų išsigalvoti, o tuo labiau su politiniu pamušalu?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų labai sudėtinga būtų įstatyme numatyti ir sudėstyti visas absoliučiai įmanomas aplinkybes, dėl ko tas pasitikėjimas šiuo atveju ne tai kad patinka ar nepatinka, bet dėl ko pasitikėjimas gali būti prarastas. Bet, kaip ir minėjau, teis-mų sprendimų suformuota praktika ganėtinai aiškiai nurodo, kad tie motyvai turi būti aiškiai įvardyti. Jie negali būti išsigalvoti.

Beje, dėl skundų gydymo įstaigos, aš manau, kaip ir kitos viešosios įstaigos, nėra jos iš-skirtinės, ir daugiau įstaigų gauna įvairiausių skundų. Man bent jau nėra tekę girdėti, kad skundas dėl kokios nors įstaigos veiklos būtų tapęs pagrindu atleisti vadovą. Žinoma, jeigu skundas yra susijęs su kokiu nors labai rimtu įstatymų pažeidimu, kur prasideda korupcinio pobūdžio lėšų iššvaistymo ir panašūs tyrimai, tai galėtų būti pagrindas nepasitikėjimui vado-vu. Tačiau bet kokiu atveju vien tik skundo parašymas nebuvo, nėra ir nebus pagal teisinę pra-ktiką pakankamas pagrindas atleisti vadovą. O įstatyme surašyti visas įmanomas aplinkybes, aš manau, mes tiesiog nesugebėsime numatyti visų ir sudėlioti, nes tą būtų sudėtinga padaryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Vinkus.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, viskas būtų labai gerai, bet teismų praktika formuojama pagal esamą įstatymą ir ji susiformavo, kadangi taip parašyta šiandien įstatyme. Toks įrašas, visiškai sutinku su kolega, virš 30 atleistų vadovų Širvintų ra-jone buvo grąžinti į darbą, nes ten buvo politinis susidorojimas – jie balsavo ne taip, jie kalbė-jo ne taip ir jie ne tos partijos nariai. Kada bus toks įrašas įstatyme, teismas vadovausis įrašu įstatyme, kad steigėjas turi tokią teisę nutraukti sutartį. Aš linkstu į tai, ką sakė ir kolegos, kad jeigu pradėta baudžiamoji byla, tyrimai, dar kas nors, mes tikrai įvardinkime tris, keturis, du dalykus, bet tada mes aiškiai žinome. Politinių susidorojimų... Mūsų politinė kultūra dar labai toli nuo normalios. Ir jeigu mes to neįvardinsime, tai joks teismas negrąžins. Bus teismo pra-ktika tokia pagal įstatymą.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū. Bet jūs ir paminėjote, kad teismai grąžina. Yra suformuota tam tikra praktika.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi jau paminėjau gerbiamo A. Vinkaus vardą, pavardę, tai mielai suteikiu žodį paklausti, nors laikas ir baigėsi.

A. VINKUS (LSDPF). Ačiū. Prieš klausdamas aš irgi prisijungiu, gerbiamas ministre, prie jūsų žingsnių, kad drausminant gydytojus, drausminant ir vadovus, drausminimas vadovų yra ir kokybiškas darbas pačių vadovų...

Bet be vadybinių sugebėjimų, be jo mokėjimo suburti kolektyvą, rūpintis kolektyvu ir t. t., ar nereikėtų kokio nors testavimo, kad ir didžiausios, kad ir mažiausios įstaigos vadovui – humanizmas, altruizmas, meilė kenčiančiam ligoniui ir t. t. Vis tiek šie bruožai priverčia mo-bilizuoti ir eilinius gydytojus ta kryptimi, ir skyriaus vedėjus, ir t. t., todėl tos klaidos, klaidos,

kartais ir tie skundai... Yra be galo daug gerai dirbančių gydymo įstaigų vadovų, bet atėjo laikas pirmiausia žiūrėti, kas jam yra ligonis. Ar jis sugeba pasiaukoti ligoniui ir mobilizuoti visą kolektyvą ligonių priežiūrai?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Labai ačiū už klausimą, nuomonę. Iš tiesų yra labai sudėtinga diskusija, kas turėtų vis dėlto būti vadovais, ar labiau gydytojais, medikais, kurie, kaip jūs ir sakote, paprastai turi ir atjautą pacientui, ar labiau vadybininkai. Matyt, ir nuo to labai priklauso, koks žmogus ateina ir kokį jis turi požiūrį. O šiaip iš tiesų Lietuvoje, aš manau, jau formuojama ta geroji praktika, kad svarbu, kaip jūs sakote, ne tik humanizmas, bet ir vadybiniai gebėjimai, dauguma vadovų yra ir vadybos studijas pabaigę. Aš manau, kad abiejų šitų dalykų derinys ir yra garantas, kad vadovas bus tinkamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamasis ministre, jūs atsakėte į visus klausimus per ilgesnį negu skirtą laiką. Dėkoju.

Nuomonė už – R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Aš, pritardamas projektui po pateikimo, noriu pasakyti, kad tikrai nėra jokių baimių dėl kokių nors susidorojimų su vadovais. Kadangi yra ir Aukščiausiojo Teismo pasisakyta, ir labai konkrečiai įvardinta, kad nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovų atleidimas turi būti aiškiai motyvuotas. Sprendime turi būti nurodyta, dėl kokių priežasčių vadovas yra atleidžiamas, ar jis turi drausmines nuobaudas, pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo reikalavimus, ar turi teisminį procesą. Iš tikrųjų nėra ko baimintis, nes viskas yra pakankamai teisiškai reglamentuota, ir šio projekto priėmimas tik paskaidrintų sistemą. Aš siūlau pritarti. Jeigu per svarstymą bus kitų pasiūlymų, tai bus galima ir pasiūlyti variantų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Matulas mano kitaip. Žodis jums.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, kad išvengčiau viešųjų ir privačių interesų, aš balsavime dalyvauti negalėsiu, bet objektyvią poziciją, dėl ko nereikėtų pritarti šitam įstatymo projektui, aš pasakysiu.

Tai yra viešųjų įstaigų įstatymas, bendrinio pobūdžio įstatymas, kuriame yra ta norma. Bet sveikatos įstaigų vadovų veiklą, priėmimą į darbą ir atleidimą reglamentuoja specialusis įstatymas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, kuriame vadovams įvesta kadencijos, konkursai kas penkeri metai, išeitinės ne daugiau kaip trijų mėnesių, algos reglamentuojamos. Ir dabar, jeigu mes įvesime šitą nuostatą, kuri taikoma iš esmės tik privačiose įstaigose, kolegos, gerbiamas A. Sysas pasakė pavyzdį. Kaip sakiau, aš jau žinau kelis atvejus, kai patarėjai pasikvietę ir nuvažiavę jau siūlo bendru sutarimu (tikriausiai ne savo vardu, tikriausiai su ministro žinia) išeiti iš darbo, susitarti.

Kolegos, jeigu mes jau įvedame tą nuostatą, gal tada panaikinkime konkursus kaip ir visose kitose viešosiose įstaigose? Arba įstatyme tada įrašykime, kaip kolega minėjo, kelias sąvokas: pradėtas ikiteisminis tyrimas, dar kitomis aplinkybėmis. Čiagi bus piktnaudžiaujama. Tada teismai grąžins, o kas mokės kompensacijas?

Aš manau, kad toks įstatymas turi teisę išvysti dienos šviesą, bet jį reikia gerokai tobulinti. Todėl siūlau, kolegos, nebalsuoti, grąžinti jį tobulinti, kad būtų įrašytos aplinkybės, kurio mis bus galima atleisti, nes yra nelogiškas ir perteklinis. Tai ne mano nuomonė, bet rimtų Lietuvos teisininkų nuomonė, kad yra perteklinis reikalavimas. Beje, prieštarauja ir dabar priimtam ir Prezidentės pasirašytam Darbo kodeksui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išsakytos nuomonės. Kviečiu apsispręsti ir balsuoti. Tobulinti galima ir teikiant pasiūlymus.

O kad gerbiamas A. Matulas pranešė apie tai, kad Prezidentė pasirašė Darbo kodeksą, taip, iš tiesų tuo galime pasidžiaugti. Darbo kodeksas pasirašytas.

Balsavo 45 Seimo nariai: 37 – už, prieš – 1, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, ten sveikata nekvepia, tik kad įstaigos vado-vė... Kalbama apie atleidimus. Aš nesiginčysiu, tegul būna pagrindinis komitetas, bet Sociali-nių reikalų ir darbo komitetą užrašykite kaip papildomą. Ar tikrai šita nuostata derės su pasi-rašytu Darbo kodeksu?

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad papildomas – Socia-linių reikalų ir darbo komitetas? Prašote balsuoti?

Kas už tai, kad papildomas būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas? Dabar balsuojame už tai, kad yra pasiūlymas įrašyti kaip papildomą Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Buvo pasiūlymas balsuoti. (*Balsai salėje*) Jau apsisprendėme, kad pagrindinis yra Sveikatos reikalų komitetas, niekas nieko nesakė prieštaraujančio, tai dabar balsuojame dėl papildomo komiteto.

Balsavo 45 Seimo nariai: 24 pasisakė už tai, kad kaip papildomas būtų įrašytas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Taip ir padarome.

Kviečiame kiek įmanoma greičiau svarstyti, kad suspėtume dar šioje sesijoje. Dėkoju. Atsiprašau, kad 10 minučių dirbome ilgiau, negu numatyta darbotvarkėje. Jūs jau balsuodami registravotės.

Skelbiu rytinio posėdžio pabaigą. 15 valandą tęsime darbą vakariniame posėdyje. (*Gongas*)